

Täiskasvanute
hingamispäevakooli
õppetükid

jaanuar • veebruar • märts 2019

ILMUTUS

Originaali pealkiri:

The Book of Revelation

Ranko Stefanovic

© Seitsmenda Päeva Adventistide Peakonverents. Kõik õigused kaitstud.

Ühtki osa Täiskasvanute hingamispäevakooli õppetükist ei või üksikisik ega üksus toimetada, ümber teha, muuta, kohendada, tõlkida, paljundada või kirjastada ilma SPA Peakonverentsi eelneva kirjaliku loata. SPA PK volitab divisjonide ametnikke korraldama Täiskasvanute hingamispäevakooli õppetükkide tõlkimist vastavate juhtnööride kohaselt. Tõlgete ja nende publikatsioonide autoriõigus jääb Peakonverentsile. „Seitsmenda päeva adventistid“ ja „adventistid“ ning leegiga logo on SPA PK registreeritud kaubamärgid ja neid ei või kasutada ilma Peakonverentsi eelneva loata.

Täiskasvanute hingamispäevakooli õppetükid valmistab ette Seitsmenda Päeva Adventistide Peakonverentsi alluvuses olev täiskasvanute hingamispäevakooli õppetükkide osakond. Õppetükkide ettevalmistamist suunab otseselt hingamispäevakooli väljaannete nõukogu, mis on hingamispäevakooli õppetükkide kirjastaja – Peakonverentsi Administratiivkomitee (ADCOM) – alakomitee. Trükitud õppetükid kajastavad ülemaailmse hindamiskomitee poolset osa ja hingamispäevakooli kirjastusnõukogu heakskiitu ega esinda seega ainuliselt või tingimata autori(te) kavatsust.

Tõlge: AKEL 2018

Tõlkija: Mall Kaaver

Toimetaja: Ly Kaasik

Küljendus: Kaile Tuvi

Kaaned: Justinen Greative Group

Trükkis: Vali Press

Head sõnumid Patmoselt

Ligi kaks aastatuhandet tagasi pagendati apostel Johannes väikesele kaljusele saarele Egeuse meres sellepärast, et ta oli ustavalt tunnistanud evangeeliumist. Eakas apostel koges Rooma vangistuse kõiki raskusi. Ühel hingamispäeval külastas teda Jeesus Kristus, kes tuli oma sulast kannatustes julgustama. Nägemustesarjas avaldas Jeesus talle koguduse ajaloo üldplaani ja näitas, mida kogeb Jumala rahvas, kui nad ootavad oma Issanda tagasitulekut.

Johannes kirjutas nähtu ustavalt üles ja pani kirjarullile pealkirjaks „Jeesuse Kristuse ilmutus“ (Ilm 1:1). Tema kirjutatud raamat avalikustab selle, mida teeb Jeesus taevas alates oma tagasiminekest ja mis toimub siis, kui Ta jälle maa peale tuleb. Üleskirjutuse mõte oli kinnitada kõikidele kristlastele, et Kristus on nendega ja hoiab neid, kui nad kogevad igapäevase elu katsumusi pattulangenud maailmas, mis on läbi imbinud suurest võitlusest.

Selle veerandaasta käigus kaevume Johannese kirjutatud raamatusse. Pöörame laias laastus tähelepanu selle raamatu põhiosadele ja -teemadele. Eesmärk on saada tuttavaks raamatu põhiteemadega ning näha, et see räägib tõepoolest Jeesusest Kristusest, Tema elust, surmast, ülestõusmisest ja ülempreesterlikust teenistusest oma rahva heaks.

Uurimise käigus juhindume järgnevalt:

1. Meie Ilmutusraamatu uurimus põhineb piibellikul arusaamal Piibli inspiratsioonist. Kuigi selle raamatu sõnumid tulid Jumalalt, edastatakse need inimekes. Pidades silmas Vana Testamendi keelekasutust ja kujundeid, millega on kirjeldatud Jumala rahva ajalugu, avastame, kuidas Johannes endale antud sõnumeid edastab.
2. Ilmutusraamatu prohvetikuulutuste hoolikas lugemine (nagu ka Taanieli raamatu oma) näitab, et prohvetliku tõlgendamise ajalooline [historitsistlik] meetod on õige tee, mõistmaks prohvetikuulutuses öeldu täitumist, kuna see järgib ajaloo kulgu prohveti ajast kuni maailma lõpuni. Niisugune meetod selgitab, kuidas meil tuleb igati jõudu pingutada selle nimel, et tuletada tähendus tekstist endast ja hoiduda teksti kohta ette ära otsustatud tõlgendusest.
3. Ilmutusraamatu ülesehitus näitab mitmel moel, kuidas seal olevad prohvetikuulutused rakenduvad. Ilmutusraamatu analüüs põhineb raamatu nelikstruktuuril:

- a. Ilm 1:1–3:22 käsitleb Johannese aja koguduste olukorda ning kõnetab ühtlasi prohvetlikult kirikut eri ajajärkudel.
- b. Ilm 4:1–11:19 kordab (või võtab lühidalt kokku) koguduse ajalugu ja lisab sellele apokalüptiliste sümbolite abil üha rohkem üksikasju.
- c. Ilm 12:1–14:20 on raamatu temaatiline kese ning näitab suure võitluse ajalugu Jeesuse maa peale tuleku eelsest ajast kuni Tema teise tulekuni.
- d. Ilm 15:1–22:21 keskendub üksnes lõpuajale.

4. Ilmutusraamatu mõttekas tõlgendus peab olema Kristuse-keskne. Kogu raamat kirjutati Kristust silmas pidades. Üksnes Kristuse kaudu saavad Ilmutusraamatu sümbolid ja kujundid oma lõpliku mõtte ja tähtsuse.

Ilmutusraamat lubab õnnistust neile, kes loevad või kuulavad selle sõnu ning kes pööravad tähelepanu selles leiduvatele manitsustele ja võtavad need omaks. „Ilmutusraamat algab korraldusega, et me mõistaksime selles sisalduvaid juhtnööre. „Õnnis on see, kes loeb,“ ütleb Jumal, „ning need, kes kuulavad neid ennustuse sõnu ja hoiavad tallel, mis sellesse on kirjutatud, sest aeg on lähedal.“ Kui me rahvana saame aru, mida see raamat meie jaoks tähendab, siis ilmneb meie keskel suur vaimulik ärkamine. Me ei mõista täiesti selles antavaid õppetunde, hoolimata meile antud ettekirjutusest seda raamatut uurida ja tundma õppida.“ – Ellen G. White, *Testimonies to Ministers and Gospel Workers*, lk 113.

Ilmutusraamatut analüüsid kutsume sind avastama enda jaoks seda, mida sul on vaja kuulda, ning sellele tähelepanu pöörama, sel ajal kui ootame oma Issanda Jeesuse Kristuse tulekut.

Ranko Stefanovic, Ph.D. on Uue Testamendi professor Seitsmenda Päeva Adventistide Teoloogilises Seminaris Andrews Ülikoolis. Tema erialaks on Ilmutusraamat.

Evangeelium Patmoselt

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Ilm 1:1–8; Jh 14:1–3; 5Ms 29:28; Jh 14:29; Rm 1:7; Fl 3:20; Tn 7:13, 14.

Juhtsalm: „Õnnis on see, kes loeb, ning need, kes kuulavad neid ennustuse sõnu ja hoiavad tallel, mis sellesse on kirjutatud, sest aeg on lähedal“ (Ilm 1:3).

Ilmutusraamatu prohvetikuulutused avaldati nägemuses apostel Johannesele enam kui üheksateist sajandit tagasi, kui ta oli pagenduses Patmose-nimelisel kaljusel saarel, mis asus Egeuse meres (Ilm 1:9). Ilm 1:3 töötab õnnistust neile, kes seda loevad ja kuulavad ning selle õpetustele kuuletuvad (võrdle Lk 6:47, 48). See salm viitab kirikusse sõnumit kuulama tulnud kogudusele. Neid ei õnnistata aga mitte ainult sellepärast, et nad loevad või kuulavad, vaid sellepärast, et nad kuuletuvad selle raamatu sõnadele (Ilm 22:7).

Ilmutusraamatu prohvetikuulutused väljendavad hoolt, mis on Jumalal oma rahva suhtes. Need näitavad meile, et praegune elu on lühike ja habras, et Jeesuse käes on pääste, et Tema on taevas meie Ülempreester ja Kuningas ning meid kutsutakse levitama evangeeliumi.

Piibellikud prohvetikuulutused on justkui lamp, mis põleb pimedas paigas (2Pt 1:19). Need on mõeldud pakkuma meie tänasesse ellu juhtimist ja meie tulevikku lootust. Vajame sellist prohvetlikku juhtimist kuni Kristuse tulekuni ning Jumala igavese riigi rajamiseni.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 5. jaanuariks.

Loe Ilm 1:1, 2. Mis on selle raamatu täieliku pealkirja tähendus? Mida õpime pealkirjast selle kohta, kellest Ilmutusraamat tegelikult räägib?

Ilm 1:1 ütleb selle raamatu pealkirja olevat „Jeesuse Kristuse ilmutus“. Sõna *ilmutus* tuleb kreekakeelsest sõnast *apokalüpsis* (apokalüpsis), mis tähendab, „paljastama“ või „kattest vabastama“. Apokalüpsis on Jeesuse Kristuse vabastamine kattest; ühest küljest vabastatakse Jeesus kattest ning teisalt on Tema see, kes saladusi paljastab. Kuna ilmutus tuli Jumalalt Jeesuse Kristuse kaudu (vaata Ilm 22:16), kinnitab see raamat, et Jeesus on selle sisuline keskpunkt. Apokalüpsis on Tema eneseilmutus oma rahvale ning väljendab seda, kuidas Ta neist hoolib.

Jeesus on Ilmutusraamatu keskne tegelane. See raamat algab Temaga (Ilm 1:5–8) ja lõppeb Temaga (Ilm 22:12–16). „Laske Taanieli raamatul kõneleda, laske Ilmutusraamatul kõneleda ja rääkige, mis on tõde. Kuid esitage iga selle teema lõiku nii, et silme ette tõstetaks Jeesus kui kogu lootuse keskpunkt, „Taaveti juur ja sugu, särav koidutäht“.“ – Ellen G. White, *Testimonies to Ministers and Gospel Workers*, lk 118.

Pealegi on apokalüpsise Jeesus nelja evangeeliumi Jeesus. Ilmutusraamat annab lisateavet Jeesuse ja Tema lunastustöö kohta oma rahva heaks, mille kirjeldamist evangeeliumid alustasid. See raamat võtab tähelepanu alla Jeesuse olemasolu ja tegevuse erinevad tahud ning algab sisuliselt sealt, kus evangeeliumid lõppesid – Jeesuse ülestõusmise ja taevasse minemisega.

Koos kirjaga heebrealastele toonitab Ilmutusraamat Jeesuse teenistust taevas. See näitab, et pärast Jeesuse taevasse minemist pühitseti Ta kuninglikku ja preesterlikku teenistusse taevases pühamus. Ilma Ilmutusraamatuta (ja kirjata heebrealastele) oleks meie teadmine Kristuse ülempreesterlikust tegevusest taevas oma rahva heaks väga kitsapiiriline. Kuid koos kirjaga heebrealastele võimaldab Ilmutusraamat meil heita ainulaadse pilgu sellele, mida Jeesus Kristus meie heaks teeb.

Loe Jh 14:1–3. Kuidas aitab siinne väga selgesisuline töötus meil paremini aru saada sellest, mida Jeesus meie heaks taevas just praegu teeb? Milline lootus sellest imelisest töötusest tuleneb?

Ilm 1:1 räägib meile sedagi, et käesoleva raamatu eesmärgiks on näidata tulevase sündmuse, *alates selle raamatu kirjutamise ajast*. Igaüks, kes on Ilmutusraamatuga tuttav, märkab, et tulevased sündmused – kas juba täitunud (vähemasti meie vaatenurgast tänapäeval) või veel toimuma hakkavad (taas meie tänapäevasesst vaatenurgast) – võtavad enda alla suurema osa selle sisust.

Piibellike prohvetikuulutuste põhieesmärk on meile kinnitada, et vaatamata sellele, mida tulevik toob, on see Jumala kontrolli all. Ilmutusraamat teeb just nii: kinnitab meile, et Jeesus Kristus on oma rahvaga selle maailma ajaloo jooksul kuni murettekitavate lõpusündmusteni.

Järelikult on Ilmutusraamatu prohvetikuulutustel kaks praktilist eesmärki: õpetada meile, kuidas elada tänapäeval, ja valmistada meid ette tulevikuks.

Loe 5Ms 29:28. Kuidas aitab see piiblisalm meil mõista, miks pole nii mõndagi meile avaldatud? Mis eesmärgil selle piiblisalmi järgi meile midagi avalikuks tehakse? See tähendab, miks meile sellest räägitakse? Vaata ka Ilm 22:7.

Ilmutusraamatu lõpuaja prohvetikuulutuste avaldamise mõtteks ei ole rahuldada meid painavat uudishimu tuleviku suhtes. See raamat paljastab tulevikust ainult need tahud, mida meil on vaja teada. Need tehakse meile avalikuks selleks, et tajuksime, kui tõsine on peagi juhtuma hakkav, ja mõistaksime oma sõltumist Jumalast ning kuuletuksime selles sõltumises Talle.

Sajandeid on lõpuaja sündmustega kaasnenud palju oletustele tuginevaid arutlusi ja veel rohkem kõmu. Varanduse on kokku ajanud need, kes kohest lõppu ette kuulutades on lüpsnud oma karja hirmutamise, et antagu kõik raha evangeeliu- mitöö heaks, sest lõpp on ju käes. Igal korral jäi lõpp aga tulemata ning inimesed jäeti pettunult ja heitunult sinnapaika. Nii nagu kõike head, mida Jumal on meile andnud, nii saab ka prohvetikuulutusi oma huvides ära kasutada ja kuritarvitada.

Loe Jh 14:29. Millise otsustavalt tähtsa põhimõtte leiame siit prohvetikuulutuste jaoks?

Loe Ilm 13:1; Tn7:1–3 ja Hs 1:1–14.

Ilm 1:1 jätkab: „Ta näitas [*avaldas* – NKJV] seda, läkitades oma ingli oma sulase Johannese juurde.“ Leiame siit ühe selle raamatu väga tähtsa sõna. *Näitama*, *avaldama* on tõlge kreekakeelsest sõnast *semainō*, mis tähendab „sümboolsete märkide kaudu näitama“, „läbi lilled ütlema“. Seda sõna kasutab Vana Testamendi kreekakeelne tõlge (Septuaginta) sel puhul, kui Taaniel selgitab kuningas Nebukadnetsarile, et kullast, hõbedast, vasest ja rauast valmistatud kujuga andis Jumal „kuningale teada, mis tulevikus sünnib“ (Tn 2:45). Sama sõna kasutamisega ütleb Johannes meile, et Ilmutusraamatu vaatepilte ja sündmusi avaldati talle nägemuses kujundikeeles. Pühast Vaimust juhitud pani Johannes need kujundlikud vaatepildid ustavalt kirja nii, nagu ta neid nägi (Ilm 1:2).

Väljendusviisi, mida Ilmutusraamatu prohvetikuulutuste kirjapanekul kasutati, ei tohi seega suuremalt jaolt tõlgendada sõna-sõnalt. Reeglina eeldab Piibli lugemine üldiselt teksti kirjatähelist mõistmist (välja arvatud siis, kui tekst osutab kavatsuslikule sümboolsele tähendusele), kuid Ilmutusraamatut lugedes – välja arvatud siis, kui tekst osutab sõnasõnalisele mõttele – tuleb meil seda tõlgendada sümboolselt. Kuigi ennustatud vaatepildid ja sündmused on iseenesest reaalsed, väljendatakse neid tavaliselt kujundikeeles.

Ilmutusraamatu suuresti sümboolse iseloomu meeles pidamine kaitseb meid prohvetliku sõnumi väänamise eest. Püüdes määratleda selles raamatus kasutatud sümboleid, peame olema hoolikad, et me ei tooks teksti sisse mõtet, mis tuleneb inimlikust ettekujutusest või nende sümboolite tähendusest meie praeguses kultuuris. See-eest tuleb meil minna ülejäänud Piibli lehekülgedel leiduvate sümboolite juurde, et saada aru Ilmutusraamatu sümboolitest.

Õigupoolest tuleb siis, kui püüame avada Ilmutusraamatu sümboolite tähendust, pidada meeles, et valdav osa neist on võetud Vanast Testamendist. Jumal tahtis sellega, et maalis tulevikku mineviku väljendusviisis, vajutada meie meeltesse tõsiasja, et Tema päästev tegevus tulevikus on vägagi sarnane Tema päästva tegevusega minevikus. Seda, mida Ta tegi oma rahva heaks minevikus, teeb Ta nende heaks taas tulevikus. Katsudes avada Ilmutusraamatu sümboolite ja kujundite sisu, tuleb meil pöörata tähelepanu alustuseks Vanale Testamendile.

Ilmutusraamat algab sarnaste tervitustega, mida leiame Pauluse kirjadest. See raamat saadeti algselt justkui kirjana Johannese aja Väike-Aasia seitsmele kogudusele (vaata Ilm 1:1). Ometi ei kirjutatud Ilmutusraamatut ainult neile, vaid kõikidele kristlaste põlvkondadele ajaloo jooksul.

Loe Ilm 1:4, 5 ja Rm 1:7. Millise ühise tervituse mõlemast leiame ja kes nii-moodi tervitab?

Mõlemad piiblisalmid toovad esile kirjale omase tervituse: „Armujahu rahu teile.“ See fraas koosneb kreekapärasest tervitusest *charis* (armu) ja heebreapärasest tervitusest *shalom* („rahu“, „hea käekäik“). Nagu neist piiblisalmidest näeme, on armu ja rahu andjateks Jumala kolm isikut.

Jumal Isa kohta öeldakse, et Ta on „kes on ja kes oli ja kes tuleb“ (vaata Ilm 1:8; Ilm 4:8). See osutab Jumala nimele Jahve – „MA OLEN SEE, KES MA OLEN“ (2Ms 3:14) – ning osutab Jumala igavesele olemasolule.

Pühale Vaimule osutatakse nimetusega „[Jumala] seitse vaimu“ (võrdle Ilm 4:5 ja Ilm 5:6). Pühakirjas on seitse täiuse arv. „Seitse vaimu“ tähendab, et Püha Vaim on tegev kõigis seitsmes koguduses. See kujund osutab Püha Vaimu töö kõikehaaravusele ja Tema alatisele tegevusele Jumala rahva hulgas ajaloo kestel, võimaldades inimestel täita nende kutsumist.

Jeesuse Kristuse kohta kasutatakse kolme tiitlit: „Kes on ustav tunnistaja, esikpoeg surmuist ja maa kuningate valitseja“ (Ilm 1:5). Need osutavad Tema surmale ristil, Tema ülestõusmisele ja Tema valitsemisele taevast. Siis annab Johannes teada, mida Jeesus on teinud: Ta „armastab meid ning on meid lunastanud meie pattudest oma verega ning... on meid teinud kuningriigiks, preestreiks Jumalale ja oma Isale“ (Ilm 1:5, 6).

Ta „armastab meid“ osutab originaalis, kreeka keeles, Kristuse jätkuvalle armastusele, mis kätkeb mineviku, oleviku ja tuleviku. Tema, kes meid armastab, on vabastanud meid meie pattudest oma verega. Kreeka keeles osutab tegusõna „lunastanud“ lõpetatud tegevusele minevikus: kui Jeesus suri ristil, siis kandis Ta meie pattude eest igaveseks hoolt.

Ef 2:6 ja Fl 3:20 kirjeldavad lunastatuid taeva kodanikena, kes äratakse üles ja pannakse koos Jeesusega istuma taevastele asemetele. Mida see võiks tähendada ja kuidas võime praegu nautida seda aulist seisundit Kristuses – olla „kuningad ja preestrid“ –, ehkki oleme endiselt siin patust neetud maal? Kuidas võiks see tõsiasi mõjutada meie eluviisi?

Ilmutusraamatu sissejuhatuse kokkuvõtte osutab kogu raamatu tegelikule fookusele: Jeesuse taastulekule väes ja aus. Kristuse töotust tulla taas korratakse selle raamatu kokkuvõttes kolm korda (Ilm 22:7, 12, 20).

Loe Ilm 1:7, 8. Nende salmide sõnastus pärineb mitmest prohvetlikust piiblisalmist: Tn 7:13, 14; Sk 12:10; Mt 24:30. Mida räägivad need piiblisalmid meile sellest, et Kristuse teine tulek on kindel?

Ilmutusraamatus on Kristuse teine tulek lõpp-punkt, mille poole ajalugu liigub. Tema teine tulek tähistab selle maailma ajaloo lõppu ja Jumala igavese riigi algust, samuti ka vabanemist kõiksugusest kurjusest, ängist, valust ja surmast.

Sarnaselt Uue Testamendi muude osadega osutab Ilm 1:7 sõna-sõnalt võetavale, nähtavale ja isiklikule Kristuse tulekule kuninglikus aus. Iga inimene, kes sel ajal Maal elab, sealhulgas need, „kes tema on läbi torganud“, näevad Tema tulekut. Loetud sõnad osutavad teatud inimeste erilisele ülesäratamisele vahetult enne Kristuse taastulekut, kaasa arvatud need, kes Ta risti löid. Kuigi Jeesus toob oma tulekuga pääsemise neile, kes Teda ootavad, toob Ta kohtuotsuse neile, kes on põlastanud Tema armu ja armastust.

Kristuse tuleku kindlust kinnitatakse sõnadega: „Jah, aamen“ (Ilm 1:7). Sõna *jah* on kreeka keeles *nai* ning *amen* on heebrea kinnitussõna. Need kaks sõna koos väljendavad kindlat olemist. Need sõnad ka lõpetavad selle raamatu (vaata ka Ilm 22:20).

„Rohkem kui kaheksateist sajandit on möödunud ajast, mil Päästja andis oma tuleku töotuse. Sajandite jooksul on Tema sõnad täitnud julgusega Talle ustavate inimeste südame. See töotus ei ole veel täitunud: Eluandja hää ei ole veel kutsunud magavaid pühi välja nende hauast; kuid Tema öeldu pole sugugi vähem kindel. Jumalale teada ajal täidab Ta oma sõna. Kas peaks keegi praegu väsima? Kas peaksime kaotama oma usuhaarde nüüd, kui oleme igavesele maailmale nii lähedal? Kas peaksime ütlema: Sellesse linna on veel nii pikk maa minna? Ei, ei. Veel pisut ja me näeme Kuningat Tema ilus. Veel pisut ja Tema pühib kõik pisarad meie silmist. Veel pisut ning Tema esitab meid „laitmatuina Tema aulise palge ees hõiskamisega.“ – Ellen G. White, *The Advent Review and Sabbath Herald*, 13. nov 1913.

Töotus on täpselt nii tugev nagu selle andja ausameelsus ja suutlikkus oma sõnu täita. Kuidas annab tõsi, et teise tuleku töotuse on andnud Jumal, kes on kõiki oma töotusi möödanikus pidanud, sulle kindlustunde, et Kristus tuleb tagasi, nagu Ta on töötanud?

Reede, 4. jaanuar

Toetav mõte: Loe Ellen G. White'i raamatust *Testimonies to Ministers and Gospel Workers* lõiku „Taanieli ja Ilmutusraamatu uurimine“, lk 112–119.

„See ilmutus anti kogudusele õpetuseks ja troostiks kogu kristliku ajastu kestel... „Ilmutus“ tähendab, et midagi on ilmutatud. Issand ise ilmutas oma sulasele selles raamatus sisalduvaid saladusi ning Tema eesmärk on, et need saladused oleksid avatud uurimiseks kõikidele. Selle raamatu tõed on adresseeritud neile, kes elavad selle maailma ajaloo viimseil päevil, just niisamuti nagu olid neilegi, kes elasid Johannese ajal. Mõned nendes prohvetikuulutustes kirjeldatud sündmustest on möödas, mõned toimuvad praegu; mõned toovad silme ette suure võitluse lõpu pimeduse jõudude ja taeva Vürsti vahel, mõned ilmutavad lunastatute võidutsemist ja rõõme uueksloodud maal.

Ärgu keegi arvaku, et kuna ta ei suuda seletada Ilmutusraamatus sisalduva iga sümboli tähendust, siis on kasutu uurida seda raamatut ning püüda teada saada selles leiduvate erinevate tõdede tähendust. See, kes need saladused Johannesele ilmutas, annab igale hoolsale tõeotsijale otsekui eelmaitsse taevastest asjast. Need, kelle süda on avatud tõe vastuvõtmiseks, tehakse võimeliseks aru saada Ilmutusraamatu õpetustest. Neile saavad osaks õnnistused, mis on töötatud kõigile, „kes kuulavad neid ennustuse sõnu ja hoiavad tallel, mis sellesse on kirjutatud“ – Ellen G. White, *Apostlite teod*, lk 583–585.

Küsimused aruteluks:

1. Kui Ilmutusraamat võtab kätte Jeesuselt Kristuselt, siis miks on tänapäeval sõnal *apokalüpsis* negatiivne tähendus? Mida räägib see negatiivsus meile kristlaste hulgas levinud arusaamast Ilmutusraamatu kohta? Miks seostub Ilmutusraamatu prohvetikuulutustega sageli sõna *hirm*?
2. Mõtles mõnele luhtunud ettekuulutusele, mida mõned inimesed viimase 20 aasta jooksul on esitanud lõpuaja sündmuste ja Jeesuse tulekuga seoses. Olenemata neid ettekuulutusi esitanud inimeste südamest või motiividest (mida me nagunii ei tea), mis on selliste luhtunud ettekuulutuste negatiivsed tagajärjed? Missuguse enesetunde tekitavad nad inimestele, kes niisugustesse ettekuulutustesse uskusid? Millisesse valgusesse seavad sellised luhtunud ettekuulutused kristlusest väljaspool olijate silmis kristlased üldiselt? Kuidas saavutame prohvetikuulutusi uskuvate inimestena, kes peavad lõpuaja sündmusi teetähisteks, õige tasakaalu selles, kuidas me prohvetikuulutust mõistame ja kaasinimestele õpetame?

Tunnistuse vägi

Loo on kirja pannud Manuel Mafugula.

Sündisin pühapäeva pidavas perekonnas Milanges. See linnake asub 3 kilomeetri kaugusel Mosambiigi ja Malawi Vabariigi piirist. Minu tutvumine seitsmenda päeva adventistide kogudusega sai alguse Adelina-nimelise tüdruku kaudu. Tema oli 16aastane ja käis seitsmendas klassis ning ta palus mult abi kodutöö tegemisel. Mina olin 21aastane ja kümnendas klassis.

Kui olin Adelinat aidanud, hakkas ta rääkima adventkogudusest. Ta jutustas mulle hingamispäevast ja selgitas, et Jumal seadis jumalakummardamise päevaks laupäeva, mitte pühapäeva.

Hiljem kinkis Adelina mulle Piibli. Ta oli alla jooninud neljanda käsu 2Ms 20:8 ja Hs 20:20, kus on kirjutatud: „Pühitsege minu hingamispäevi, et need oleksid leppemärgiks minu ja teie vahel.“ Sellele leheküljele Piiblis oli ta kirjutanud: „Loe Mk 2:27, 28.“ Avasin Markuse evangeeliumi ja lugesin Jeesuse sõnu: „Hingamispäev on tehtud inimese jaoks, mitte inimese hingamispäeva jaoks; nõnda on Inimese Poeg ka hingamispäeva isand.“

Kui ma seda lugesin, taipasin, et pühitsesin igal nädalal vale päeva. Otsustasin, et lähen koos Adelina kirikusse ja saan rohkem teada, ning peagi kummardasin ma Jumalat laupäeval. See tekitas probleeme minu pühapäeva pidavas koguduses, kus ma olin tegutsenud noortejuhina. Koguduse pastor tuli mu isa juurde ja isa käskis mul kogudusse tagasi tulla. Kui ma keeldusin, teatas isa: „Kui sa oma vanemaid ei kuula, siis ei ela sa enam nendega koos.“ Ta ajas mind kodust ära.

Rääkisin Adelina vanematele, mis oli juhtunud, ning nemad andsid mulle elupaiga niikauaks, kui ma keskkooli lõpetasin. Mind ristiti kaks aastat hiljem.

Jumal aitas mul lõpetada keskkooli ja kolledži ning lubas saada töökoha keemiaõpetajana Milange riigikoolis. Hiljem abiellusin Adelina, tüdrukuga, kes mind hingamispäevaga tuttavaks tegi.

Jumal on saanud minu isiklikku tunnistust hämmastaval kombel kasutada. Olen rääkinud sellest noortele oma endisest pühapäeva pidavast kogudusest ja kaks neist on saanud adventistiks. Rääkisin oma isale-emale ja nemadki ristiti. Räägin kõigile: usaldage Issandat iga päev. Temale ei ole midagi võimatu.

Osa selle veerandaasta kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetusest aitab avada esimese seitsmenda päeva adventistide algkooli Migueli kodulinnas Milanges. Olge tänatud misjoniannetuste eest.

Lambijalgade keskel

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Ilm 1:9–18; Ap 7:54–60; Mt 12:8; 2Ms 20:11; Tn 10:5, 6; Ilm 1:20; Ilm 2:1–7.

Juhtsalm: „Kellel kõrv on, see kuulgu, mida Vaim ütleb kogudustele“ (Ilm 2:7).

73. psalmis kirjeldab psalmist hämmastust, kui ta vaatles jumalatute uhkeldavat toredust. Nad elasid külluses ja hõlpsalt, vastandina õigete kannatustele. Selline ebaõiglus tegi väga ärevaks psalmisti (Ps 73:2–16), kes läks oma kimbatuses pühamusse (Ps 73:16, 17). Seal, Jumala läheduses, sai ta olukorrast sügavamalt aru.

Sajandeid hiljem leidis eakas apostel ennast oma ustava tunnistamistöö pärast kaljuselt vanglasaarelt. Oma viletsuses sai ta sõnumeid, et tema hoolealused kogudused kannatasid. Sellel kriitilisel hetkel aga anti talle nägemus surnuist ülestõusnud Kristusest taevases pühamus. Just nagu toona psalmistile, ilmutas Issand ka Johannesele saladusi siinsest elust ja võitlustest, mida see toob. Vaatepilt pühamust kinnitas apostlile, et Kristus on kohal ja hoolib – see kinnitus tuli tal edastada nii oma kaasaegsetele kogudustele kui ka järgnevatele kristlaste põlvkondadele sajandite jooksul kuni selle maailma ajaloo lõpuni.

Sellel nädalal tutvume Kristuse tegevusega taevases pühamus ning lisaks sellele vaatame esimest seitsmest erilisest sõnumist Tema kogudusele. Kollektiivselt saadeti need küll Aasia seitsmele kogudusele, kuid neil on tähendus tänapäeval meiegi jaoks. Järgmisel nädalal uurime Jumala sõnumeid ülejäänud kuuele kogudusele.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 12. jaanuariks.

**Loe Ilm 1:9. Mida räägib Johannes meile olukordadest, milles ta Ilmutuse-
raamatu nägemused sai?**

Patmos on viljatu, kaljune saar Egeuse meres; 10 miili pikk ja laiemast kohast 6 miili lai. Roomlased kasutasid seda ja teisi ümberkaudseid saari poliitiliste õigusrikkujate väljasaatmise kolooniana. Varakristlikud kirjanikud, kes elasid umbes sellel ajal, mil kirjutati Ilmutusraamat, märgivad ühel häälel, et Rooma ametivõimud olid pagendanud Johannese Patmosele, kuna too jäi evangeeliumile ustavaks. Eakas apostel tundis oma nahal kindlasti kõiki Rooma vangi raskusi. Töenäoliselt koheldi teda kurjategijana, aheldati vangiraudu, anti napilt toitu ja sunniti tegema rasket tööd roomlastest valvurite armutute piitsaplaksude all.

„Patmos, viljatu kaljusaar Egeuse meres, oli Rooma võimude poolt valitud kurjategijate asupaigaks; Jumala sulase jaoks sai see sünge paik aga taeva väravaks. Siin, eemal eluaskeldustest ja varasemate aastate aktiivsest tööst, sai talle osaks läbikäimine Jumala, Kristuse ja taevaste inglitega, kellelt ta sai õpetusi koguduse jaoks kõikideks tulevasteks ajastuteks.“ – Ellen G. White, *Apostlite teod*, lk 570, 571.

Millised teised Piibli tegelased on talunud raskusi, vaatamata sellele (või just selle tõttu), et nad on jäänud Jumalale ustavaks? Vaata Tn 3:16–23, Ap 7:54–60.

Kristuse järelkäijad ei peaks iialgi unustama, et kui nad ka leiavad end Johannesega sarnastes oludes, pole nad üksi jäetud. Sama Jeesus, kes tuli Johannese juurde lohutavate ja julgustavate sõnadega Patmose eluraskuste keskel, on veelgi oma rahva juures, et hoida ja toetada neid keerulistes olukordades.

Kuidas mõistame vahet Kristuse pärast kannatamise ja muudel põhjustel (sealhulgas omaenda valede valikute pärast) kannatamise vahel? Või mida öelda kannatuste kohta, millel ei näi olevat mingit head põhjust? Kuidas õppida usaldama Issandat igas olukorras?

Esmaspäev, 7. jaanuar

Issanda päeval

Loe Ilm 1:10 koos 2Ms 31:13ga, Js 58:13ga ja Mt 12:8ga. Milline päev nende on piiblisalmide põhjal ilmselgelt Issanda päev? Kuivõrd palju pidi see päev Johannese jaoks tema kannatuste keskel tähendama?

„See oli hingamispäev, kui au Issand ilmus pagendatud apostlile. Johannes pidas hingamispäeva niisama pühaks Patmosel nagu ka siis, kui ta tegi kuulutustööd Juudamaa linnades ja külades. Ta haaras kinni kallitest töotustest, mis olid antud seoses selle päevaga.“ – Ellen G. White, *Apostlite teod*, lk 581.

Ilm 1:10 annab selgesti mõista, et apostel Johannes sai nägemuse seitsmenda päeva hingamispäeval. Ehkki tulevasi sündmusi oodates ja uurides näeme, et Kristuse teist tulemist (võrdle Ilm 1:7) tuntakse samuti „Issanda päevana“ (Js 13:6–13, 2Pt 3:10), rääkis Johannes siiski ajast, mil tema sai nägemuse tulevas-test sündmustest, ja see päev oli hingamispäev, „Issanda päev“.

Pole kahtlustki, et keset oma kannatusi sai see nägemusest täidetud hingamis-päev Johannesele kannatustest vaba elu eelmaitses, millest tema ja kõigi aegade ustavad pärast Kristuse teist tulekut osa saavad. Tõsi ta on, juutlikus mõtteviisis peetakse hingamispäeva *olam haba*, „tulevase maailma“ eelmaitses.

„Hingamispäev, mille Jumal oli Eedenis sisse seadnud, oli... Johannesele sellel üksildasel saarel kallihinnaline... Oo, milline hingamispäev oli see üksildasele pagendatule, kes oli alati Kristuse silmis kallis, kuid nüüd ülendatud rohkem kui kunagi varem! lial enne polnud ta Jeesusest nii palju teada saanud. lial varem polnud ta kuulnud selliseid aulisi tõdesid.“ – *Piibli kommentaarid, SPA poolt välja antud*, 7. kd, Ellen G. White'i märged lk 955.

Võrdle kümne käsu neljanda käsu kahte esinemisvormi – 2Ms 20:11 ja 5Ms 5:15. Need piiblisalmid osutavad seitsmenda päeva hingamispäevale kui mälestus-märgile loomisest ja vabastamisest ning meenutavad meile, et Jumal on meid nii loonud kui ka lunastanud. Kuidas saame igal hingamispäeval hoida paremini silme ees reaalsust, et Jumal on meie Looja ja Lunastaja? Mõtle ka sellele: Mida head tuleks sellest, kui Jumal oleks *küll meie Looja*, kuid mitte meie Lunastaja?

Loe Ilm 1:12–18. Võrdle Johannese kirjeldust Kristusest Tn 10:5, 6 kujutatud jumaliku olendi omaga. Milline on nägemuses Jeesuse välimus? Mida Ta teeb?

Johannes näeb Jeesust kandmas ülempreesterlikku rüüd, kui Ta jalutab lambijalgade keskel. Pilt lambijalgade keskel kõndivast Jeesusest osutab Jumala töotusele vana-aja israeli rahva kohta, et Ta käib nende keskel nende Jumalana (3Ms 26:12). Ilmutusraamatus kujutavad lambijalad seitset kogudust Aasias, kellele Ilmutusraamat kirjutisena algselt saadeti (Ilm 1:20), ning lambijalad (nagu kolmapäevases osas näeme) sümboliseerivad ka Jumala kogudust ajaloo jooksul. Püha Vaimu tõttu jätkub Jeesuse valvas hool oma maapealse koguduse üle. Ta on pidevalt oma rahvaga, kuni viib nad nende igavesse koju.

Peale selle pärineb pildike Jeesusest preestrina lambijalgade keskel Jeruusalemma templi rituaalsest praktikast. Ametisse määratud preestri igapäevane ülesanne oli hoida püha paiga lambid heledalt põlemas. Tal tuli hubisevaid lampe korrastada ja täita, vahetada lampidel välja põlenud tahid, kallata lampidesse värske õli ja need siis taas läita. Niimoodi õppis preester tundma iga üksiku lambi olukorda. Samamoodi on Jeesus isiklikult tuttav oma rahva kõikide vajaduste ja olukordadega ning kostab igäihe eest isiklikult.

Loe Ilm 2:2, 9, 13, 19; 3:1, 8, 15. Mida ütleb kinnitus „Ma tean“ selle kohta, kuidas on Jeesus tuttav Jumala rahva olukorra ja vajadustega?

Jeesus samastab ennast Jumala aunimedega: „Esimene ja Viimne“ (vaata Js 44:6; 48:12). Kreeka keeles käib „viimse“ kohta sõna *eschatos*, millest tuleneb sõna eshatoloogia („viimne aeg“). Selle sõna tähendus näitab, et eshatoloogia tähelepanu keskpunktis on Jeesus Kristus, kelle öelda on viimane sõna lõpusündmustes. „Tema on Elav“ ja Tema käes on „surma ja surmavalla võtmed“ (Ilm 1:18). Jeesusele on Tema surma ja ülestõusmise tõttu antud voli avada surma väravad (Ii 17:16; Ps 9:14). Kõik, kes usaldavad Teda, tõusevad oma hauast igavesele elule (1Kr 15:21–23). Jeesuse ustavatel järelkäijatel ei ole vaja karta, kuna isegi surnud on Tema järelevalve all. Kui juba surnutega on nii, eks hoia Ta siis elavaid seda enam? (Vaata 1Ts 4:16, 17.)

Loe Ilm 1:11, 19, 20. Jeesus andis igaühele seitsmest Aasia kogudusest ainulaadse sõnumi. Tegelikuses oli kogudusi selles piirkonnas rohkem kui seitse. Mida annab mainitud tõsiasi mõista selle kohta, et neil sõnumitel on sümboolne tähendus kristlaste jaoks üldiselt?

Sõnumid, mida Jeesus käskis Johannesel saata seitsmele kogudusele, on kirjas Ilmutuse 2. ja 3. peatükis. Nende tähendus kehtib kolmel tasandil:

Ajalooline rakendus. Need sõnumid saadeti algselt seitsmele kogudusele, mis asusid esimese sajandi Aasia edukates linnades. Sealsed kristlased seisid vastakuti tõsiste väljakutsetega. Palju linna oli alustanud oma templites keisri jumaldamisega, märgiks enda ustavusest Roomale. Imperaatori jumaldamine sai kohustuslikuks. Kodanikelt oodati ka osalemist avalikel üritustel ja paganlikes religioossetes tseremooniates. Kuna paljud kristlased keeldusid sellises tegevuses osalemast, seisid nende ees katsumused, nii mõnigi kord märtrisurm. Kristuse korraldusel kirjutas Johannes need seitse sõnumit, et aidata selliste väljakutsete ees olevaid usklikke.

Prohvetlik rakendus. Ilmutusraamat on prohvetlik raamat, kuid ainult seitse kogudust valiti sõnumeid saama. See tõsiasi osutab nende sõnumite prohvetlikule olemusele. Vaimulikud olukorrad seitsmes koguduses vastavad täpselt Jumala koguduse vaimulikule olukorrale erinevatel ajalooperioodidel. Need seitse sõnumit on mõeldud pakkuma taevast vaatenurka kristluse vaimuliku olukorra kohta esimesest sajandist pKr kuni maailma lõpuni.

Kõiki puudutav rakendus. Just nii, nagu kogu Ilmutusraamat saadeti ühe tervikkirjana lugemiseks igasse kogudusse (Ilm 1:11; Ilm 22:16), nii sisaldavad need seitse sõnumit ka õppetunde, mida saavad rakendada erinevad kristlased eri aegadel. Sel moel kujutavad need sõnumid erinevaid kristlaste tüüpe paljudes kohtades ja eri ajal. Näiteks, ehkki tänapäeva kristluse üldiseks iseloomustajaks on Laodikeia, võib osa kristlasi samastada ennast mõnele teisele kogudusele iseloomulike joontega. Hea sõnum on selles, et missugune ka meie vaimulik olukord on, Jumal „kohtub langenud inimlastega seal, kus nad on.“ – Ellen G. White, *Valitud kuulutused*, 1. raamat, lk 22.

Kujuta ette, kui Issand saadaks sinu kohalikule kogudusele samas vormis kirja, nagu kirjutati seitsmele kogudusele. Mida võiks selline kiri öelda väljakutsete kohta, millega su kogudus silmitsi on, ja sinu koguduse vaimuliku olukorra kohta?

Efesos oli Roomale kuuluva Aasia provintsi pealinn ja ühtlasi suurim linn, mis asus tähtsaimate kaubateede ääres. Aasia peamise meresadamana oli see väga oluline kaubanduslik ja religioosne keskus. Linn oli täis selliseid avalikke hooneid nagu templid, teatrid, spordisaalid, saunad ja lõbumajad. Seda tunti ka nõidu-sega tegelemise poolest ning see oli kurikuulus ebamoraalsuse ja ebaususe tõttu. Ometi oli just Efesos provintsi mõjukaim kristlik kogudus.

Loe Ilm 2:1–4 kõrvuti Jr 2:2ga. Kuidas esitleb Jeesus ennast Efesose kogudusele? Millised selle koguduse head omadused Jeesus ära märgib? Millist muret Jeesus väljendab?

Algusperioodil tunti Efesose usklikke nende ustavuse ja armastuse poolest (Ef 1:15). Kuigi Efesose kristlased kogesid survet nii väljast kui ka koguduse seest, jäid nad vankumatuks ja ustavaks. Nad olid töökad ja sõnakuulelikud tööle; jah, nad ei sallinud endi keskel valeõpetajaid. Kuid nende armastus Kristuse ja kaass liikmete suhtes hakkas kahanema. Ehkki kogudus jäi kindlameelseks ja ustavaks, oli nende oma lamp ilma Kristuse armastuseta kustumishoos.

Loe Ilm 2:5–7. Millist kolme tegu ohutab Jeesus seda kogudust korda saatma, et virgutada oma esimest armastust ning pühendumist Kristusele ja kaasusklikele? Kuidas on need kolm ülesannet järjestikku omavahel seotud?

Prohvetlikult vastab olukord Efesose koguduses aastate 31–100 pKr üldisele olukorrale ja vaimulikule seisundile. Apostellikku kogudust iseloomustasid evangeeliumi armastamine ja ustavus sellele. Kuid esimese sajandi lõpuks hakkas kogudus kaotama oma esimese armastuse tuld ning lahkus seega evangeeliumi lihtsusest ja puhtusest.

Kujuta ennast ette sellise koguduse osana, kelle armastus kahaneb. Liikmed ei pruugi korda saata ühtki teadaolevat või avalikku pattu. Teatud tasemel teevad nad ikkagi seda, mis on õige; ometi elavad nad vormilikult ja külmalt. Kuidas nõustaks Jeesus sellises olukorras kogudust?

Reede, 11. jaanuar

Toetav mõte: Loe Ellen G. White'i raamatust *Apostlite teod* peatükki „Patmos“, lk 568–577.

„Johannese tagakiusamisest sai armu vahend. Ülestõusnud Päästja au muutis Patmose kirkaks. Johannes oli näinud Kristust inimese kujul, naelaarmidega kätes ja jalgades, mis jäävad alaliseks Tema ausäraks. Nüüd lubati tal veel näha oma ülestõusnud Issandat, kaetud auhiilgusega niivõrd, kuivõrd inimolevus suudab näha ja elama jääda.

Kristuse ilmumine Johannesele peaks olema kõikide – nii usklike kui ka mitteusklike – jaoks tõend, et meil on ülestõusnud Kristus. See peaks andma kogudusele elujõu. Aeg-ajalt ümbritsevad sünged pilved Jumala rahvast. Näib, et surutis ja tagakiusamine kustutab nad ära. Kuid sellistel aegadel antakse kõige tähtsamad õppetunnid. Kristus astub sageli sisse vanglatesse ja ilmutab ennast oma valitutele. Tema on tuleriidal nendega tules. Nii nagu pimedaimal ööl säravad tähed kõige heledamalt, nii ilmnevad Jumala au säravamad kiired kõige sügavamas pimeduses. Mida tumedam on taevas, seda selgemad ja muljetavaldavamad on ülestõusnud Päästja, Õiguse Päikese kiired.“ – Ellen G. White, *The Youth's Instructor*, 5. aprill, 1900.

Küsimused aruteluks:

1. Johannes andis lugejatele edasi seda, mida ta Patmosel nägi ja kuulis. Kui sa loed Ilm 1:12–20, siis mida sina näed ja kuuled? Millised lohutussõnad saad siin ilmutatust?
2. Esimene ingel Ilm 14:7 kutsub lõpuajal Maa elanikke üles kummardama „teda, kes on teinud taeva ja maa ja mere ja vete allikad“. Selline sõnastus pärineb 2Ms 20:11. Mida kõneleb see meie hingamispäeva tähtsusest lõpuajal, nagu Ilmutusraamat sellest räägib?
3. Paljud kristlased on silmitsi kummalise irooniaga. Mida kauem nad koguduses on, seda kergemini nende usk kahaneb või välja sureb. Peaks aga toimuma vastupidi. Lõpuks on ju nii, et mida kauem me koos Jeesusega käime, seda rohkem õpime tundma Teda ja Tema armastust meie vastu. Kuidas hoida usu tuld põlemas; ja mitte ainult põlemas, vaid üha heledamalt põlemas?

Kingituseks laps

Loo on kirja pannud Andrew McChesney.

Janice Clarkil ei olnud üldse plaani lapsendada endise õpilase beebit, kuid ühel külmal märtsikuu päeval helises telefon.

„Ma saan lapse, aga ei saa teda endale jätta, ja pidasin aru, kas teie võiksite ta võtta,“ ütles Annette. „Mida sa selle „ta võtta“ all mõtled?“ küsis Janice, 47aastane kehalise kasvatuse õpetaja Mamawi Atosketani Põlisrahva Koolist, mis on seitsmenda päeva adventistide misjonikool Canadas oleva Alberta provintsi põlisrahva laste jaoks.

„Tahan, et te ta lapsendaksite,“ ütles 18aastane Annette, kellel oli juba kaks last. Janice'i meelest polnud tüdrukul tõsi taga, kuid ta püüdis Annettega ja tema vanematega kokku saada. Kõik püüdlused luhtusid.

Kaks kuud hiljem helises Janice'i telefon. Helistas Annette.

„Kas saate haiglasse tulla ja olla mulle homme sünnituse juures toeks?“ küsis ta. Ta pidi lapse sünnitama keisrilõikega.

Janice ja tema abikaasa, kellel oli viis bioloogilist last ja neli kasulast, jõudsid haiglasse varahommikul. Medõde tervitas neid sõnadega: „Oo, te olete kasuvanemad.“

Janice oli rabatud. Ta oli mõelnud, et Annette plaanid tita suhtes olid muutunud, sest ta oli toona helistades vaid korra lapsendamist nimetanud.

Haiglatoas küsis Janice ootavalt emalt tema plaanide kohta.

„Mis lapsele nimeks saab?“ küsis ta.

„See on teie laps,“ ütles Annette. „Teil tuleb talle nimi panna.“

Alles siis jõudis Janice'ile kohale, et see laps hakkab kuuluma talle.

Mõni tund hiljem, 12. mail 2016. aastal, sündis terve poisslaps. Janice jäi selleks ööks haiglasse ja viis lapse päev hiljem oma koju. Ta pani beebile nimeks Huxley.

Janice usub, et Annette andis tita talle, kuna õpetajad selles koolis olid armastusväärsed. „Asi polnud minus isiklikult,“ ütles ta. „Töötasin kooliajal selle perekonnaga aastaid. Tema ja kõik ta õed-vennad teadsid, et õpetajad armastavad neid. Just sellepärast palus ta meil olla poisile vanemateks.“

Janice'ile tulid pisarad silma, kui ta seda rääkis.

„Tunnen end nii väikesena, kui mõtlen, et olen osa sellest suurest pildist,“ ütleb ta. „Loodan, et õpetan Huxleyd tundma tema Loojat.“

Osa 2018. aasta teise veerandaasta kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetusest aitas Mamawi Atosketani Põlisrahva Koolil oma programmi laiendada. Endise õpilase nimi on muudetud.

Jeesuse sõnumid seitsmele kogudusele

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Ilm 2:8–11; 2:12–17; 2:18–29; 3:1–6; 3:7–13; 3:14–22; Js 61:10.

Juhtsalm: „Kes võidab, sellel ma lasen istuda koos minuga mu troonile, nagu minagi olen võitnud ning istunud oma Isaga tema troonile” (Ilm 3:21).

Patmoselt saatis Jeesus Johannese abil oma rahvale kirja seitsme sõnumiga. Kuigi need sõnumid puudutasid algselt kogudusi Aasias Johannese eluajal, kujutavad need prohvetlikes sümbolites koguduse olukorda kogu ajaloo jooksul.

Nende sõnumite külg külje kõrval uurimine näitab, et nende ülesehitus on kuuel korral sama. Igaüks neist algab sellega, et Jeesus pöördub nimeliselt vastava koguduse poole. Teine osa algab fraasiga: „Nõnda ütleb see...”, milles Jeesus tutvustab ennast igale kogudusele, kasutades enda kohta 1. peatükis leiduvaid kirjeldusi ja sümboleid. Jeesuse kirjeldused sobisid iga koguduse eriliste vajadustega. Sellega osutas Jeesus oma suutlikkusele suhtuda osavõtlikult nende võitlustesse ja mitmesugustesse olukordadesse. Edasi annab Jeesus kogudusele hinnangu ja seejärel nõuande, kuidas kogudus saaks tulla oma hädaohtlikust seisukorrast välja. Iga sõnum lõppeb üleskutsuga kuulata Vaimu ja töötusega võitjatele.

Nagu märkasime möödunud nädalal esimese koguduse, Efesose analüüsimisel ning nagu näeme sellel nädalal ülejäänud kuut sõnumit tundma õppides, pakub Jeesus lootust ja lahendusi iga koguduse vajadustele igas olukorras. Seega on Ta kindlasti suuteline täitma ka meie vajadusi tänapäeval.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 19. jaanuariks.

Smürna oli ilus ja jõukas linn, kuid ka imperaatori kummardamiseks volitatud keskus. Volikirja järgimisest keeldumine oleks viinud õigusliku staatuse kaotamiseni, tagakiusamiseni ja isegi märtrisurmani.

Loe Ilm 2:8–11. Mil moel esitleb Jeesus ennast sellele kogudusele, lähtuvalt koguduse olukorrast? Milline oli koguduse olukord? Millise hoiatuse annab Jeesus kogudusele selle kohta, mis on teoksil?

Sõnum Smürna kogudusele käib apostlite ajastu järgse koguduse kohta, mil Rooma impeerium kiusas kristlasi öelalt taga. Ilm 2:10 nimetatud „kümme päeva“ osutasid kümnele tagakiusamisaastale, mis algasid Diocletianuse ajal aastal 303 pKr ja kestsid aastani 313 pKr, mil Constantinus Suur väljastas Milano edikti, tagades kristlastele usuvabaduse.

Pergamon oli erinevate paganlike kultuste keskus, sealhulgas kreeka tervisejumala Asklepiose oma, keda nimetati „Päästjaks“ ja kelle kujutiseks oli madu. Rahvast tuli üle kogu maa Asklepiose templisse, et terveks saada. Pergamonil oli juhtroll keisrikultuse edendamisel, mis, nagu Smürnaski, oli sunduslik. Pole midagi imestada Jeesuse sõnade üle, et Pergamoni kristlased elasid linnas, „kus elab saatan“ ja kus asus tema troon.

Loe Ilm 2:12–15. Kuidas esitleb Jeesus ennast sellele kogudusele? Milline oli tema hinnang selle koguduse vaimuliku olukorra kohta?

Ümbritsetuna paganlusest ja selle tohututest templitest, seisid Pergamoni kristlased silmitsi kiusatustega nii väljast- kui ka seestpoolt kogudust. Kuigi enamik neist jäi ustavaks, toetasid niinimetatud nikolaiidid kompromisse paganlusega selleks, et vältida tagakiusamist. Nii nagu Bileam, kes taganes usust ja võrgutas iisraellasi patustama Jumala vastu teel Töötatud maale (4Ms 31:16), nii leidsid need koguduseliikmed, et on mugavam ja lausa tasuvam minna oma usuga kompromissile. Ehkki Jeruusalemma nõukogu oli keelanud „ebajumalatele pühendatud“ süüa ja olla „seksuaalselt ebamoraalne“ (Ap 15:29), hülgasid Bileami õpetust kuulutavad koguduseliikmed selle otsuse. Ainus lahendus, mida Jeesus Pergamonile pakkuda saab, on: „Paranda siis meelt“ (Ilm 2:16).

Pergamoni kogudus on prohvetlik pilt kogudusest umbes aastatel 313–538 pKr. Kuigi osa koguduseliikmeid jäi ustavaks, toimusid vaimulik allakäik ja ärataganemine hoogsalt.

Mida tähendab mitte salata „minu usku“ (Ilm 2:13, vaata ka Ilm 14:12)? Kuidas saab see, kui keeldume oma usust lahti ütlema, aidata meil vastu seista kompromissidele ja „olla ustav surmani“ (Ilm 2:10)?

Teiste linnadega võrreldes polnud Tüütiiral sellist poliitilist või kultuurilist tähtsust, mida me täna teaksime. Pealegi oli kogudus varjus. Selleks, et ajada äri või saada tööd, pidid inimesed kuuluma kaubandusliitudesse, gildidesse. Tüütiira kohta on märgitud, et see linn panustas eriti vastava nõude täitmisel. Gildi liikmed pidid käima gildi pidustustel ja tegema kaasa templi rituaalides, mille osaks olid sageli ebamoraalsed tegevused. Need, kes sellega ei nõustunud, heideti gildist välja ja nende suhtes rakendati majanduslikke sunniabinõusid. Tolle aja kristlastel tuli valida täieliku kompromissile mineku või evangeeliumile ustavaks jäämise vahel. Viimane tõi endaga kaasa majandusliku kindlustamatuse.

Loe Ilm 2:18–29. Kuidas esitles Jeesus ennast Tüütiira kogudusele (vaata ka Tn 10:6)? Milliseid omadusi Jeesus selle koguduse puhul heaks kiitis ja mis teemad Teda murelikuks tegid?

Sarnaselt Pergamoni kogudusega avaldati Tüütiira kogudusele survet, et ta läheks paganliku keskkonnaga kompromissile. Nimi „Iisebel“ osutab kuningas Ahab naisele, kes juhtis Iisraeli ärataganemisse (1Kn 16:31–33). Jeesus kujutab teda vaimuliku hoorana. Need koguduse liikmed, kes läksid kompromissile ning võtsid omaks „eksitavad“ paganlikud mõttekäigud ja kombes, hoorasid temaga vaimulikus mõttes.

Kogudus Tüütiiras sümboliseerib olukorda kristluses aastatel 538–1565 pKr. Tollel ajajärgul ei tulnud oht koguduse jaoks väljastpoolt, vaid seestpoolt. Piibli asemele ilmus traditsioon, Kristuse preesterliku teenistuse asemele inimlik preestriamet ja tegusid hakati pidama päästevahendiks. Neid, kes ei võtnud omaks rikutud mõjusid, kiusati taga ja isegi tapeti. Sajanditeks leidis tõeline kogudus endale varjupaiga kõnnumaa piirkondades (vaata Ilm 12:6, 13, 14). Kuid Jeesus tunnustab Tüütiira kogudust nende usu ja armastuse, tegude ja teenimise pärast – osutades reformatsioonile ja Piibli inimeste kätte tagasi toomisele.

Mõttele Ilm 2:25 sõnadele: „Pidage vaid kinni sellest, mis teil on, kuni ma tulen!“ Mida tähendavad need sõnad meie jaoks nii kogudusena kui ka isiklikult? Mida oleme saanud Jeesuselt, millest meil tuleb kinni hoida?

Sardesel oli hiilgav minevik. Kuid Rooma ajajärgul oli see linn oma mõjukuse kaotanud. Kuigi linn nautles veel jõukuses, toetus tema hiilgus pigem möödunud, mitte praegusele ajale. Linn oli ehitatud järsu mäe tippu ning oli peaaegu kättesaamatu. Kuna linnakodanikud tundsid ennast muretult, valvati linnamüüre hooletult.

Loe Ilm 3:1–6 koos Mt 24:42–44ga ja 1Ts 5:1–8ga. Millist kolme ülesannet innustas Jeesus Sardese kristlasi täitma selleks, et parandada oma vaimulikku olukorda? Kuidas vastas Jeesuse hoiatus „olla valvas“ selle linna ajaloolisele taustale?

Kuigi Jeesus tunnistas vähesed kristlased Sardese koguduses ustavateks, on enamik neist vaimulikult surnud. Seda kogudust ei noomita ühegi avaliku patu ega ärataganemise pärast (nagu Pergamoni või Tüatiira puhul), küll aga noomitakse vaimuliku tardumuse pärast.

Sõnum Sardese kogudusele käib prohvetlikult protestantide olukorra kohta reformatsioonijärgsel ajastul, umbes aastail 1565–1740, mil kogudus mandus elutusse vormilikkusesse ja vaimlikku enesega rahulollu. Ratsionalismi [loogiline korrektsus saab ülemaks jumalakartusest – tlk] ja sekularismi [heaolu selles maailmas jätab kõrvale Jumala ja igaviku – tlk] järjest suureneva tulva mõjul kandus tähelepanu kese evangeeliumis räägitud päästvalt armult ära ning Kristusele pühendumine kahanes, andes maad ratsionalismile ja kuivadele filosoofilistele argumentidele. Selle perioodi kogudus näis küll elavat, kuid oli vaimulikult surnud.

Jeesuse sõnum Sardesele käib ka iga kristlaste põlvkonna kohta. On kristlasi, kes kõnelevad sädelevate sõnadega ustavusest Kristusele möödanikus. Kahjuks ei ole neil palju öelda oma praeguste kogemuste kohta Kristusega. Nende religioon on nime poolest religioon, kuid neil puudub tõeline südameusk ja ehe pühendumine evangeeliumile.

Hoides ikka silme ees suurt tõde, et päästetud saab üksnes usust Kristusesse, siis mil moel võime öelda, et Jumala ees ei ole meie teod „täiuslikud“? Mida see tähendab ja kuidas saame oma tegusid Tema ees „täiustada“? Vaata Mt 5:44–48.

Kuues kogudus, kellele Jeesus läkituse saatis, asus Filadelfias (mis tähendab „vennalik armastus“). See linn paiknes keiserlikul kaubandusteel ning oli justkui värav – „avatud uks“ – laiale, viljakale platoole. Väljakaevamised näitavad, et Filadelfia oli keskus, kuhu inimesed tulid tervist taastama. Kuna linna raputasid sagedased maavärinad, kolisid linnaelanikud maale ja elasid tagasihoidlikes tarekestes.

Loe Ilm 3:7–9. Kuidas sobib koguduse olukorraga see, mismoodi Jeesus ennast neile esitleb? Mida ütlevad Jeesuse sõnad: “Sul on vähe jõudu” (Ilm 3:8) selle koguduse olukorra kohta?

Sellele kogudusele saadetud sõnum sobib prohvetlikult protestantismi suure vaimuliku elustumise kohta Suurbritannias ja Ameerikas 1740.–1844. aasta paiku toimunud esimese ja teise ärkamise ajal. Neile antud valguse kohaselt püüdis Jumala rahvas tõesti pidada „mu sõna“ (Ilm 3:8) tolles ajas. Kasvavalt rõhutati kuulekust Jumala käskudele ja puhas eluviisi. „Avatud uks“ on ilmselgelt tee taevasesse pühamusse, sest piiblisalmis nimetatakse ka „Jumala templit“ (Ilm 3:12; võrdle Ilm 4:1, 2). Üks uks sulgus ja teine uks avanes – see kujund osutab muutusele, mis leidis aset Kristuse ülempreesterlikus teenistuses 1844. aastal.

Loe Ilm 3:10–13. Mis annab mõista, et aeg on lühike ja Jeesuse tulek läheneb järjest? Milline tähendus on sellel, et Jumala nimi kirjutatakse Tema rahvale (2Tm 2:19)? Kui nimi esindab isiku iseloomu, siis mida räägib 2Ms 34:6 meile nende kohta, kes kannavad Jumala nime?

Suured vaimulikud ärkamised leidsid aset Atlandi ookeani mõlemal küljel. Aastatel, mis suundusid 1844. poole, kuulutati sõnumit Kristuse peatsest tulekust erinevates maailmajagudes. Jumala töotus kirjutada oma nimi nende peale, kes võidavad, näitab, et Jumala rahvast paistab välja Tema iseloom. Just sama tähtis, nagu on sõnum Kristuse peatsest tulekust, on sõnum, et Kristus töötab valmistada oma rahva selleks suureks sündmuseks, andestades neile patud ja kirjutades nende südamesse oma seaduse (vaata Fl 1:6; Hb 10:16, 17).

Mida Kristuse peatse tuleku ootus sinu jaoks tähendab? Kuidas annab meile kindlustunde Kristuse töotus, et Ta lõpetab töö, mille alustas?

Viimane kogudus, kelle poole Jeesus pöördus, asus Laodikeias, ühes jõukas linnas, mis paiknes peamistel kaubateedel. Linn oli kuulus villatööstuse, pankade (kus hoiti tohutut koguses kulda) ja meditsiinikooli poolest, mis tootis silmasalvi. Laodikeia heaolu tegi kodanikud iseseisvaks ja isemajandavaks. 60. aasta paiku, kui maavärin selle linna hävitas, ütlesid linnakodanikud ära Rooma-poolsest abipakkumisest, väites, et kõik, mida nad vajavad, saavutavad nad oma tööga. Kuna linnas nappis vett, varustati linna akvedukti abil veega, mis tuli Hierapolise kuumaveeallikatest. Allikad olid Laodikeiast kaugemal, seetõttu oli vesi linna jõudes leige.

Loe Ilm 3:14–17 koos Ho 12:8. Kuidas tungis selle linna iseseisev meelsus ka Laodikeia kristlastesse?

Jeesus ei noominud Laodikeia kristlasi mingi tõsise patu pärast, nagu ketserlus või ärataganemine. Küll aga oli nende probleemiks enesega rahulolu, mis viis vaimulikku unisusse. Sarnaselt linna jõudva veega polnud nemadki värskendavalt külmad ega kuumad, vaid leiged. Nad pidasid ennast rikkaks ega mitte midagi vajavaks; ometi olid nad oma vaimuliku olukorra suhtes vaesed, alasti ja pimedad.

Kogudus Laodikeias esindab koguduse vaimulikku olukorda selle maailma ajaloo eelõhtul, nagu näitavad kindlad seosed Ilmutusraamatu lõpuaja osaga. Üks selline seos, mis esineb Jeesuse lisahoiatuses Ilm 16:15, osutab Kristuse õiguse „puhastele/valgetele rõivastele“, mida vajab vaimulikult alasti olev Laodikeia (vaata Ilm 3:18). Hoiatus hoida oma rõivaid ja mitte käia alasti ilmneb Harmagedooni vaimulikule lahingule viitamise keskel. Jeesuse hoiatuse ajastus võib näida esmapilgul üsna imelik, sest sel ajal ei ole enam võimalik neid rõivaid saada. Lõppude lõpuks on armuaeg siis juba kõikidele suletud. Kuid hoiatus hoida oma rõivaid esineb seoses kuuenda nuhtlusega ja Harmagedooniga seetõttu, et Jeesus tahab Laodikeiale meelde tuletada valmisolekut nüüd, mil kohutav konflikt on ees – enne, kui on igavesti hilja. Seega hoiatab Ilm 16:15 laodikeialasi selles, et kui nad ei pööra tähelepanu Jeesuse nõuandele ja valivad jääda alasti (Ilm 3:17, 18), on nad Tema tulekul kadunute hulgas ja häbis (vaata 1Jh 2:28–3:3).

Jeesus kinnitab laodikeialastele, et Ta armastab neid. Ta anub, et nad meelt parandaksid (Ilm 3:19). Oma üleskutse lõppu paigutab Ta pildikese endast kui Ülemlaulus (5:2–6) kirjeldatud armastajast, kes seisab ukse taga ja koputab ning palub sisselaskmist (Ilm 3:20). Igaühele, kes ukse avab ja Tema sisse laseb, töötatakse väga isiklikku õhtustamist Tema seltsis ja lõpuks koos Temaga troonil valitsemist.

Loe Ilm 3:18–22. Millist nõu annab Jeesus laodikeialastele? Mida sümboliseerivad kuld, valged riided ja silmasalv (vaata 1Pt 1:7; Js 61:10; Ef 1:17, 18)? Mida räägib see kõik meile kui seitsmenda päeva adventistidele, kes me tunneme ennast Laodikeia koguduses olevat?

Reede, 18. jaanuar

Toetav mõte: Loe Ellen G. White'i raamatust *Apostlite teod* peatükki „Ilmutus“, lk 578–592.

Seitse sõnumit kogudustele näitavad vaimulikkuse vähenemist seitsmes koguduses. Efesose kogudus oli küll ustav, ent oli kaotanud oma esimese armastuse. Kogudused Smürnas ja Filadelfias olid suuresti ustavad. Pergamon ja Tüatiira tegid järjest rohkem kompromisse, kuni enamik usklikke nendes kogudustes taganesid täiesti ära apostlite puhtast usust. Sardese kogudus oli väga murettekitavas olukorras. Valdav osa kristlasi selles koguduses ei elanud evangeeliumiga kooskõlas; Filadelfia esindas ustavat vähemust. Kogudus Laodikeias oli sellises vaimuliku unisuse ja enesega rahulolu olukorras, et nende kohta ei olnud midagi head öelda.

Igat sõnumit kokku võttes esitab Jeesus töötused nende koguduste liikmetele, kes Tema nõuande vastu võtavad. Võib aga täheldada, et ilmse vaimuliku langu-sega võrdeliselt kasvab antud töötuste hulk. Esimesena Jeesuselt sõnumi saanud Efesos saab vaid ühe töötuse. Iga järgnev kogudus, kes suundus vaimulikult allapoole, saab rohkem töötusi kui eelmine. Lõpuks antakse Laodikeia kogudusele küll ainult üks töötuse, kuid suurim: istuda koos Jeesusega troonil (Ilm 3:21).

Küsimused aruteluks:

1. Kuidas peegeldab töötuste kasv koguduste vaimulikkuse kahanemise juures ütlust, et siis, kui patt suureneb, saab arm veel suuremaks (Rm 5:20)? Mõtle sellele tsitaadi valgel: „Kogudus, nii nõrk ja puudulik kui see ka on, on ainus sihtmärk maa peal, kellele saab osaks [Kristuse] ülim hoolitsus. Ta jälgib kogudust pidevalt hoolitsevalt ning tugevdab oma Püha Vaimu läbi.“ – Ellen G. White, *Valitud kuulutused*, 2. raamat, lk 396.
2. Kristlased ütlevad sageli, et raske on olla kristlane tööstuslinnades, kaubanduslinnades ja metropolides. Mida saab õppida tõsiasiast, et Aasia majanduslikult õitsvates linnades oli kristlasi, kes jäid truuks evangeeliumile ja kõigutamatuks kogu paganliku keskkonna mõju all? Mõtle nendele kristlastele Aasias Jh 17:15–19 kirjas oleva Jeesuse palve valguses. Kuidas kehtib tänapäeva kristlaste jaoks, eriti nende jaoks, kes elavad suurlinnades, mõttekäik: olla maailmas, kuid mitte maailmast?
3. Kuidas saame adventistidena paremini kuulda võtta meile Laodikeia kuulutuses antud sõnu?

Rõõm hommikul

Loo on kirja pannud Gorata Obonetse.

Ühel päeval Botswanas ilmus meie uksele üks seitsmenda päeva adventistist kirjandusevangelist. Mu emale pakkusid külalise raamatud huvi ja ta ostis kolm Ellen G. White'i raamatut – „Kuulutus noortele“, „Ajastute igatsus“ ning Piibel koos „Suure võitlusega“. Varsti hakkas ta käima adventkirikus ja ta ristiti.

See juhtus siis, kui mina olin kaheksandas klassis ja mõtlesin keskkooli minekust. Ema hakkas palvetama ja paastuma, sest tahtis mind saata Francistownis asuvasse adventistide internaatkooli, mille nimeks oli Eastern Gate Academy (Idavärava Akadeemia). Kool asus umbes kahe ja poole sõidutunni kaugusel meie kodust Mahalapyes. Kuid isa oli vastu. Ta ütles, et tal pole õppemaksu jaoks raha.

Ema ei kaotanud lootust ja jätkas palvetamist. Mina palvetasin koos temaga. Ta äratas mind varahommikul ja me palvetasime koos. Palvetasime ka öhtuti.

Kuid mu isa ei muutnud meelt ja ma alustasin üheksandat klassi riigi internaatkoolis ühes teises linnas. Selles koolis oli raske õppida. Osa õpilasi tarbis narkootikume ja jõi alkoholi. Näis, et õpetajatele ei läinud korda, kas me tegime kodutöid või mitte – niikaua, kui meie vanemad õppemaksu maksid.

Kui olin käinud selles koolis kaks aastat, otsustasin, et nüüd on küll. Küsisin isalt, kas võin üle minna adventistide kooli.

„Ei,“ ütles ta keerutamata.

Sellel öhtul ma nutsin ja palvetasin. Palusin Issandal mind aidata, sest ma tahtsin päriselt minna Eastern Gate Akadeemiasse. Rääkisin emaga ja tema luges Ps 30:6: „Öhtul jääb nutt varaks, kuid hommikul on hõiskamine.“ See salm andis mulle lootust.

Kaks kuud hiljem, kui suvevaheaeg lõppes, küsisin oma isalt jälle, kas võiksin minna adventistide kooli.

„Hästi,“ ütles ta.

Täna Issandat! Sellest kogemusest õppisin, et Issand kuuleb alati. Kõik toimub Tema plaani kohaselt, kui meil on usku ja me kuuletume Talle.

Olen nüüd 16aastane ja see on mu viimane kooliaasta. Pärast lõpetamist loodan õppida arstiks.

Kogu mu pere, sealhulgas kaks vanemat venda ja vanem õde, on ühinenud seitsmenda päeva adventistide kogudusega, isa aga mitte. Palun palvetage tema, meie ja kooli pärast.

Eastern Gate Akadeemia jagab kooliruumi Eastern Gate'i Algkooliga, mis avati 2017. aastal. Kooli asutamisel oli abiks 2015. aastal kogutud kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetused. Täname teid misjoniannatuste eest, mis toetavad adventharidust kõikjal maailmas.

Tall on väärt

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Ilm 4. ptk; Hs 1:5–14; Ilm 5. ptk; Ef 1:20–23; Hb 10:12; Ap 2:32–36.

Juhtsalm: „Ära nuta! Ennäe, lõvi Juuda suguharust, Taaveti juur, tema on võitnud, tema võib avada raamatu ja selle seitse pitserit“ (Ilm 5:5).

Möödunud nädalal vaatasime Kristuse sõnumeid Tema rahvale maa peal. Nüüd muudab Johannese nägemus asukohta: see liigub maa pealt taevasse ja keskendub sellele, „mis peab sündima pärast seda“ (Ilm 4:1) – tulevikule.

4. ja 5. peatüki nägemus leiab aset taevas troonisaalis. 4. ja 5. peatüki vaatepilt kujutab sümbolites Jumala kontrolli ajaloo ja lunastusplaani üle. Enne, kui avatakse tulevik, lastakse meil aga pilku heita Kristuse peamisele ülempreesterlikule tegevusele taevas, Tema kõrgemale võimule Maa asjaajamiste üle ja Tema lunastustööle inimsoo heaks. Sel moel asetavad 4. ja 5. peatükk perspektiivi ülejäänud raamatusse kirja pandud tulevaste sündmuste mõtte.

Võib märkida, et kuigi sõnumid seitsmele kogudusele kirjutati mõnevõrra otseütlevas väljendusviisis, kasutab raamat nüüdsest sümboolsemat väljendusviisi, mida pole alati kerge tõlgendada. Selline väljendusviis võetakse Jumala rahva ajaloost, mida talletab Vana Testament. Ilmutusraamatu korrektne tõlgendamine nõuab siinse kujundliku keele õiget mõistmist Vana Testamendi valgel.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 26. jaanuariks.

Ilm 4:1 alates kutsub Jeesus Johannest tulema üles taevasse, et näidata talle aja-lugu Johannese päevist kuni Kristuse tulekuni.

Ilm 4:1–8 koos Hs 1:26–28ga ja Ilm 5:11–14ga kirjeldavad taevast troonisaali. Mida saame neist salmidest teada selle kohta, mis laadi on taevane troonisaal?

Apostel vaatas avatud uksest taevasesse templisse ja Jumala troonile. Troon sümboliseerib Jumala võimu ja autoriteeti loodu üle, vikerkaar trooni ümber aga tähendab Jumala ustavust oma töötuste suhtes (1Ms 9:13–16; Js 54:9, 10). Kuid Saatan, kes haaras enda kätte valitsemise Maa üle ning on Jumala vastane, on Jumala autoriteedi vaidlustanud. Keskne teema suures võitluses Jumala ja Saatan vahel on see, kellel on õigus valitseda. Johannese nähtud taevase nõukogu eesmärk, kes olid kogunenud taeva troonisaali, oli tõendada Jumala õigust universumi üle valitseda.

Loe Ilm 4:8–11 ja Ilm 5:9–14. Mida õppisid sellest lõigust õige jumalakummardamise kohta? Miks väärib Issand Jumal kummardamist 4. peatükis ja miks on Tall seda väärt Ilm 5:9–14?

Ilm 4. ptk esitab üldise kirjelduse taevase templi troonisaali kohta ja jumalateenimise kohta, mis seal korduvalt toimub. Kui 4. ptk jumalakummardamine ülistab Jumala loovat väge, siis 5. ptk oma tähistab tapetud Talle pakutud lunastust. Need peatükid näitavad, et õige jumalakummardamine jutustab üha uuesti Jumala võimsatest loomis- ja lunastustegudest ning ülistab neid. Jumalal, kes lõi maailma kuue päevaga, on vägi ja suutlikkus ennistada see algsesse olukorda ning muuta see Tema rahva igaveseks koduks; seda kõike on Ta töötanud teha.

Mõtle, mida evangeelium õpetab: Tema, kes lõi, mitte üksnes meid ja meie maailma, vaid kogu kosmose, oli ühtlasi „Tall, kes on tapetud“ (Ilm 5:12) meie pärast. Millist imelist lootust pakub see õpetus valu ja segadust täis maailmas?

See, kuidas kirjeldatakse Ilm 4:4 nimetatud vanemaid, näitab, et nemed ei ole ingelolevused. Nimetust „vanemad“ kasutatakse Piiblis alati inimeste kohta. Vastandina inglitele, kes seisavad ilma erandita Jumala läheduses, istuvad need vanemad troonidel. Valged rõivad nende seljas on Jumala ustava rahva riietus (Ilm 3:4, 5). Võidukroonid (kreeka keeles *stephanos*, Ilm 4:4) nende peas on eranditult võidukate pühade juurde kuuluv (Jk 1:12). Kõik neis üksikasjus annab mõista, et 24 vanemat on ausse võetud pühad.

Arv 24 on sümboolne: see koosneb kahest kaheteistkümnest; 12 Piiblis on Jumala rahva sümbol. 24 vanemat võiksid esindada Jumala rahvast kogu ulatuses, nii Vana kui ka Uue Testamendi aja oma. Arv 24 peegeldab ka maises templiteenistuses 24 teenistuskorras jagatud preesterkonna juhte (1Aj 24:1–19).

Tõsiasi, et 24 vanemat ei mainita mitte kordagi varem Piiblis, annab mõista, et tegemist on uue hulgaga taevases troonisaalis. Ehk on nad need, kes *äratati* Jeesuse surma ajal surnuist üles (Mt 27:51–53).

Kui nii, siis said 24 vanemat, kes läksid koos Jeesusega taevasse, inimkonna esindajateks, et tunnistada Jumala tegude õiglust lunastusplaani täitmisel. Ilm 5:9 kummardavad 24 vanemat koos nelja olevusega (8. s) silmili maha Talle ette, kes oli tapetud ja nüüd elab. Üheskoos laulavad nad uut laulu, ülistavad Talle väärt olijana, sest: „Sina olid tapetud ning sina oled ostnud Jumalale oma verrega inimesi kõigist suguharudest ja keeltest ja rahvastest ja paganahõimudest ning oled nad teinud kuningriigiks ja preestreiks meie Jumalale ning nad hakkavad valitsema kuningatena üle ilmamaa“ (Ilm 5:8–10).

Ilm 4:6–8 mainib ka nelja olevust. Võrdle nende kirjeldust nelja olevusega kirjeldusega Hs 1:5–14 ja Hs 10:20–22 ning seeravite omaga Js 6:2, 3.

Need neli olevust sümboliseerivad ülendatud olendeid, kes teenivad Jumalat Tema käsilastena ning on Tema trooni valvurid (Ps 99:1). Nende tiivad osutavad sümboolselt sellele, kui kiiresti nad täidavad Jumala korraldusi, ning nende silmad osutavad arukusele. Nende kohalolu trooni ümber, koos 24 vanema ning lõpmatult paljude inglitega (Ilm 5:11), näitab, et troonisaalis on esindatud nii taevas kui ka maa.

Loe Ilm 5:1–4. Mida tähendab rullraamat Js 29:11, 12 valgel ja miks Johannes nuttis?

Kreekakeelne piiblitekst näitab, et rullraamat oli troonil istuva Isa paremas käes. See ootas Teda, kes oli väärt seda võtma ja „lahti tegema selle pitsereid“ (Ilm 5:2).

Ellen G. White'i sõnade kohaselt on pitseeritud rullraamat „Jumala jumaliku kaitse ajalugu, riikide ja koguduse prohvetlik ajalugu. Sellesse olid kirjutatud jumalikul seisukohavõtud, Tema autoriteet, Tema korraldused, Tema seadused, Igavese kogu sümbolnõu ning kõikide rahvaste valitsevate võimude ajalugu. Sümboolselt oli selles rullraamatus koos iga rahva, keelerühma ja inimese mõju maakera algusest alates kuni selle lõpuni.“ – Ellen G. White, *Manuscript Releases*, 9. kd, lk 7.

Lühidalt, rullraamat sisaldab Jumala saladust seoses Tema plaanidega patuprobleemi lahendamisel ja langenud inimkonna päästmisel. Sellest saladusest hakatakse täielikult aru saama Kristuse teisel tulekul (vaata Ilm 10:7).

Loe Ilm 5:2–7. Miks on Kristus kogu universumis ainus, kes on väärt võtma rullraamatut ja selle pitsereid avama?

Kriis troonisaalis on seotud Saatana vastuhakuga. See planeet, kuigi Jumal selle lõi, on olnud anastaja, Saatana, ülemvõimu all. Johannese pisarad väljendasid Jumala rahva igatsust, alates Aadamast, pääseda patu kütkeist. Rullraamatus oli Jumala plaan patuprobleemi lahendamiseks. Kahtlemata suutnuks Jumal oma määratult suures jõus selle plaani ellu viia. Kuid langenud inimsoo lunastus nõudis midagi erilist – nõudis Jeesust, kes „võitis“ ja oli seega väärt avama raamatut, võtma endale valitsemist selle maa üle ning saama meie Vahemeheks taevases pühamus.

Kuidas õpime oma kristlikus kogemuses pidama Jeesust esimeseks ja kõigeks?

Loe Ilm 5:8–14 koos Ef 1:20–23ga ja Hb 10:12ga. Mida need piiblisalmid koos ütlevad, mis annab meile suure lootuse ja lohutuse maailmas, kus on iseenesest väga vähe lootust ja lohutust?

Kui Kristus, Tall, astub trooni juurde, võtab Ta rullraamatu oma kätte. Selle teoga näitab Ta, et kogu mõjuvõim ja ülim autoriteet kuulub Talle (vaata Mt 28:18; Ef 1:20–22). Sel hetkel kinnitab kogu universum Kristuse õiglast valitsemist Maa üle. Selle, mille kaotas Aadam, võitis tagasi Kristus.

Kui Kristus võtab rullraamatu, osutab see tõsiasjale, et Tema hoiab kogu inimkonna saatust oma käes. Neli olevust ja 24 vanemat langevad silmili Tema ette ja kummardavad Teda, nagu nad tegid Ilm 5:9: „Sina oled väärt võtma raamatu ning avama selle pitserid, sest sina olid tapetud.“ Selle jumaldava teoga kinnitavad aulised inglid ja lunastatud inimkonna esindajad Kristuse ohvri inimkonna heaks. Oma verega on Ta maksnud lunahinna langenud inimeste eest ning pakub neile kogu lunastuslootuse ja töötuse tulevikuks, mida me vaevu ette kujutame.

Nelja olevuse ja vanematega ühineb nüüd lugematu hulk ingleid trooni ümber ning nad laulavad ülistust Tallele, kes oli tapetud ja nüüd „elab...“, et nende eest paluda“ (Hb 7:25). Troonisaalis olivad ühendavad hääled, et valjult hüüda: „Tall, kes on tapetud, on väärt võtma väge ja rikkust ja tarkust ja võimu ja au ja kirkust ja õnnistust“ (Ilm 5:12).

Siinkohal ühineb kogu loodu taevas ja maa peal kuningliku ülistuse esitamiseks nii Isale kui ka Kristusele: „Sellele, kes istub troonil, ja Tallele – õnnistus ja au ja kirkus ja võimus olgu igavesest ajast igavesti“ (Ilm 5:13). Nende kiitus tipneb sõnaga „Aamen“ nelja olevuse suust ning 24 vanemat heidavad silmili maha, lõpetades sellega tormilise ülistamise taevases troonisaalis.

Füüsikud spekulavad, et ühel päeval universum kas põleb ära, kukub iseenesest kokku või lihtsalt rebeneb tükkideks. Jumala Sõna pakub tuleviku kohta päris teistsuguse pildi! Kuidas hakata juba nüüd rõõmu tundma tulevikust, mis meid ees ootab?

Püha Vaimu väljavalamine nelipühal (Ap 2:1–4) annab kinnituse ühele otsustavaimale sündmusele lunastusplaani ajaloos: toimus Kristuse pühitsemine Tema Kolgata-järgsesse ametisse Kuninga ja Ülempreestrina taevases pühamus (vaata ka Ap 1:4–8; Ap 2:33). Oma ülempreesterliku tegevuse kaudu Isa paremal käel (Ilm 5:6, 7) saab Kristus ellu viia lunastusplaani selle lõpliku täitmiseni. Meie Vahe-mehena taevases pühamus tegutseb Jeesus meie päästmiseks. Tema tõttu on usklikel vaba ligipääs Jumalale ning nad leiavad andestust oma pattudele.

Loe Ap 2:32–36 koos Jh 7:39ga. Millist lootust ja julgustust saad tõsiasjast, et Jeesus on taevas meie Ülempreester ja Kuningas?

Kristuse ülendamisele taevases pühamus järgnes Püha Vaimu laskumine jüngrite peale. Ilm 5:6 nimetab seitset [Jumala] vaimu, „kes on läkitatud kogu ilmamaale“. Ühes varasemas õppetükis nägime, et seitse vaimu tähistavad Püha Vaimu tegevuse täiust siin maa peal. Kristuse kroonimisel saadetakse Vaim kogudusse. See Püha Vaimu saatmine on üks Kristuse esimesi tegusid meie Ülempreestrina taevases pühamus. Püha Vaimu väljavalamine tähendas, et Jeesus oli astunud Isa ette ning Jumal oli Tema ohvri inimkonna heaks vastu võtnud.

„Kristuse taevaminek oli signaaliks Tema järelkäijatele töötatud õnnistuse saamiseks... Kui Kristus sisenes taevastesse õuedesse, tõsteti Ta keset juubeldavaid ingleid troonile. Niipea, kui see tseremoonia oli lõpule viidud, langes Püha Vaim rikkalike voogudena jüngritele ning Kristus sai tõepoolest austatud – sellesama auga, mis Tal oli olnud Isaga igavesest ajast peale. Püha Vaimu väljavalamine nelipühil oli taeva märguanne, et Lunastaja kroonimine uude ametisse oli lõpule viidud. Vastavalt oma töotusele oli Ta saatnud taevast Püha Vaimu oma järelkäijatele märgiks, et Ta oli Preestri ja Kuningana vastu võtnud kogu meelevalla taevast ja maa peal ning oli nüüd võitnud Valitsejaks oma rahva üle.“ – Ellen G. White, *Apostlite teod*, lk 38, 39.

Loe Hb 4:16 ja 8:1. Millise lootuse ja julgustuse saad kinnitusest, et Jeesus on Kuninga ja Preestrina saanud kogu voli taevas ja maa peal? Kuidas aitab selle tõe uskumine sul toime tulla sinu igapäevaelu olukordadega ja ebakindlusega tuleviku ees?

Reede, 25. jaanuar

Toetav mõte: Loe Ellen G. White'i raamatust *Ajastute igatsus* peatükki „Oma Isa ja teie Isa juurde“, lk 829–835 ja raamatust *Apostlite teod* peatükki „Vaimu and“, lk 47–56.

Ilm 4. ja 5. peatüki sõnum on eriti tähtis maailma ajaloo lõpul elavale Jumala rahvale. Püha Vaimu tulek nelipühäl tähistas evangeeliumi kuulutamise algust kogu maailmale; kesksel kohal oli sõnum Jeesusest, kes sai ülendatud Kuningaks ja Preestriks taevasel troonil. See tõde Jeesusest oli varakristliku uskumuse tuum (Hb 8:1) ja nende kuulutustöö nurgakivi (Ap 2:32–36; 5:30, 31). See tõde motiveeris neid ning sellest lähtus nende usk ja julgus seista silmitsi tagakiusamisega ning raskete olukordadega (Ap 7:55, 56; Rm 8:34). Tulemuseks oli paljude inimeste kuuletumine nende kuulutatule. Sellest ajast alates avaldas ennast Jumala riik, ning teeb seda jätkuvalt Püha Vaimu teenimistöö kaudu.

Me ei tohi iial unustada, et ainult head sõnumid päästest Kristuses on need, mis jõuavad inimsüdameteni ja muudavad neid ning panevad inimesed vastama igavese evangeeliumi kutsele karta Jumalat, anda Talle au ja kummardada Teda (Ilm 14:7). Meie ainus lootus on meie Päästja, kes on meie Kuningas ja Preester taevases pühamus. Tema on oma rahvaga ning Ta saab alati olema lõpuni välja (Mt 28:20). Tema kätes on tulevik.

Ärgem siis iial unustagem, et evangeeliumi sisulise olemuse silmas pidamine toob kadumäläinud ja kannatavale inimkonnale viimast sõnumit kuulutades tõelise edu. Mitte miski muu, mida kuulutame, ei ole nii tähtis kui rist ja see, mida rist meile Jumalast õpetab.

Küsimused aruteluks:

1. Ühel päeval oleme taevas ja ülistame ning kummardame Issandat Tema headuse, väe ja eriliselt Tema armu eest. Mil moel saame juba nüüd harjutada selleks suureks päevaks? See tähendab, kuidas saame tänuliku südamega teenida ja ülistada Jumalat praegu kõige selle eest, mida Ta on teinud ja veel teeb?
2. Loe Ilm 4:11 ja 5:9. Milliseid osi täidavad siin Isa ja Poeg ning kuidas on mõlema osa keskne nii lunastusplaanis kui ka selles, miks väärib Issand meie kummardamist? Kuidas väljendavad hingamispäev ja õpetused, mida sellest saame, neid kaht imelist tõsiasja Jumala kohta?

2 võimatut palvet

Loo on kirja pannud Andrew McChesney.

Üks kimbatusse viivaim küsimus, mida inimesed esitavad, on: Kuidas valida õige abikaasa? Seitsmenda Päeva Adventistide Inter-Euroopa Divisjoni esimehe Mario Brito jaoks oli see lihtsalt nii. Ta küsis Jumalalt kaht näiliselt võimatut märki.

Mariole meenus Maria siis, kui ta palvetas selle misjonimeelse naise pärast kolmanda aasta teoloogia üliõpilasena Prantsusmaa Adventülikoolis Collonges, Prantsusmaal. Nad olid kohtunud eelmisel aastal Hispaania Adventistide Seminari (nüüdne Hispaania Adventistide Kolledž) õpilastena Saguantos, Hispaanias.

Mariol oli tunne, et Maria võiks olla see õige. Kuid ta polnud täiesti kindel, seepärast ta palvetas: „Jumal, kui Sina näed, et Maria võiks olla mu naine, siis pane talle südamele, et ta kirjutaks mulle kirja.“

See oli võimatu palve ajal, mil naised ei kutsunud mehi esimesena kohtama.

Mario üllatuseks sai ta umbes nädal hiljem sõbraliku kirja. Tema saatis omakorda Mariale sooja kirja ja palus Jumalalt teise võimatu palve.

„Issand, oleks tavaline, kui Maria vastaks,“ ütles ta. „Kuid kui tema saab olema mu naine, siis tee niimoodi, et ta ei vastaks.“

Nädalad möödusid ja kirja ei tulnud. Noored ei suhelnud omavahel enne järgmist kooliaastat, kui Maria kolis oma kolmandaks õppeaastaks Prantsusmaa Adventülikooli. Varsti hakkasid Mario ja Maria sõbrustama.

Ühel päeval küsis Mario Marialt uudishimulikult, miks neiu ei vastanud.

„Tundsin, et see kiri oli külm ja väga ametlik, seepärast otsustasin mitte vastata,“ ütles Maria.

Mario ei suutnud seesugust kirjeldust uskuda ja küsis, kas neiu on kiri veel alles. Maria leidis oma toast kirja ja nad lugesid seda veelkord koos. See oli sama soe, nagu Mario seda mäletas.

„Mis siis lahti oli, et sa ei vastanud?“ küsis Mario jälle.

Maria ei osanud midagi öelda. Siis rääkis Mario talle oma kahest palvest.

Maria naeratas. „Nüüd siis on selgus käes!“ lausus ta.

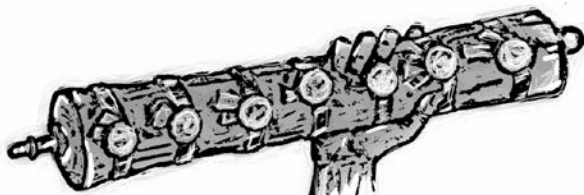
Paar abiellus järgmisel aastal.

Kolmkümmend üheksa aastat hiljem on Mario veendunud, et ta valis õige naise. Abielupaar teenis misjonitöö eesliinil, rajas kogudusi Portugali piirkondades, kuhu kuulutus Jeesusest veel jõudnud ei olnud, ja 2015. aastal valiti Mario Inter-Euroopa Divisjoni esimeheks.

Mario ja Maria kodu on samuti misjonipõld. Nad kasvasid üles tütre, kes on abielus adventpastoriga, ning nad on olnud kasuvanemad 12 teismelisele.

„Marial on misjonäri süda,“ ütles Mario. „Jah, ma usun, et tema on minu jaoks see õige.“

Seitse pitserit

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Ilm 6:1–17, 4Ms 26:21–26; Hs 4:16; 5Ms 32:43; 2Ts 1:7–10.

Juhtsalm: „Sina oled väärt võtma raamatu ning avama selle pitserid, sest sina olid tapetud ning sina oled ostanud Jumalale oma verega inimesi kõigist suguharudest ja keeltest ja rahvastest ja pagana-hõimudest ning oled nad teinud kuningriigiks ja preestreiks meie Jumalale ning nad hakkavad valitsema kuningatena üle ilmamaa” (Ilm 5:9, 10).

Ilm 6. peatükk jätkab 4. ja 5. peatüki sündmustikku, mis kirjeldab Kristust väärilisena avama rullraamatut, kuna Ta sai oma võiduka elu ja surma tõttu tagasi selle, mis läks Aadama kaudu kaduma. Nüüd on Ta valmis avama rullraamatu pitsereid ning viima lunastusplaani lõpliku täideminekuni.

Nelipüha tähistas evangeeliumi levitamise algust, mille abil Kristus oma riiki laiendab. Seega osutab pitserite avamine evangeeliumi kuulutamisele ja selle hülgamise tagajärgedele. Seitsmenda ja ühtlasi viimase pitseri avamine toob meid selle maa ajaloo lõpp-punktini.

Ilm 3:21 annab meile võtme seitsme pitseri tähenduse avamiseks: „Kes võidab, sellel ma lasen istuda koos minuga mu troonil, nagu minagi olen võitnud ning istunud oma Isaga tema troonile.” Peatükid 4 ja 5 räägivad meie Kristuse võidust ning sellest, et Ta on Kolgatal toodud ohvri tõttu väärt olema meie taevane Ülempreester ja avama rullraamatut. 7. peatüki viimased salmid räägivad Kristuse trooni ees olevatest võitjatest. Seega on 6. peatükis juttu Jumala rahvast võitmise protsessis, nii et nad võiksid istuda koos Jeesusega troonil.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 2. veebruariks.

Loe Ilm 6:1–8 koos 3Ms 26:21–26ga ja Mt 24:1–14ga. Pane tähele neis piiblisalmides olevaid ühiseid võtmesõnu. Mida saad teada esimese nelja pitseri tähenduse kohta nende paralleeltekstide põhjal?

Seitsme pitseri sündmustikku tuleb mõista Vana Testamendi lepingus olevate needmiste kontekstis, mida lähemalt iseloomustavad sõnad mõök, nälg, katk ja metsloomad (3Ms 26:21–26). Hesekiel nimetab neid „neljaks kurjaks nuhtluseks“ (Hs 14:21). Need olid distsiplinaarkaristused, mille abil Jumal – püüdes äratada enda rahvast mõistma oma vaimulikku olukorda – nuhtles neid siis, kui nad ei olnud lepingule ustavad. Sarnaselt on neli ratsanikku vahendid, mida Jumal kasutab selleks, et hoida oma rahvast ärkvel, kui nad ootavad Jeesuse tagasitulekut.

Samuti on lähedased paralleelid esimese nelja pitseri ja Mt 24:4–14 vahel, kus Jeesus selgitas, mis maailmas toimub. Neli ratsanikku on abinõud, millega Jumal hoiab oma rahvast õigel teel, tuletades neile meelde, et see maailm oma praegusel kujul ei ole nende kodu.

Kuigi sümbolina käsitatav, räägib Ilm 6:1, 2 ka vallutamisest. See viib mõtted Ilm 19:11–16-le, kus kujutatakse Kristust ratsutamas valgel hobusel, et juhtida taevased inglite armeed vabastama Tema teisel tulekul Tema rahvast. Puhtuse sümbolina seostatakse valge värv reeglina Kristuse ja Tema järelkäijatega. Hobuse seljas istuja hoiab käes ambu ning talle antakse kroon, pärg, mis tuletab meelde Jumala kujutamist Vanas Testamendis – ratsanik hobusel, amb käes, kes alistab oma rahva vaenlased (Ha 3:8–13; Ps 45:5, 6). Kreekakeelne sõna ratsaniku peas oleva pärja kohta (Ilm 6:2) on *stephanos*, mis tähendab võidupärja (Ilm 2:10; 3:11). See ratsanik on võitleja, kes läheb edasi võideldes ja võitma.

Esimese pitseri sündmustik kujutab evangeeliumi levimist, mis sai võimsa alguse nelipühäl. Evangeeliumi levitamisega hakkas Kristus oma riiki laiendama. Oli ja on ikka veel palju territooriume, mida võita, ning palju inimesi, kellest saavad Jeesuse järelkäijad, enne kui lõplik võitlus teostub Kristuse aulisel tulekul.

Prohvetlikult vastab esimese pitseri tegevus Efesose koguduse sõnumile; see kirjeldab apostellikku perioodi, mille jooksul evangeelium maailmas kiiresti levis (Kl 1:23).

Miks peame kogu aeg meeles pidama, et Kristuses oleme alati võitja poolel, hoolimata parasjagu käesolevatest olukordadest?

Loe Ilm 6:3, 4. Millest räägitakse tulipunase hobuse ja selle seljas istuja kirjelduse kaudu evangeeliumi kohta?

Punane on vere värv. Ratsanikul on suur mõök ja talle antakse voli võtta maa pealt ära rahu ning avada seega inimestele tee üksteise tapmiseks.

Teine pitser kirjeldab evangeeliumi eemale lükkamise tagajärgi teisest sajandist alates. Kuna Kristus peab evangeeliumi kuulutamise abil vaimulikku sõda, osutavad kurjuse jõud tugevat vastupanu. Paratamatult järgneb tagakiusamine. Ratsanik ei tegele tapmisega. Küll aga võtab ta maa pealt ära rahu ning paratamatult järgneb tagakiusamine. (Vaata Mt 10:34.)

Loe Ilm 6:5, 6 koos 3Ms 26:26ga ja Hs 4:16ga. Millise tõsiasjaga ühendatakse viide evangeeliumi levitamisele, kui kirjeldatakse musta hobust ja sellel ratsutajat?

Ratsanik mustal hobusel hoiab käes kaalusid toidu kaalumiseks. Antakse teada: „Mõõt nisu ühe teenari eest ja kolm mõõtu otri ühe teenari eest“ (Ilm 6:6). Tolles maailma osas olid nisu, õli ja viinamari elu põhivajaduste rahuldajad (5Ms 11:14). Süüa leiba, milles olevat teravilja hoolikalt kaaluti, tähendas suurt nappust või näljahäda (3Ms 26:26; Hs 4:16). Johannese eluajal oli üks teenar päevapalk (Mt 20:2). Normaalsetes oludes sai päevapalga eest rahuldada kõik perekonna vajadused selleks päevaks. Kuid nälg paisutas tavahinnad tohutult üles. Kolmandas pitseris nähtav ütleb, et kogu päeva töö kulub paraja toidu ostmiseks ainult ühe inimese jaoks. Et toita väikest peret, kasutatakse päevapalka kolme mõõdu otrade ostmiseks; oder oli odavam, koredam vaeste toit.

Kolmanda pitseri sündmustik osutab evangeeliumi eemale lükkamise edasistele tagajärgedele neljandast sajandist alates, mil kogudus sai poliitiliseks jõuks. Kui valge hobune esindab evangeeliumi kuulutamist, siis must hobune tähistab evangeeliumi puudumist ja toetumist inimlikele traditsioonidele. Teravili sümboliseerib Piiblis Jumala Sõna (Lk 8:11). Evangeeliumi hülgamine tekitab paratamatult Jumala Sõna nälja, sarnase, millest prohvetlikult kuulutas Aamos (Am 8:11–13).

Loe Ilm 6:7, 8. Milline vaatepilt siin esile tuleb? Kuidas on see seotud eelnevaga?

Neljanda pitseri puhul kasutatakse kreeka keeles hobuse värvi kohta sõna *chlo-ros*, mis on laguneva surnukeha tuhakarva hall värv. Ratsaniku nimeks on Surm; temaga on kaasas Hades, Surmavald. Neil kahel lubatakse maa peal olevatest inimestest üks neljandik (Mt 24:7, 8) hävitada mõõgaga, näljaga, surmaga ning metsloomadega.

Hea uudis on see, et Surma ja Surmavalla võim on väga piiratud; neile antakse voli üksnes osa üle (veerandi üle) ilmamaast. Jeesus kinnitab meile, et Temal on surma ja surmavalla võtmed (vaata Ilm 1:18).

Heida veel pilk Efesose, Smürna, Pergamoni ja Tüatiira koguduste sõnumile Ilm 2. peatükis. Võrdle olukorda neis kogudustes esimese nelja pitseri avamisel ilmnenud vaatepiltidega. Milliseid paralleele sa nende vahel täheldad?

Seitsme pitseri vaatepildid kujutavad koguduse tulevikku. Nii, nagu oli lugu seitsme koguduse puhul, nii on pitserid vastavuses kristliku ajaloo erinevate ajajärgudega. Apostellikul ajastul levis evangeelium kiiresti kogu maailmas. Sellele järgnes tagakiusamise periood Rooma impeeriumis esimese sajandi lõpust kuni neljanda sajandi alguseni, nagu seda kujutas teise pitseri juures nähtu. Kolmas pitser osutab neljanda ja viienda sajandi kompromisside perioodile, mida iseloomustas vaimulik nälg Piibli ja selle tõdede mõttes ning mis viis „pimeda keskajani“. Neljas pitser kujutab tabavalt vaimulikku surma, mis iseloomustas kristlust peaaegu tuhande aasta jooksul.

Ilm 6:6 märgib, et kolmanda pitseri nuhtlus ei mõjutanud „õli ja veini“. Õli sümboliseerib Püha Vaimu (1Sm 16:13; Ap 10:38) ning vein päästet Jeesuses Kristuses (Mk 2:22). Mida räägib nende sümbolite tähendus meile tõsiasjast, et isegi siis, kui Jumala Sõna napib, tegutseb Püha Vaim ometi ning pääste on ikkagi saadaval kõikidele, kes tõde otsivad?

Loe Ilm 6:9, 10. Mis siin toimub?

Piiblis tähistab sõna „hing“ isikut tervikuna (1Ms 2:7). Jumalale ustava ja tagakiusatud rahva märtrisurma kujutatakse siin ohvriteenistuse vere keeles, mis valati välja maapealse pühamu ohvrialtari jalamile (2Ms 29:12; 3Ms 4:7). Jumala rahvas on tunda saanud ebaõiglust ja surma evangeeliumile ustavaks jäämise pärast. Nad hüüavad Jumala poole, paludes Temal astuda esile ja nad õigeks mõista. Need piiblisalmid räägivad siin maal tehtud ebaõiglusest; need ei ütle sõnagi surnute olukorra kohta. Pealegi on ilmselge, et siin nähtud inimesed ei ole taevaõndsuses.

Loe Ilm 6:11 koos 5Ms 32:43ga ja Ps 79:10ga. Kuidas vastas taevas Jumala märter-rahva palvetele?

Märtrina surnud pühadele antud valged rüüd kujutavad Kristuse õigust, mis viib nende õigeksmõistmiseni – see on Tema and neile, kes võtavad vastu Tema armu pakkumise (Ilm 3:5; 19:8). Siis üteldi neile, et neil tuleb puhata seni, kuni nende vennad, kes lähevad läbi sarnastest kogemustest, tehakse täielikuks. Oluline on märkida, et kreekakeelses salmis Ilm 6:11 ei ole sõna *arv*. Ilmutusraamat ei räägi märtriks saanud pühade arvust, milleni tuleb jõuda enne Kristuse tagasitulekut, vaid nende iseloomu terviklikkusest. Jumala rahva teeb terviklikuks Kristuse õiguse rüü, mitte nende oma teened (Ilm 7:9, 10). Märtrina surnud pühad ei tõuse üles ega saa süüdistusest vabastatud enne Kristuse teist tulekut ja tuhandeaastase ajastu algust (Ilm 20:4).

Viienda pitseri sündmustik käib ajalooliselt perioodi kohta, mis viis usupuhas-tuseni ja järgnes sellele ning mille jooksul miljonid oma ustavuse pärast märtritena kannatasid (Mt 24:21). Ühtlasi toob see meelde Jumala kannatava rahva kogemuse kogu ajaloo jooksul, Aabelist (1Ms 4:10) kuni ajani, mil Jumal lõpuks maksab kätte „oma sulaste vere“ (Ilm 19:2).

„Kui kaua, oh Issand?“ on olnud Jumala kannatava rahva hüüd kogu aja-loo kestel. Kes poleks kordagi heidelnud õigluse puudumisega oma elus? Millise lohutuse leiad viiendas pitseris nähtust, teades, et ühel päeval toimitakse tõepoolest õiglaselt?

Viiendas pitseris näeme Jumala rahvast kannatamas ebaõigluse pärast selles vaenulikus maailmas ning hüüdmast, et Jumal nende heaks sekkuks. Jumalal on saabunud aeg sekkuda vastuseks oma rahva palvetele.

Loe Ilm 6:12–14 koos Mt 24:29, 30ga ja 2Ts 1:7–10ga. Millelt siin kate tõmmatakse?

Kuuenda pitseri kolmest viimasest märgist rääkis Jeesus juba Mt 24:29, 30. Need pidid ilmnema keskaja „suure viletsuse“ lõpu, 1798. aasta eel (Ilm 7:14) Kristuse teise tuleku ettekuulutajatena. Nii nagu Mt 24. peatükis, nii on siin päike, kuu, „taevatähed“ (meteoorid) ja taevas sõna otseses mõttes võetavad. Sõnade *nagu* ja *otsekui* kasutamine maalib pildi tegelikust asjast või sündmusest – päike läks mustaks nagu leinariie ja kuu muutus nagu vereks ning taevatähed kukkusid maa peale, nii nagu tuulest sikutatud viigipuu viskab maha oma suvemarjad. Lääne-maailma kristlased tundsid Jeesuse sõnade täitumise ära 1755. aasta Lissaboni maavärinas, 1780. aasta 19. mai pimedas päevas, (mida kogesid New Yorgi idaosa ja Uusinglismaa lõunaosa) ning mõjuvas meteooride sajus Atlandi ookeani kohal 13. novembril 1833. aastal. Ilm 6:12–14 prohvetikuulutuse täitumine viis terve rea vaimulike ärkamiseni ja arusaamiseni, et Kristuse teine tulek oli lähedal.

Loe Ilm 6:15–17. Samuti loe Js 2:19, Ho 10:8 ja Lk 23:30. Need vaatepildid kujutavad inimesi igasugustelt eluradadelt otsimas paaniliselt varjupaika Kristuse tuleku kohutavas hirmus. Nad paluvad kaljudel ja mägedel katta neid selleks, et olla varjatud „troonil istuja palge eest ning Talle viha eest“ (Ilm 6:16). Kui Kristus tuleb, „et olla kirgastatud oma pühade hulgas“ (2Ts 1:10), on saabunud aeg õigluse jalule seadmiseks. Õelate lõppu kirjeldatakse Ilm 19:17–21.

See vaatepilt lõpeb õudusest haaratud õelate inimeste retoorilise küsimusega: „Nende suur vihapäev on tulnud, kes suudaks jääda seisma?“ (6:17; vaata ka Na 1:6, MI 3:2). Vastus sellele küsimusele antakse Ilm 7:4 – sel päeval suudab jääda püsima pitseeritud Jumala rahvas.

„Kes suudab taluda tema tuleku päeva?“ (MI 3:2). Kuidas vastaksid sellele küsimusele ja millised piibellikud põhjendused sa selle vastuse tarvis esitaksid? Jaga oma vastust hingamispäeval klassis.

Reede, 1. veebruar

Toetav mõte: Loe Ellen G. White'i raamatust *Testimonies to Ministers and Gospel Workers* peatükki „Maailma vajadus“, lk 457–460.

Nägemus seitsme pitseri avamisest osutab sümboolselt Jumala hoolekandele oma maa peal oleva rahva eest ja nende distsiplineerimisele. Kenneth A. Strand on esitanud sellise mõtte:

„Pühakirjas annab kindlustunde, et Jumal on alati hoolitsenud oma rahva eest; et ajaloos on Tema ju olnud alati kohal, et neile jõudu anda, ning suurtes eshatoloogilistes lõpusündmustes peseb Ta nende nime täiesti puhtaks ja annab hoomamatult helde tasu igaveses elus. Ilmutusraamat leiab üles ja laiendab ilusti seda sama teemat, ja nii ei ole Ilmutusraamat mitte mingil juhul mingisugune pentsik apokalüpsis, mis vajub muu Piiblisse kirja pandu suhtes viisist ära; siin on piibellikku sõnumi süda ja sisu. Tõepoolest tõstab Ilmutusraamat selgelt esile, et „Elav“ – Tema, kes võidab surma ja haua (1:18) – ei jäta iial Temale ustavaid järelkäijaid ja et isegi siis, kui nad märtritena kannatavad, on nad võitjad (12:11) ning neid ootab „elupärg“ (vaata 2:10; 21:1–4 ja 22:4).“ – Kenneth A. Strandi artikkel „The Seven Heads: Do They Represent Roman Emperors?“ koguteosest *Symposium on Revelation*, 2. raamat, Daniel and Revelation Committee Series (Silver Spring, Md.: Biblical Research Institute, 1992, 7. kd, lk 206).

Küsimused aruteluks:

1. Millised väärtuslikud õppetunnid oled saanud seitsme pitseri avamise näitelavalt? Kuidas peaks see sulle näitama, et olgugi asjalood maa peal nii halvad kui tahes, on Jumalal ikkagi ülemvõim ning lõpuks täituvad kõik töötused, mis meil Kristuses on?
2. Mõtiskle järgneva tsitaadi üle: „Kogudus on Jumalast määratud tööriist inimeste päästmiseks. Kogudus organiseeriti teenimiseks ning selle missiooniks on viia maailmale evangeeliumi.“ – Ellen G. White, *Apostlite teod*, lk 9. Mõtle oma kohalikule kogudusele. Kuidas saab see olla veel ustavam, jõudmaks evangeeliumi sõnumiga inimesteni?
3. Jaga klassiga oma vastust neljapäevase osa viimasele küsimusele. Kes suudab seisma jääda Tema tuleku päeval ja miks nad suudavad seisma jääda? Arutlege enda vastuse järelduste üle selle nurga alt, kuidas elada täna nii, et olla Tema tulekuks valmis.

Lapsendatud matustel

Loo on kirja pannud Andrew McChesney.

Leinajad kogunesid seitsmenda päeva adventistide Milange kirikusse ühe noore ema matusele. Milange on linnake, mis asub kolme kilomeetri kaugusel Mosambiigi ja Malawi piirist. Naine, keda maeti, oli surnud HIV komplikatsioonidesse viis päeva pärast seda, kui ta sünnitas poisslast. Naise HIV-positiivne abikaasa, poisi isa, oli surnud varem. Beebi kisas kogu matuse aja.

„Ta nuttis sellepärast, et mitte keegi ei andnud talle süüa,“ ütles 61aastane talunik Clemente Mateus Malala, kes matusel viibis.

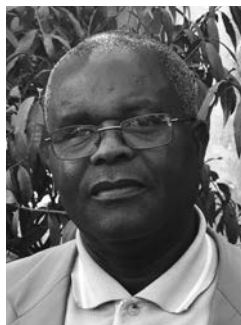
Clemente rääkis pärast matust lapse sugulastega ning sai teada, et neil oli vähe raha piima ja mähkmete jaoks. Ta mõtles vajalike asjade ostmisele, kuid muretses, kas sugulased neid mitte maha ei müü. Seepärast pakkus ta, et lapsendab beebi. Lapsendatud poiss, Laston, on nüüd viieaastane ja noorim neljast orvust, keda Clemente ning tema naine on enda juurde võtnud. Ühtlasi on neil neli täiskasvanud bioloogilist last.

Clemente, kes kasvatab Mosambiigi põllumajanduslikus lääneosas rohelisi ube ja maisi, on aktiivne koguduseliige ning lihtlikmest evangelist, kes on enam kui 13 aastaga juhtinud 430 inimest ristimiseni. Kuid miski pole puudutanud ta südant nii, nagu tema neljas lapsendatud laps, kes kaotas oma vanemad AIDSile.

„Jumal on mind õnnistanud ja ma olen saanud inimesi Tema juurde tuua, aga tõeline õnn tuleb siis, kui kannad hoolt selliste orbude eest,“ ütles ta. „Täiskasvanud, keda ma Kristuse juurde juhin, suudavad oma füüsiliste vajaduste eest hoolt kanda, kuid orvud kannatavad ilma minuta kahekordselt: nende füüsilised vajadused jäävad rahuldamata ja nad võivad kaotada pääste.“

HIV/AIDS on Mosambiigi peamine väljakutse ning Clemente püüab seitsmenda päeva adventistina midagi muuta. Ta lapsendas oma esimese orvu, Rojerio, pärast seda, kui ta nägi kaheaastast poissi teeäärtes prügis tuhnimas. Sugulased ütlesid talle, et Rojerio vanemad on surnud, ning andsid poisi rõõmuga üle, kui Clemente pakkus end last kasvatama.

Clemente lapsendas samamoodi veel kaks last, mõlemad tüdrukud.

Rojerio on nüüd 15aastane ning tüdrukud 11 ja 8. „Vähemalt saan ma võtta mõne lapse ja teda oma kodus toita,“ ütles Clemente. Ta igatseb adventkooli järele, kus tema lapsendatud lapsed Milanges õppida saaksid. „Meilt kui koguduselt oodatakse, et investeeriksime koguduse tuleviku haridusse,“ ütles ta.

Osa selle veerandaasta kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetustest aitab ehitada niisuguse kooli Clemente'i kodulinna. Täname teid misjoniannetuste eest.

Jumala pitseeritud rahvas

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Ilm 7. ptk; 2Pt 3:9–14; 5Ms 8:11–17; Ilm 14:4, 5, 12; Ilm 17:5; Rm 3:19–23.

Juhtsalm: „Need on need, kes tulevad suurest viletsusest ning on pesnud oma rüüd ja teinud need valgeks Talle veres” (Ilm 7:14).

Seitsme pitseri avamine näitab, et iga isik, kes väidab end uskuvat Kristusesse, on ustavuse korral silmitsi õnnistustega ja ustavusetuse korral needustega. Neli esimest pitserit kirjeldavad Jumala korrahoidmisvahendeid, mille abil tõsta oma rahvas välja vaimulikust tardumusest ja teha nad võidukaks. Kuid Jumala rahvas tunneb evangeeliumile vaenulikus maailmas oma nahal ka ebaõiglust ja rõhumist. Kuuenda pitseri avamisega on Jumal valmis tegelema nendega, kes tegid halba Tema rahvale.

7. peatükk on kiiluna lükitud kuuenda ja seitsmenda pitseri vahele. Kuues pitser toob meid Kristuse teise tulekuni. Siis, kui õelad seisavad silmitsi kohtuotsusega, vastab Ilm 7. ptk nende küsimusele, kes jääb seisma Kristuse tulekul: need, keda on pitseeritud, 144 000. Ilm 14:15 esitab veel 144 000 iseloomustavaid tunnusjooni.

On veel üks vahelepõige ning see on lükitud kuuenda ja seitsmenda pasuna vahele (Ilm 10:1 – 11:14). See vahelepõige, mis algab teise suure ärkamisega ja adventliikumise sünniga, langeb kokku sama ajaperioodiga, millest räägib 7. ptk algus ning mis kirjeldab Jumala lõpuaja rahva kogemust ja tööülesannet.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 9. veebruariks.

Loe Ilm 7:1–3 koos 2Pt 3:9–14ga. Mida Johannes näeb? Kui kaua peaksid inglid tuuli kinni hoidma? Mis juhtub siis, kui pitseerimine lõpetatakse?

Vanas Testamendis esindavad tuuled laastavaid jõude, mille abil Jumal saadab täide kohtuotsuse õelate üle (Jr 23:19, 20; Tn 7:2). „Kui Jumala inglid lõpetavad inimlike kirgede raevutuulte vaoshoidmise, vallandub tõeline kaos.“ – Ellen G. White, *Suur võitlus*, lk 614. Neid laastavaid jõude peetakse jumaliku sekkumise abil kinni sel ajal, kui toimub Jumala rahva pitseerimine.

Vanal ajal oli pitseerimise põhitähenduseks omanikuõigus. Sümboolse pitseerimise mõte Uues Testamendis on selles, et „Issand tunneb omi“ (2Tm 2:19). Jumal tunneb ära oma rahva ja pitseerib nad Püha Vaimuga (Ef 1:13, 14; 4:30). Lõpuajal antakse pitser Jumalale ustava rahva laubale, kes peab Tema käske (Ilm 14:1, 12). Tegemist pole nähtava otsaette löödud tähisega, vaid nii, nagu Ellen G. White ütleb, tähendab see „enda sisse seadmist tõesse, nii intellektuaalselt kui vaimulikult, nii et neid [Jumala omi] ei saa kõigutada“. – Ellen G. White, *Viimaste päevade sündmused*, lk 220. Vastandina neile võtavad inimesed, kes lõpuks astuvad metsalise poolele, vastu metsalise märgi (Ilm 13:16, 17).

Jumala pitseeritud rahva ustavust on proovile pandud igas põlvkonnas. Kuid ustavuse proovikiviks lõpukriisis saab Jumala käskude pidamine (vaata Ilm 12:17; 14:12). Eriti saab Jumalale kuuletumise proovikiviks neljas käsk (Ilm 14:7). Nii nagu hingamispäev on olnud Jumala rahva tähis Piibli aegadel (Hs 20:12, 20; Hb 4:9, 10), nii saab sellest Jumalale truu olemise tähis lõpukriisis.

Lõpuajal toimib pitser ka seitsme viimase nuhtluse laastavate jõudude eest kaitsmise tähisena (vt Hs 9:1–11, et luua tausta Ilm 7:1–3le). Seega saab Ilm 6:17 tõstatatud küsimus lõpliku vastuse: need, kes suudavad kaitstutena püsima jääda Jumala viha päeval, on Jumala pitseeritud rahvas.

Paulus hoiatab meid kurvastamast Püha Vaimu, kellega me oleme pitseeritud (Ef 4:30). Mida see tähendab? Kuidas saab Püha Vaimu kurvastada? Kui sa sellele vastuse saad, siis milliseid valikuid langetad, mis aitavad sul Teda mitte kurvastada?

Loe Ilm 7:4–8. Mis on Jumala pitseeritud rahva arv? Mis on selle konkreetse arvu mõte?

Pitseeritute arvu teada andmine tähistab pitseerimise lõppemist. Johannes kuulab, et nende arvuks on 144 000 israeli kaheteistkümnest suguharust. Siin ei osutata mitte sõna otseselt võetavale numbrile, vaid sellele, mida see tähendab. Arv 144 000 koosneb 12 korda 12 korda 1000. Kaksteist on Jumala rahva sümbol: see oli israeli suguharude arv, ja kogudus on ehitatud 12 apostli alusele (Ef 2:20). Seega esindab arv 144 000 Jumala lõpuaja rahvast tervikuna: „Kogu israeli“ (juudid ja paganad), kes on valmis Kristuse tulekuks ja kes muudetakse surma nägemata (Rm 11:26; 1Kr 15:51–53).

Ilmne on, et 12 suguharu loend Ilm 7. peatükis ei ole sõnasõnaline, sest israeli 12 suguharu – mis hõlmab nii Põhjakingriigi kui ka Lõunakingriigi – ei ole täna olemas. Põhjakingriigi 10 suguharu viidi vangi assüürlaste vallutusretke ajal (2Kn 17:6–23), kus nad lõimusi teiste rahvastega. Nii et tänapäeva judaism ei koosne 12 suguharust.

12 suguharu loend Ilm 7. peatükis ei ole ka täpselt ühesugune teiste Pühakirjas leiduvate nimistutega (võrdle 4Ms 1:5–15; Hs 48:1–29). Esimese suguharuna on Ruubeni asemel nimekirjas Juuda suguharu (võrdle 4Ms 1:5). Samuti on Ilm 7. peatüki nimistust välja jäänud Daani ja Efraimi suguharud, mis on kirjas 4Ms 1. peatükis ja Hs 48. peatükis ning selle asemel on nimistus Joosepi ja Leevi nimed (Ilm 7:7, 8). Ilmne põhjus Efraimi ja nähtavasti ka Daani suguharu väljajätmiseks Ilm 7. peatüki nimistust on tõsiasi, et Vanas Testamendis on need kaks suguharu usust taganejad ja ebajumalateenistusele andujad (1Kn 12:29, 30; Ho 4:17).

Ilm 7. peatüki suguharude nimistu ei ole ajaloopärane, vaid vaimulik. Daani ja Efraimi puudumine sellest nimistust annab mõista, et kahe suguharu truudusetuse pärast ei ole neil kohta Jumala pitseeritud rahva hulgas. Ka viidatakse Uue Testamendi kogudusele kui israeli 12-le suguharule (Jk 1:1). Ilm 7. peatüki 12 suguharu esindavad Jumala rahvast tervikuna, kes otsani vastu peavad, nii juute kui ka paganaid.

Millised Piibellikud kinnitused annab Jumal neile, kes elavad hädaajal?

Loe Ilm 7:9, 10. Millist pühade hulka Johannes siinkohal näeb? Kuidas neid kirjeldatakse ja kust nad tulevad? Mida nad Jumala trooni ees hüüavad?

Johannes näeb „suurt rahvahulka, keda ükski ei suutnud loendada“, neid, kes tulid „suurest viletsusest ning on pesnud oma rüüd ja teinud need valgeks Talle veres“ (Ilm 7:14). Tähendab, tegemist on erilise inimhulgaga, kes, vaatamata heitlustele, millest nad läbi on tulnud, on jäänud ustavaks Jeesusele; seda ustavust sümboliseerib neil seljas olev Tema täiusliku õiguse rüü. Piibel kasutab väga sageli sõna „viletsus/häda“ tähenduses, et usklikud kannatavad oma usu pärast (vaata näiteks 2Ms 4:31; Ps 9:10; Mt 24:9; Jh 16:33; Rm 5:3). Seega, ehkki osa adventistist piiblitõlgendajaid peab seda hulka 144 000 teiseks kujutuseks, võime mõista, et „suur rahvahulk“ osutab kõikidele lunastatutele, kes on oma usu pärast aegade jooksul kannatanud.

Ka siin, Johannese kirjelduse puhul „suurest rahvahulgast, keda ükski ei suutnud loendada“ näeme nii, nagu kogu Piiblis, armu tõttu pääste saamise suurt teemat. Inimesed, kes on lunastatud päästeks, igaveseks eluks, elama uutes taevastes ja uuel maal, taotlevad ainult Kristuse õigust, mida neile armust antakse.

„Kõige lähemal troonile seisavad need, kes olid kord innukad Saatana töös, kuid kes, otsekui tulest välja kistud tukid, tulid ja järgisid oma Päästjat sügava pühendumisega. Nende kõrval seisavad need, kes arendasid kristlikku iseloomu kesk valelikkust ja uskmatus ja kes austasid Jumala käsku, kui kristlik maailm selle tühistas. Nendega koos on miljonid inimesed kõikidest aegadest, kes surid oma usu eest märtritena. Ja edasi on „suur rahvahulk, keda ükski ei suutnud loendada kõigist rahvahõimudest ja suguharudest ja rahvastest ja keeltest... trooni ees ning Talle ees, valged rüüd üll ja palmioksad käes“ (Ilm 7:9). Nende võitlus on lõppenud, võit saavutatud. Nad on jooksnud võidujooksu ja saanud auhinna. Palmioksad nende käes on nende võidurõõmu sümboliks, valge rüü aga Kristuse plekitu õiguse võrdkujuks, mis nüüd neile kuulub.“ – Ellen G. White, *Suur võitlus*, lk 665.

Jah, oleme kaetud Kristuse õigusega, usu anniga. Kuid kuidas me selle usu säilitame ning keset katsumusi ja viletsusi truuks jääme? Või veel tähtsam, kuidas säilitame usu ja truuduse heaolu ja õitsengu aegadel? (Vaata 5Ms 8:11–17.)

Loe Ilm 14:1–5. Mis on 144 000 püha kolm peamist iseloomustavat joont? Kuidas on need omadused seotud Ilm 14:12 kirjeldatud lõpuaja pühade omaga?

Ilm 14:4, 5 kirjeldab 144 000, mis seostub Jumala lõpuaja rahvaga, kes peavad Jumala käske ja Jeesuse usku (Ilm 14:12). Kuigi nad kogesid lõpukriisi Saatana täit viha, on nad jäänud kindlaks sellepärast, et on lähedalt seotud Jeesusega.

Mis mõttes ei ole 144 000 endid rüvetanud naistega – Ilm 17:5 valgel? Kuidas on nende iseloomu puhtus seotud tõsiasjaga, et nad on lunastatud inimestest „esmaanniks Jumalale“ (Ilm 14:4)?

Seksuaalne kõlblusetus sümboliseerib truudusetust Jumalale. Ilm 17:5 räägib lõpuaja prostituudist Baabülonist ja tema tütardest, kellega on hooranud kõik maailma rahvad (vaata ka Ilm 18:3).

Kuid 144 000 jäävad truuks Kristusele ja löövad tagasi neitsilikkust teotavad suhted Baabüloni ja ärataganenud religioonidega. 144 000 „järgivad Talle, kuhu ta iganes läheb“ (14:4).

144 000 kirjeldatakse veel nendena, kes on „inimeste seast ostetud esmaanniks Jumalale ja Tallele“ (14:4). Vana-aja Iisraelis oli esmaanniks parim vili saagist, mis ohverdati Jumalale (4Ms 18:12). Sõna *esmaand* võib viidata Jumala päästetud rahvale kui maailma inimestest erinevale (Jk 1:18), kuid Ilmutusraamatus on 144 000 selgelt eriline hulk, sest nad muudetakse surma nägemata (1Kr 15:50–52). Seega on nad esmaanniks kõikide ajastute päästetute laiemast lõikusest (vaata Ilm 14:14–16).

Mil moel võime, isegi teadmatult, olla vaimuliku abielurikkumise ohus? Miks petame ennast, kui mõtleme, et meil sellist ohtu pole?

Õnnistus meie Jumalale ja Tallele

Loe Ilm 14:5 koos 2Pt 3:14ga ja Jd 24, 25ga. Ilmutusraamat kirjeldab Jumala lõpuaja rahvast „laitmatutena“. Kuidas on selline seis saavutatav?

144 000 viimane iseloomustav joon on see, et „nende suust ei ole leitud valet, nad on laimatud Jumala trooni ees“ (Ilm 14:5, KJV). Ajal, mil enamik inimestest maailmas valib uskuda Saatana valesid, võtab Jumala lõpuaja rahvas, kelle kõne või käitumine ei ole petlik, vastu tõearmastuse, et pääseda (2Ts 2:10, 11).

„Laitmatu“ (kreeka keeles *amōmos*, „veatu“) osutab, et 144 000 on Kristusele truuks jäänud. Piiblis nimetatakse Jumala rahvast pühaks (3Ms 19:2; 1Pt 2:9). Aabraham (1Ms 17:1) ja Iob (Ii 1:1) olid laimatud. Kristlasi nimetatakse pühadeks ja laimatuteks Jumala ees (Ef 5:27; Fl 2:15).

Loe Rm 3:19–23. Miks tuleb meil seda otsustavat tõde alati silme ees hoida?

Selle maailma ajaloo lõpupäevil peegeldavad 144 000 võimsalt Kristuse iseloomu. Nende pääste kajastab seda, mida Kristus on nende heaks teinud, mitte aga nende oma pühadust või oma tegusid (vaata Ef 2:8, 9). 144 000 on pesnud oma rüüd „ja teinud need valgeks Talle veres“ (Il 7:14), ning sellistena leitakse Jumala silmis olevat „veatud ja laimatud“ (2Pt 3:14).

„On vaja, et meid selitataks, puhastataks kõigest maailmalikkusest, kuni me peegeldame oma Päästja kuju ning saame „osa jumalikust loomusest“...

Kui selle elu vastukäivus lõppeb, kui sõjariistad pannakse maha Jeesuse jalge ette, kui Jumala pühi austatakse, siis, ja ainult siis, on ohutu väita, et oleme päästetud ja patuta.“ – Ellen G. White, *Valitud kuulutused*, 3. raamat, lk 355, 356. Kuidas elada pühitsuselu aktiivses valmistumises igavikuks ning ometi langemata perfektsionismi ja fanaatilise pühaduse lõksudesse?

Reede, 8. veebruar

Toetav mõte: Loe Ellen G. White'i raamatust *Valitud kuulutused*, 3. raamat, lõiku „Patutus ja pääste“, lk 353–357.

144 000 identiteedi üle on tuliselt vaieldud. Ilmutusraamatust tundub ilmne, et 144 000 on Jumala rahva viimane sugupõlv Maa ajaloo eelõhtul. Teame, et nad läbivad viletsuseaja ja neid kaitstakse seitsme viimase nuhtluse eest (vaata Ps 91:7–16) ning nende ustavus proovitakse läbi nii, nagu ei ühegi eelneva sugupõlve oma.

Ometi pole meile teada antud, kes just selles hulgas olema saavad. Nende isikukuuuluvus on üks saladustest, mida Jumal on jätnud enda teada (5Ms 29:29). Alles tulevik näitab, kes on selle päästetute hulga osa. Selle saladusega seoses on meile antud hoiatus:

„Kristus ütleb, et koguduses on neid, kes esitavad väljamõeldisi ja oletusi, siis kui Jumal on andnud suured, tähtsad, õilistavad tõed, mida peaks alati hoidma mõistuse varalaekas. Jumal ei juhi siis, kui inimesed korjavad üles selle teooria ja tolle teooria, kui nad tahavad uudishimulikult teada seda, mida neil ei ole vaja teada. Tema kavatsuse kohane ei ole see, et inimesed esitaksid midagi, mida tuleb oletada, midagi, mida Sõna ei õpeta. Tema tahe ei ole see, et nad hakkaksid võitlema küsimuste üle, mis neid vaimulikult ei aita, nagu näiteks: „Kes moodustavad 144 000?“ Seda saavad lühikese aja pärast küsimatagi teada need, kes on Jumala valitud.“ – Ellen G. White, *Valitud kuulutused*, 1. raamat, lk 174.

Küsimused aruteluks:

1. Mõttele sellisele manitsusele: „Püüdkem kogu jõust, mida Jumal on meile andnud, olla 144 000 hulgas.“ – Ellen G. White'i märked koguteosest *Piibli kommentaarid*, SPA poolt välja antud, 7. kd, lk 970. Kuidas sa need sõnad ellu rakendad? Kuidas mõjutab see püüdmine su igapäevaseid otsuseid?

2. 144 000 lõpuaja püha tähtis tunnusjoon on uue laulu laulmine. See on laul, mida keegi teine ei saa laulda, sest see on kogemuse laul – sellise kogemuse, mida ühelgi teisel inimhulgal ajaloos pole kunagi olnud (Ilm 14:3; Ilm 15:2, 3). Kui sa oma elule mõtled, siis kuidas kajab su praegusest elust sinu vaimuliku teekonna ja Kristusega tehtud värske kogemuse uus laul? Või kõlavad su elus varasemad vanad lood Jumala tegevusest möödanikus ning puudub praegune pühendumine? Millised muutused saad teha just nüüd selleks, et anda uuesti oma elu Tema kätte?

3. Mis on vahe lihtsalt Kristusest teadmise ja tõeliselt Tema tundmise vahel? Kui keegi sinult küsiks: „Milline Kristus on?“ siis, mida sa vastaksid ja miks?

Abikaasa kontroll-leht

Loo on kirja pannud Andrew McChesney.

Lena Engel tegi pärast seda, kui ta oma esimesest poiss-sõbrast lahku läks, nimekirja omadustest, mida ta oma tulevaselt abikaasalt ootab.

Tema nimekirja esimene punkt oli: usklik inimene. Mees peab olema korralik, vastutustundlik ja juhiomadustega. Ühtlasi tahtis neiu kedagi, kellel oleksid temaga sarnased hobid, nagu keheline liikumine ja loodus. Lena ema raputas pead. „Su läheb raskeks sellist meest leida,” ütles ta.

Saksa päritolu Lena kohtus oma esimese poiss-sõbraga keskkoolis. Pärast kooli lõpetamist jättis ta poisi Euroopasse ning läks aastaks misjonär-õpetajana tööle Lõuna-Ameerika riiki Guyanasse. Seal džunglis mõtiskles ta oma poiss-sõbrast ja mõistis, et ta oli taotlenud suhet tunnete põhjal.

Saksamaale tagasi tulnud, lõpetas Lena selle suhte ja koostas omaduste nimekirja, mida ta enda emale näitas.

Möödusid kuud ja Lena sukeldus ülikooliõpingutesse; tal polnud enam aega abiellumiseks ega huvi selle vastu. Ühel hommikul isikliku pühendushetke ajal tundis ta, et peab lugema Ellen G. White'i kirjutist „Kirjad noortele armastajatele” ja tegema uue nimekirja.

Kui leht valmis sai, oli nimekiri 75 protsendi ulatuses uus. Kultuurist ja tunnetest oli mindud läbi, otse suhte südamikku (loe nimekirja aadressil bit.ly/lenas-list). Nimekirja käes hoides nägi Lena võimalust oma elu parandada. Ta arutles endamisi, kas ta leiab sellistele tingimustele vastava mehe.

Kohe meenus talle Gerson.

Lena oli kohtunud Gersoniga, sakslasest kaasmisjonäri, Guyanas ja nad olid õpetanud samas keskkoolis mitu kuud. Saksamaal jäid nad sõpradeks.

Kuigi Lenale oli õpetatud, et mees peab tegema esimese sammu, näitas ta Gersonile selgelt välja oma huvi järgmisel korral, kui nad koguduse üritusel kohtusid.

Gerson oli naise tähelepanu üle rõõmus, kuid otsustas otsida Jumala heakskiitu enne, kui oma tunded avab. Kolm kuud luges ta Piiblit, „Adventkodu” ja „Kirju noortele armastajatele”, et saada paremini aru Jumala tahtest

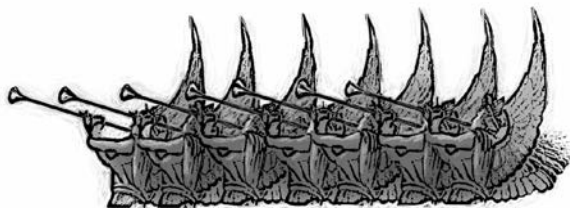
abieliu kohta. Lõpuks ta mõistis, et tema ja Lena jagasid samu põhimõtteid, ning saanud oma vanematelt ja vanavanematelt õnnistuse, sirutas ta käe Lena poole.

Täna on Lena ja Gerson Engel õnnelikus abielus ning õpetavad seitsmenda päeva adventistidele kuuluvas Bogenhofeni internaatkoolis Austrias.

„Ellen White annab suurepärast nõu, kuidas leida õige abikaasa,” ütles Lena. „Loe ja ela läbi seda, mida ta ütleb, ning sa saad rikkalikult õnnistatud.”

Seitse pasunat

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Ilm 8:1–13; 4Ms 10:8–10; Hs 10:2; Ilm 10:1–11; Tn 12:6, 7; Ilm 11:1–13; 3Ms 16. ptk.

Juhtsalm: „Vaid seitsmenda ingli hääle päevil, kui ta hakkab pasunat puhuma, siis on läinud täide Jumala saladus, nagu ta seda rõõmusõnumit on kuulutanud prohvetitele, oma sulastele“ (Ilm 10:7).

Viienda pitseri sündmustikus näeme, et Jumala rõhutatud rahva hüüust kajab vastu kõigi aegade ustavate hüüd. Neid ustavaid kujutati hingedena altari all, hüüdmast Jumala poole õiguse ja õigluse pärast sõnadega: „Kui kaua, oh Issand!“ (Ilm 6:10). Hääli taevast soovitas neil oodata, sest saabub päev, mil Jumal mõistab kohut neile kahju teinud inimeste üle. Ilm 6:15–17 maalib pildi Jeessuse tagasitulekust siia maale ja kohtuotsuse toomise neile, kes tegid kurja Tema ustavatele järelkäijatele.

Viienda pitseri sündmustik kujutab Jumala kannatava rahva kogemust ajaloo käigus, Aabeli ajast kuni ajani, mil Jumal mõistab lõplikult kohut ja maksab kätte „oma sulaste vere“ eest (Ilm 19:2). Jumala kannatav rahvas peab jääma kindlaks ja uskuma, et Jumal kuuleb oma rahva palveid.

Nägemus seitsmest pasunast näitab, et ajaloo jooksul on Jumal juba sekkunud oma rõhutatud rahva heaks ning on karistanud neid kannatama pannud inimesi. Seitsme pasuna eesmärk on kinnitada Jumala rahvale, et taevast ei ole ükskõikne nende kannatuste suhtes.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 16. veebruariks.

Ilm 8. peatükk algab pildiga seitsmest inglilt, kes seisavad Jumala ees, igaüks valmis puhuma oma pasunat. Enne, kui pasunaid puhuma hakatakse, lükitakse vahele veel üks vaatepilt. Selle eesmärgiks on selgitada pasunate teoloogilist tähendust.

Loe Ilm 8:3, 4 koos siin esitatud kirjeldusega Jeruusalemma templis toimunud igapäevastest teenistustest: juutide kommentaar Piibli kohta selgitab, et öhtuse ohvri puhul asetati lambatall põletusohvrialtarile ning veri valati altari jalamile. Ametisse määratud preester viis kuldse suitsutusastja templisse ja pani suitsutusrohtu pühas paigas olevale altarile. Kui preester välja tuli, paiskas ta suitsutusastja sillutisele, tekitades valju müra. Siinkohal puhusid seitse preestrit igaüks oma pasunat, tähistades templiteenistuste lõppemist selleks päevaks.

Võib näha, kuidas Ilm 8:3–5 kasutab öhtuse teenistuse väljendusrikkust. On märkimisväärne, et ingel paneb suitsutusrohke „kuldaltarile, mis on trooni ees“ (Ilm 8:3). Suitsutusrohud kujutavad Jumala rahva palveid (Ilm 5:8). Nende palvetele Jumal nüüd vastabki.

Ilm 8:3–5 annab tähtsat teavet seoses Ilmutusraamatu pasunatega:

- Seitse pasunat on Jumala karistus mässumeelsetele inimestele, vastusena Tema rõhutatud rahva palvetele.
- Pasunad tulevad esile pärast Jeesuse kui Talle surma ja neid kasutatakse järjestikku kogu ajaloo kestel kuni Kristuse teise tulekuni (vaata Ilm 11:15–18).

Loe Ilm 8:5 koos Hs 10:2ga. Kuidas selgitab Ilmutusraamatu pasunate olemust Hesekieli nägemus tule paiskamisest ärataganenud Jeruusalemma peale?

Ingel täidab suitsutusastja tulega altarilt ja viskab selle ilmamaa peale. On tähendusrikas, et tuli pärineb samalt altarilt, millel ohverdati pühade palved. Tõsiasi, et tuli pärineb just sellelt altarilt, näitab, et seitsme pasuna karistused langevad maakera elanike üle vastusena Jumala rahva palvetele, ning sedagi, et Jumal sekkub nende kasuks Temale teada ajal. Suitsutusastja maha paiskamine võib olla ka hoiatus, et Kristuse vahendustegevus ei kesta igavesti. Armuajale saabub lõpp (vaata Ilm 22:11, 12).

Ilmutusraamat kasutab selleks, et rääkida Jumala sekkumisest oma rahva heaks, Vana Testamendi pasunate kujundlikku keelt. Pasunad olid vana-aja israeli iga-päeva elu lahutamatu osa (vaata 4Ms 10:8–10 ja 2Aj 13:14, 15). Nende heli tuletas rahvale meelde jumalateenistust templis; pasunaid puhuti ka lahingus, lõiku-se ajal ja pühade puhul.

Pasunapuhumine käis käsikäes palvega. Jumalateenistuse ajal templis või pühade puhul tuletasid pasunad meelde lepingut, mille Jumal oma rahvaga tegi. Samuti tuletasid need inimestele meelde vajadust olla valmis „Issanda päevaks“ (Jl 2:1). Lahingu jooksul kõlav pasunaheli edastas põhikorraldused ja hoiatused ning oli kutseks Jumalale päästa oma rahvas. Ilmutusraamatu pasunatel on selline taust.

Loe Ilm 8:13 ja Ilm 9:4, 20, 21. Kes on seitsme pasuna karistuste alused?

Sündmused, mida vallandavad Ilmutusraamatu pasunad, tähistavad Jumala sek-kumist ajalukku selleks, et vastata Tema rahva palvetele. Kui pitserid puudutavad põhiliselt neid, kes tunnistavad ennast Jumala rahvaks, annavad pasunad teada maakera elanikke tabavatest karistustest (Ilm 8:13). Samal ajal hoiatavad need inimesi, kes maa peal elavad, et nad kahetseksid patte enne, kui on liiga hilja.

Seitse pasunat katavad sündmuste kulgemise Johannese ajast kuni selle maa ajaloo lõpuni (Ilm 11:15–18). Neid puhutakse ajal, mil eestkostmine taevas toimub (Ilm 8:3–6) ja maa peal kuulutatakse evangeeliumi (Ilm 10:8 – 11:14). Pasunate karistused on osalised, mittetäielikud; need avaldavad mõju ainult ühele kolman-dikule olemasolevast. Seitse pasunat annavad teada, et Jumalal on saabunud aeg kehtestada oma õige võim. Seitse pasunat käivad umbkaudu samade perioodide kohta, mille sündmustest annavad ülevaate seitse kogudust ja seitse pitserit:

- (a) Esimesed kaks pasunat kuulutavad kohtuotsused rahvastele, kes löid Kristuse risti ja kiusasid taga varakristlikku kogudust: mässulisele Jeruusalemmale ja Rooma impeeriumile.
- (b) Kolmas ja neljas pasun kujutavad taevast karistust kristliku koguduse ära-taganemisele keskaja perioodil.
- (c) Viies ja kuues pasun kirjeldavad sõdivaid rühmitusi usulises maailmas hilis-keskajal ja reformatsioonijärgsel perioodil. Neid perioode iseloomustab järjest suurenev kurjade vaimude tegevus, mis juhib maailma lõpuks Har-magedooni lahingusse.

Kahtlemata on ajalugu verine ning täis valu ja muret. Kuidas peaks see kurb reaalsus aitama meil tajuda, kui imeline on meile Jeesuse poolt töötatu?

Kuues pasun toob meid lõpuaega. Mida innustatakse Jumala rahvast sellel ajal tegema? Enne, kui kõlab seitsmenda pasuna hää, tuuakse sisse vahepala, et selgitada Jumala rahva ülesannet ja kogemust lõpuajal.

Loe Ilm 10:1–4. Mis siin toimub?

„See võimas ingel, kes Johannest juhendas, oli mitte keegi muu kui Jeesus Kristus.“ – *Piibli kommentaarid, SPA poolt välja antud*, 7. kd, Ellen G. White'i märked, lk 971.

Ta asetab oma ühe jala mere peale ja teise maa peale, väljendades sellega oma kõikehaaravat võimu ning tõsiasja, et see, mida Ta kohe kuulutama hakkab, on üleilmse tähtsusega. Tema hüüd on otsekui lõvi mõirgamine. Lõvi mõirgamine on Jumala hääle sümbol (vaata Ho 11:10; Ilm 5:5).

Johannesel ei lubata üles kirjutada seda, mida piksed ütlesid. Tuleviku kohta käib palju sellist, mida Jumal ei ole Johannese kaudu paljastanud.

Loe Ilm 10:5–7. Võrdle seda lõiku Tn 12:6, 7ga. Millised sõnad on neil ühised?

Kui Ingel ütleb, et „aega ei saa enam olema“ (Ilm 10:6), siis näitab kreekakeelne sõna *chronos*, et ta osutab mingile ajaperioodile. See suunab meid Tn 12:6, 7 juurde, kus ingel ütleb, et pühade tagakiusamine kestab aeg, ajad ja pool aega ehk 1260 aastat (aastad 538–1798 pKr), mille jooksul paavstlus kogudust taga kiusab (võrdle Tn 7:25). Kuna Taanieli raamatus ja Ilmutusraamatus sümboliseerib prohvetlik „päev“ aastat (4Ms 14:34; Hs 4:6), võrdub 360 päeva 360 aastaga ning kolm ja pool aega (ehk „aastat“) võrdub 1260 „päeva“ ehk aastaga. Millalgi pärast seda prohvetlikku perioodi saabub lõpp.

Ütlus, et aega enam ei kulu, osutab Taanieli raamatu ajalistele prohvetikuulutustele, eriti 2300le prohvetlikule päevale Tn 8:14 (457 eKr – 1844 pKr). Pärast seda perioodi ei ole enam prohvetlikke ajaperioode. Ellen White märgib: „See aeg, mida ingel pühaliku vandega välja ütleb, on ... prohvetlik aeg, mis eelneb meie Issanda tulekule. See tähendab, inimesed ei saa enam kindlast ajast kõnelevat sõnumit. Pärast seda ajaperioodi, jõudes aastast 1842 aastasse 1844, ei saa enam ajada kindla prohvetliku aja järgi. Pikim arvestus jõuab 1844. aasta sügisesse.“ – Ellen G. White'i märked koguteosest *Piibli kommentaarid, SPA poolt välja antud*, 7. kd, lk 971.

Mida räägib see Ellen White'i sulest pärinev tsitaat meile selle kohta, miks tuleb meil hoiduda igasugustest tuleviku kuupäevade määramisest?

Loe Ilm 10:8–11. Piiblis kasutatakse söömist väljendamaks Jumalalt tuleva sõnumi omaksvõtmist, et seda inimestele kuulutada (vaata Hs 2:8 – 3:11; Jr 15:16). Vastuvõetuna on kuulutus hea sõnum, kuid siis, kui seda kuulutatakse, põhjustab see mõnikord kibedust, kui paljud sellele vastu seisavad või selle hülgavad.

Johannese mõrumagus kogemus rullraamatu (mis kujutab Taanieli raamatut) söömisel on seotud Taanieli raamatus olevate lõpuaja kohta käivate prohvetikuulutuste lahti pitseerimisega. Johannes esindab siin Jumala lõpuaja kogudust, kelle kohustuseks on kuulutada evangeeliumi (vaata Ilm 14:6, 7) Taanieli raamatu 1260se prohvetliku aja (Tn 7:25) ehk 1260 päev/aasta lõpus.

Kontekst näitab, et Johannese nägemus osutab veel ühele mõrumagusale kogemusele prohvetliku 2300aastase perioodi lõpus. Kui millerlased Taanieli raamatu prohvetikuulutuste põhjal mõtlesid, et Kristus tuleb tagasi 1844. aastal, oli see sõnum nende jaoks magus. Kuid kui Kristust ei ilmunud, nagu nad ootasid, kogesid nad kibedat pettumust ja uurisid Pühakirja, et asjadest selgemini aru saada.

Johannesele tehti ülesandeks „jälle ennustada“ maailmale; see osutab hingamispäeva pidavatele adventistidele, kes toodi esile selleks, et kuulutada Kristuse teise tuleku sõnumit koos Taanieli raamatu ja Ilmutusraamatu prohvetikuulutustega.

Loe Ilm 11:1, 2. Mida kästakse Johannesel teha?

See lõik jätkab Ilm 10. peatüki vaatepilti. Johannesele anti korraldus mõõta ära tempel, altar ja jumalakumardajad. Piiblis on mõõtmise mõiste kohtu kujundiks (vaata Mt 7:2). Tempel, mida tuli mõõta, on taevas, kus Jeesus teenib meie heaks. Viitamine templile, altarile ja jumalakumardajatele osutab lepituspäevale (vaata 3Ms 16:16–19). See päev oli „mõõtmise“ päev, mil Jumal otsustas oma rahva pattude üle. Seega osutab Ilm 11:1 kohtule, mis leiab aset enne Kristuse teist tulemist. See kohtumõistmine puudutab eranditult Jumala rahvast – tempelis kumardajaid.

Ilm 11:1 näitab, et taevase pühamu sõnum on evangeeliumi otsustava kuulutamise keskpunkt, mille osaks on Jumala iseloomu õigeks mõistmine. Niisugusena annab see täie ulatuse evangeeliumi sõnumile Kristuse lepitustööst ja Tema õigusest, mis on inimeste ainsad päästevahendid.

Pidades silmas, kui kesksel kohal oli veri lepituspäeva rituaalis (vaata 3Ms 16. ptk), kuidas hoiame alati meeles reaalsust, et kohus on hea sõnum? Miks on see tõde niivõrd tähtis?

Kaks tunnistajat

Loe Ilm 11:3–6. Mismoodi heidavad need kaks tunnistajat valgust Serubbaabelile ja Joosuale nende kuninglikus ja preesterlikus rollis? Vt Sk 4:2, 3, 11–14.

Kahe tunnistaja mõte pärineb juutide õigussüsteemist, mis nõuab vähemalt kahe tunnistaja olemasolu, et millegi tõepära kinnitada (Jh 8:17). Kaks tunnistajat kujutavad Piiblit – Vana ja Uut Testamenti. Neid kaht ei saa lahutada. Jumala rahvast kutsutakse kuulutama maailmale kogu Piibli sõnumit – „Jumala kogu tahtmist“ (Ap 20:27).

Neid tunnistajaid kujutatakse kotiriidesse rõivastununa 1260aastase prohvetliku päeva/aasta jooksul (aastad 538–1798) prohvetlikult kuulutamas. Kotiriie on leinarüü (1Ms 37:34); see osutab keeruliste aegadele, mil Piibel oli maha maetud ja inimlike traditsioonidega kinni kaetud.

Loe Ilm 11:7–13. Kirjelda oma sõnadega, mis juhtus kahe tunnistajaga 1260 prohvetliku päeva/aasta lõppedes?

Metsaline, kes tapab need kaks tunnistajat, tuleb üles otse Saatana elupaigast. See tunnistajate tapmine rakendub ajalooliselt Piibli-vastase ateistliku rünnaku ja religiooni kaotamise kohta seoses Prantsuse revolutsiooni sündmustega. Sellisele Prantsusmaal kehtestatud religioonivaenulikule süsteemile oli omane Soodoma moraalselt langenud seisukord, Egiptuse ateistlik ülbus ja Jeruusalemma mässumeelsus. See, mis juhtus Jeesusega Jeruusalemmas, juhtus nüüd Piibliga niisuguses religioonivastases süsteemis.

Tunnistajate elluärkamine osutab suurele vaimuliku huvi ärkamisele Piibli vastu pärast Prantsuse revolutsiooni, millest kasvas välja Kristuse teise tuleku liikumine koos Piibli tõdede taastamisega, piibliseltside rajamine ja Piibli üleilmne levitamine.

Otse enne lõppu on maailm Piibli viimase üleilmse kuulutamise tunnistaja (Ilm 18:1–4). See otsustav kuulutamine äratav vastuseisu, millele annab jõudu kurjade vaimude töö imetegude tegemisel, et meelitada metsalise kummardajad lõpuvõitlusesse Jumala ustavate tunnistajate vastu (vaata Ilm 16:13–16; Ilm 14:12).

Reede, 15. veebruar

Toetav mõte: Seitse pasunat (Ilm 11:15–18) annavad märku selle maa ajaloo lõppemisest. On saabunud aeg, et Jumal oma väge ja võimu ilmutaks. See mässu-meelne planeet, mis on olnud Saatana ülemvõimu all tuhandeid aastaid, on peagi saamas tagasi Jumala ülemvõimu ja valitsemise alla. Pärast Kristuse surma ristil ja Tema tagasiminekut taevasse kuulutati Kristus Maa seaduslikuks valitsejaks (Ilm 12:10, 11). Saatan jätkab veel talle võimalikku laastamist, kuid ta teab, et tema aeg on lühike (Ilm 12:12). Seitsmes pasun annab teada, et õigusi rikkuvate võimudega on tegeletud ja see maailm tuuakse *lõpuks Kristuse õiglase valitsemise alla*.

Seitsmes pasun paneb paika selle raamatu teise osa sisu piirjooned: (1) *Rahvad olid vihased*. Ilmutusraamatu peatükid 12–14 kirjeldavad Saatana vihast pakatavana (Ilm 12:17), kes koos oma kahe liitlasega – metsalisega merest ja metsalisega maast – valmistab maailma rahvaid võitluseks Jumala rahva vastu. (2) *Sinu viha on tulnud*: Jumal vastab rahvaste vihale seitsme viimase nuhtlusega, millele osutatakse kui Jumala raevule (vaata Ilm 15:1). (3) *Surnute üle kohtu mõistmise aega* kirjeldatakse Ilm 20:11–15. (4) *Jumala sulaste tasu* kujutatakse Ilmutusraamatu peatükkides 21 ja 22. (5) *Et hävitada neid, kes hävitavad maa*: Ilm 19:2 ütleb, et lõpuaja Baabülioni karistatakse, kuna see laostas ilmamaa. Saatana, tema väehulkade ja kahe liitlase hävitamine on suure võitluse draama viimane tegu (Ilm 19:11–20:15).

Küsimused aruteluks:

1. Aeg-ajalt leiame, et evangeeliumi kuulutamine võib olla mõru kogemus (Ilm 10:10); meie sõnad lükatakse tagasi, neid pilgatakse ja meid ennast lükatakse kõrvale ning naeruvääristatakse. Mõnikord võib jutlustamine ergutada vastuseisu. Millistele Piibli tegelastele võid mõelda, kes seisid selliste katsumustega silmitsi, ja mida saame nende kogemustest endagi jaoks õppida?

2. Mõtle sellise tsitaadi üle: „Ikka ja jälle on mind hoiatatud aja määramiste suhtes. Iialgi enam ei ole Jumala rahva jaoks sellist sõnumit, mille aluseks oleks aeg. Me ei tea täpset tähtaega ei Püha Vaimu väljavalamiseks ega Kristuse tulekuks.“ – Ellen G. White, *Valitud kuulutused*, 1. raamat, lk 188. Milliseid probleeme näed sel puhul, kui pärast 1844. aastat koostatakse lõpuaja sündmuste üksikasjalikke prohvetlikke kaarte? Kuidas saab kindlustada end paratamatute lõksude vastu, mida sellised kaardid võivad tekitada?

Misjonär muutis mu „F-i“

Loo on kirjutanud Eugene Fransch.

Olin keskpärane õpilane meie teoloogiakursusel Solusi Kolledžis enne Zimbabwe iseseisvumist. Minu jaoks oli raskeimaks aineks kreeka keel ning kõrgeim hinne, mida ma selles aines üldse sain, oli „C“.

Kui tegin oma viimast kreeka keele eksamit, teadsin, et kukkusin läbi.

„Õpetaja, kukkusin jälle läbi,“ ütlesin ma, kui tööd professorile, dr Leo Rauniole, ulatasin.

Ta naeratas ja ütles: „Olgu siis nii.“

Järgmisel nädalal olin mures selle pärast, et ma ei suutnud lõpetada. Olin kavatse-
nud kuu aega hiljem abielluda ning väljavaade veeta veel kuus kuud kreeka keele
seltsis oli mõeldamatu.

Siis kutsus dr Raunio, pensioniealine Soomes sündinud misjonär, mind enda kabi-
netti ja ma sain esimest korda päriselt aru Jumala armu tähendusest.

„Olen jälginud sind siin koolimajas neli aastat,“ ütles dr Raunio. „Olen näinud, et
radikaalsest sellist on saanud töökas noormees, kes armastab Issandat. Märkasin,
et isegi muusika su kõlaritest muutus rock’n’rollist kristlikuks muusikaks.“

Üllatusin, et ta oli tähele pannud midagi sellist, mida keegi teine ei paistnud ole-
vat märganud.

„Sa oled oma teistes ainetes hästi õppinud ja need läbinud,“ ütles dr Raunio. „Aga
sa oled lahingut löönud kreeka keelega. Tean, kui palju tähendab sinu jaoks kolme
nädala pärast toimuv lõpetamine. Tean, et sa oled teinud, mis suutsid, et kreeka
keele eksam sooritada, kuid sul ebaõnnestus. Ja ikkagi tahan ma sulle armu anda,“
lausus ta. „Tean, et Jumalal on sinu jaoks plaan töös, mida sa tegema hakkad. Armust
annan ma sulle hinde, millega saad lõpetada.“

Siis ta palus Jumalal minu tulevast tööd õnnistada.

Vähe teadsin ma siis, kui kaugele Jumal mind viib. Issand aitas mul töötada 18 aas-
tat noortejuhina Zimbabwe adventkirikus. Pärast seda teenisin ma seitse aastat
divisjoni noortejuhina. Sain juhtimisalase doktorikraadi. Iga päev palun Jumalalt
abi, et ma oleksin armuline teiste suhtes, just nii nagu mulle armu anti.

Jumal näeb meie suutlikkust ka siis, kui oleme patus madalaimal. Ta teab, mida me
kord Vaimust täidetuna korda saadame. Meilgi tuleb lõpetada käesolevale vaata-
mine ning saada Jumalalt silmad nägemaks tulevikupotentsiaali kaasnimimestes.

*61aastane Eugene Fransch on Bulawayos asuvas Zimbabwe Uniooni peamajas
sekretäri abi. Leo Raunio suri 72aastasena 1984. aastal, kolm aastat pärast Eugene'i
lõpetamist.*

*Osa 2015. aasta kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetustest läks Solusi Üli-
kooli heaks, et ehitada poole suuremaks ülerahvastatud söögisaali – 500 istumis-
kohalt 1000-le.*

Saatan, lüüasaanud vaenlane

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Ilm 12. ptk; IMs 3:15; Js 14:12–15; Tn 7:23–25; 2Ts 2:8–12; Ilm 13:13, 14; Ilm 19:20.

Juhtsalm: „Nemad on ta ära võitnud Talle vere läbi ning oma tunnistuse sõna läbi ega ole oma elu armastanud surmani“ (Ilm 12:11).

Ilmutusraamatu peatükid 12–14 valmistavad meid ette selle raamatu lõpuaja sündmuse käsitleva poole jaoks (Ilm 15:1–22:21). Kui raamatu esimene pool (Ilm 1:1–11:19) kirjeldab koguduse vaimulikke heitlusi vaenulikus maailmas kristlikul ajajärgul, siis teine pool keskendub sündmustele, mis viivad Kristuse teise tuleku ja Jumala riigini.

12. peatüki eesmärgiks on anda meile avar vaade maailma ajaloo lõpukriiside tagapõhjast. See näitab ajaloo jooksul kulgevaid Kristuse ja Saatan vahelise suure võitluse arenguid.

Ilmutusraamatus on Saatan Jumala ja Tema rahva peavaenlane. Tema olemasolu on reaalsus ning tema seisab universumis oleva kogu kurjuse ja vastuhaku taga. Ta teab, et tema viimane võimalus olla Jumala vastu edukas on võita Harmagedooni lahing. Nii keskendab ta kõik oma jõupingutused selleks sündmuseks valmistumisele.

Ilm 12. peatüki nägemus on mõeldud pakkuma Jumala rahvale kindlustunnet, et Saatan on lüüasaanud vaenlane. Ühtlasi on see hoiatus, et Saatan on otsustav, ta paneb Jumala lõpuaja ülejäänute kogudusega võideldes kõik välja ning koguduse ainus lootus ja jõud võita on Kristuses.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 23. veebruariks.

Loe Ilm 12:1–5. Johannes näeb nägemuses kaht suurt sümbolit. Esimene neist on lapseootel naine ja teine on lohe. Keda need kujundid (või sümbolid) esindavad ja mida piiblisalmid teada annavad?

Piiblis kasutatakse naist Jumala rahva sümbolina (2Kr 11:2); vooruslik naine esindab ustavaid usklikke, hoor aga usust taganenud usklikke. Ilm 12. ptk naine sümboliseeris esmalt israeli, kelle kaudu Messias maailma tuli (Ilm 12:1–5); salmides 13–17 tähistab ta tõelist kogudust, kes toob ilmale „jäägi“.

Naist kujutatakse rietatuna päikesesse ja kuu on tema jalgade all. Päike esindab Kristuse aulist iseloomu, Tema õigust (Mt 3:20) ja Tema rahvast peegeldamas Jumala armastava iseloomu valgust maailmale (Mt 5:14–16). Kuu kui „väiksem valgus“ (1Ms 1:16) osutab Vana Testamendi töotustele, mis kuulutavad ette Kristuse tööd evangeeliumi ajastul.

Järgmisena nägi Johannes selles nägemuses „suurt tulipunast lohete, kellel oli seitse pead ja kümme sarve“ (Ilm 12:3). Hiljem tuvastatakse, et see lohe on Saatan (Ilm 12:9). Tema „saba“, mis on petmisvahendite sümbol (Js 9:13, 14; Ilm 9:10), pühkis taevast alla maa peale kolmandiku taevatähtedest (Ilm 12:4). See tegu näitab, et olles langenud oma ülevallalt kohalt taevast (Js 14:12–15), suutis Saatan võrgutada suure arvu taevaingleid. Need langenud inglid on kurjad vaimud, deemonid (2Pt 2:4; Jd 6. ptk), kes aitavad kuradil vastu seista Jumalale ja Tema päästetööle (vaata 1Tm 4:1). Ilmutusraamat kasutab lohete, kellel kujutatakse olevat „seitse pead ja kümme sarve“, ka nende käsilaste iseloomustamiseks, keda Saatan maailmas kasutas – paganlik Rooma (Ilm 12:4) ja spiritism (Ilm 16:13). „Lohe kohta on öeldud, et see on Saatan (Ilm 12:9). Tema oligi see, kes õhutas Heroodest Päästjat tapma. Kuid Saatanat tõhusaimaks relvaks võitluses Kristuse ja Tema rahvaga kristliku ajastu esimestel sajanditel oli Rooma impeerium, mille valitsevaks religiooniks oli paganlus. Kuigi lohe esitab peamiselt Saatanat, on ta teises plaanis ka paganliku Rooma sümboliks.“ – Ellen G. White, *Suur võitlus*, lk 438.

Loe Ilm 12:9. Saatanat nimetatakse „vanaks maoks“. Milline seos valitseb 1Ms 3:15 ja lohe püüdluse vahel hävitada naise seeme „niipea kui ta on sünnitanud“ (Ilm 12:4)?

Algusest peale ootas Saatan Messiat – last, kes pidi sündima; ootas selleks, et ta hävitada. Kui Messias lõpuks sündis, kasutas Saatan paganlikku Rooma riiki (keda sümboliseerib Ilm 12:4 ka lohe), et teda hävitada (vaata Mt 2:13–16). Kuid Laps „haarati Jumala ja ta trooni juurde“ (Ilm 12:5).

Loe Ilm 12:7–9, mis räägib sõjast taevas. Millise olemusega oli sõda, mille tulemuseks oli Saatana väljaheitmine taevast?

Saatan visati taevast välja suure võitluse alguses, kui ta hakkas vastu Jumala valitsemisele. Ta tahtis haarata endale taevas Jumala trooni ning olla „kõige-kõrgema sarnane“ (Js 14:12–15). Ta jäi avalikult mässama Jumala vastu, kuid sai lüüa ja heideti alla maa peale. Olles petnud ära esimese inimpaari, anastas ta Aadama valitsemise selle maa üle (Lk 4:6). Maailma isehakanud valitsejana (Jh 12:31) nõudis Saatan õigust osaleda taevasel nõupidamisel Maa esindajana (Ii 1:6–12). Kuid alates Saatana lüüasaamisest ristilöömise sündmustes, on Saatan ja tema langenud inglid suletud Maa peale nagu vanglasse seni, kuni nad saavad oma karistuse (2Pt 2:4; Jd 6).

Jeesus lunastas oma surmaga selle, mis oli kaduma läinud, ning Saatana tõeline iseloom paljastus universumi silme ees. „Saatan nägi, et ta paljastati. Tema valitsuse olemus sai avalikuks kogu universumi ees. Ta osutus mõrvariks. Valades Jumala Poja verd kaotas ta igaveseks taevaste olevuste poolehoidu. Siitpeale oli tema tegevus piiratud.“ – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 761. Kogu universumi ees anti valitsemine Maa üle Saatanalt Jeesusele ning Tema kuulutati Maa seaslulikuks valitsejaks (Ef 1:20–22; Fl 2:9–11).

Jeesus kuulutas seda sündmust ette sõnadega: „Nüüd käib kohus selle maailma üle, nüüd kihutatakse välja selle maailma vürst“ (Jh 12:31).

Kohtumõistmisega Saatana üle on „nüüd käes pääste ja vägi ning meie Jumala kuningriik ning tema Kristuse meelevald“ (Ilm 12:10). Kuni selle päevani on tal ikka veel piiratud võim kahjustada Jumala rahvast maa peal, kuid see toimub koos arusaamisega, et „tal on aega üürikeseks“ (Ilm 12:12). Ehkki tema aeg on tõepoolest „lühike“, teeb ta kõik, mida suudab, et põhjustada maa peal valu, kannatusi ja hävingut.

Mida õpetab Ilm 12:11 meile ainsa võimaluse kohta kaitsta ennast kuradi vastu? (Vaata ka Ef 6:10–18.)

Loe Ilm 12:13, 14. Taevasse minek küll keelati Saatana jaoks, kuid ta jätkas oma rünnakuid koguduse vastu 1260 päeva/aasta jooksul. Kuidas oli Jumal selle perioodi jooksul kogudusega seotud?

„Selle tohutu teoga, et Kristus andis oma elu, viidi lõpule Saatana kui taevas vendade süüdistaja allaheitmine. Saatana visale vastupanule vaatamata läks lunastusplaan edasi... Saatan, teades, et kuningriik, mille ta oli anastanud, kistakse lõpuks tal käest, otsustas mitte tagasi hoida vaeva selleks, et hävitada võimalikult paljusid neist, keda Jumal oli loonud oma näo järgi. Ta vihkas inimest sellepärast, et Kristus oli ilmutanud inimese suhtes sellist andestavat armastust ja kaastunnet, ning nüüd valmistus ta inimese kallal toime panema iga liiki pettust, millega inimest kaotama sundida; omaenda lootusetu olukorra pärast jätkas ta enda tegevust veel suurema energiaga.“ – Ellen G. White, *The Spirit of prophecy*, 3. kd, lk 194, 195.

Pole kahtlustki, et Saatan jätkab oma tegevust maa peal, valades oma pöörast viha Kristuse armastuse suurima tähelepanu saajale maa peal – kogudusele. Aga kogudus leiab 1260-päevase prohvetliku perioodi jooksul jumaliku kaitse inimestühjades, kõrbelistes paikades Maal.

Seda Saatana tagakiusamise perioodi nimetatakse Ilm 12. peatükis kaks korda sõnastuses 1260 päeva/aastat (Ilm 12:6) ning „üks aeg ja kaks aega ja pool aega“ (Ilm 12:14). Mõlemad ajalõigud osutavad Tn 7:23–25 märgitud väikese sarve tegevusperioodile. Piiblis sümboliseerib prohvetlik päev aastat. Ajalooperioodiks, mis vastab sellele prohvetlikule ajavahemikule, on aastad 538–1798 pKr. Nende aastate kestel valitses roomakatoliku kirik vaimuliku ja ilmaliku võimuna Lääne-maailma üle kuni 1798. aastani, mil Napoleoni kindral Berthier tegi Rooma despootlikule võimule lõpu, vähemasti mõneks ajaks.

Selle pika tagakiusamisperioodi jooksul purskab lohe oma suust välja tulvavee, et naist hävitada. Piiblis sümboliseerivad veevood inimesi ja rahvaid (Ilm 17:15). Sellel ajal saatis Rooma sõjaväed ja rahvad Jumalale ustava rahva vastu. Prohvetliku aja lõpuosas neelab lahke maa veed ära ja päästab naise, pakkudes talle varjupaika. See pakkumine osutab peavarjule, mida Ameerika oma usuvabadusega võimaldas (Ilm 12:16).

Mõtlesellele, kui pikalt tagakiusamine kestis: 1260 aastat. Mida peaks aja pikkus rääkima meile sellest, kui piiratult saame aru, miks seesugused sündmused nagu Kristuse tagasitulek näivad võtvat nii pikka aega, vähemasti meie vaatenurgast?

Loe Ilm 12:17. Kelle vastu Saatan lõpuajal kogu oma jõuga võitleb?

Sõna *jääk* või *ülejäänud* kirjeldab neid, kes jäävad Jumalale ustavaks, kuna enamused taganevad usust (1Kn 19:18; Ilm 2:24). Selle aja lõpul, mil enamik inimesi maailmas astub Saatana poolele, jääb inimhulk, kelle Jumal kutsus esile pärast 1798. aastat, Kristusele ustavaks, sattudes seega Saatana pöörase viha alla.

Millised kaks ülejäänuid iseloomustavat tunnust on kirjas Ilm 12:17? Kuidas saab keegi olla veendunud, kas ta kuulub Jumala lõpuaja ülejäänute hulka?

Lõpuaja jääk peab Jumala käske. Ilm 13. peatükk näitab, et kümne käsu esimene kivilaud omandab lõpuaja konfliktis keske koha. Esimese nelja käsu põhikomponendiks on kummardamine. Lõpukriisi põhiteemaks on, keda kummardada. Ajal, mil maailma rahvad valivad kummardada metsalise kuju, kummardab jääk Jumalat Loojana (Ilm 14:7). Neljas käsk, hingamispäev, osutab konkreetset Jumalale kui meie Loojale. Siin on juba üks põhjus, miks etendab see käsk lõpukriisis määrava tähtsusega osa.

Lõpuaja jäägi teine iseloomustav joon on see, et neil on „Jeesuse tunnistus“, mida Ilm 19:10 selgitab nii: Jeesuse tunnistus on „prohvetluse vaim“. Kui võrdleme seda salmi Ilm 22:9ga, näeme, et Johannese „vennad“, kellel on Jeesuse tunnistus, on prohvetid. Seega osutab „Jeesuse tunnistus“ asjaolule, et Jeesus avaldab oma tõe oma prohvetite kaudu, just nagu Ta tegi seda Johannese kaudu (Ilm 1:2). Ilmutusraamat näitab, et lõpuajal on Jumala rahva keskel „prohvetiand“, juhtimaks neid läbi keerulistest aegadest, mil Saatan pingutab igakülgsest, et neid petta ja hävitada. Adventistidena on meile antud prohvetlik pilk Ellen G. White'i töös ja kirjutistes.

Mida pead sina mõneks uskumatult heaks teadmiseks, mis meile „prohvetluse vaimu“ kaudu on antud? Millised kohustused see and meile paneb – nii individuaalselt kui ka kogudusena?

Ilm 12:17 tähistab muutust Saatana strateegias, kui ta püüab võita ilmamaa inimesi enda poolele ning isegi petta Kristusele ustavaid järelkäijaid. Kristliku ajaloo jooksul on Saatan püüdnud tõkestada Jumala päästetööd, peamiselt teravmeelsete kompromissidega koguduse sees ning sunnivahenditega ja tagakiusamisega väljastpoolt. Ajalugu näitab, et selline tegutsemine oli küll edukas palju sajandeid, kuid sellele astus vastu usupuhastus ja Jumala rahva poolt järk-järgult taasavastatud Piibli tõde. Kuid kuna Saatan mõistab, et ta aeg hakkab lõppema, tugevdab ta oma jõupingutusi ning läheb sõdima Jumala lõpuaja rahvaga (Ilm 12:17). Tema rünnakud ülejäänute pihta sisaldavad suure hulga pettusi. Deemonid sooritavad imetegusid ja kasutusele võetakse spiritistlikud ilmingud (Ilm 16:14). Selline ümberlülitus Saatana strateegias vastab tõsiasjale, et enam ei keskenduta ajaloole, vaid lõpuajale (vaata Mt 24:24).

On märkimisväärne, et sõnu „eksitama/petma“ kasutatakse Ilmutusraamatu peatükkides 12–20 sageli, kui kirjeldatakse Saatana lõpuaja tegevusi. Sõna „eksitama“ alustab (Ilm 12:9) ja lõpetab (Ilm 20:7–10) Saatana lõpuaja tegevuste kirjeldamise Ilmutusraamatus.

Loe 2Ts 2:8–12 koos Ilm 13:13, 14 ja Ilm 19:20ga. Milline on lõpuaja pettuse olemus?

Ilm peatükid 12–20 kujutavad Saatanat, kes püüab petta maailma (vaata Ilm 12:9; Ilm 13:14; Ilm 18:23; Ilm 19:20; Ilm 20:8). Ta kasutab omakorda enda töö tegemiseks poliitilisi ja usulisi võime: paganlikku Rooma riiki, mida sümboliseerib lohe (Ilm 12:4, 5); sellele järgnevat võimu, mida sümboliseerib merest esile tulev metsaline (Ilm 12:6, 15; Ilm 13:1–8), ja lõpuks võimu, mida sümboliseerib maast esile tulev metsaline (Ilm 13:11). Selle raamatu ülejäänud osas on saatanlik kolmik – paganlus/spiritism, mida sümboliseerib lohe; roomakatoliiklus, mida sümboliseerib merest esile tulnud metsaline; ja ärataganenud protestantism, mida sümboliseerib talle-sarnane ehk maast esile tulnud metsaline – lahutamatu koos Jumala tegevusele vastu seismiseks maailmas. Nad tegutsevad selle nimel, et petta inimesi ja pöörata nad eemale Jumalast ning „koguda sõtta Kõigeväelise Jumala suureks päevaks“ (Ilm 16:13, 14). Kristuse teine tulek hävitab need valed religioossed süsteemid (Ilm 19:20), lohe aga, kes sümboliseerib nende maiste võimude kaudu tegutsenud kuradi (Ilm 12:9), hävitatakse tuhandeaastase ajastu lõpul (Ilm 20:10).

Ilmutusraamatu järgi on lõpuaja pettus nii suur, et enamik inimesi juhitakse hävingusse viivale tee (Mt 7:13).

Kaks korda esitatakse Ilmutusraamatus üleskutse olla tark ja vaimulikult arukas selleks, et eristada lõpuajal Saatana petliku olemusega tegevusi ja seista neile vastu (Ilm 13:18; 17:9). Mis laadi tarkust siin silmas peetakse? Mida räägib Jk 1:5 selle kohta, kuidas siisugust tarkust saavutada?

Reede, 22. veebruar

Toetav mõte: Loe Ellen G. White'i raamatust *Suur võitlus* peatükki „Saatana püü-
nised“, lk 518–530.

Ilm 12. peatüki eesmärgiks on ennekõike rääkida Jumala rahvale, et lõpuaja sünd-
mused on osa suurest konfliktist Kristuse ja Saatana vahel. See raamat hoiatab
Jumala rahvast selle suhtes, millega nad täna silmitsi seisavad ja millega on nad
veel tõsisemal kujul vastakuti tulevikus – kogenud ja raevuka vastasega. Paulus
hoiatab meid selle lõpuaja tegevuse eest, mis „sünnib saatana mõjul igasuguste
vägevate tegude ja tunnustähtedega ja valeimedega ja igasuguse ülekohtu pet-
tusega neile, kes hukkuvad, sellepärast et nad ei võtnud vastu tõe armastust, et
nad oleksid pääsenud“ (2Ts 2:9, 10).

Ilmutusraamat ärgitab meid tulevikku tõsiselt võtma ja tegema enda jaoks esma-
tähtsaks sõltumist Jumalast. Teisalt kinnitab Ilmutusraamat, et kuigi Saatan on
tugev ja kogenud vastane, ei ole ta nii tugev, et Kristust võita (vaata Ilm 12:8).
Jumala rahva jaoks leidub lootus ainult Temas, kes on minevikus võidukalt löönud
Saatanat ja tema deemonlikke jõude. Ning Tema on töötanud olla Talle ustavate
järelkäijatega „iga päev ajastu lõpuni“ (Mt 28:20).

Küsimused aruteluks:

1. Seitsmenda päeva adventistidena näeme, et meil on lõpuaja jäägi tunnus-
jooned. Missugune eesõigus! Ja samas ka missugune kohustus! (Vaata Lk 12:48.)
Miks aga peame olema ettevaatlikud, et me ei mõtleks, nagu tagaks see juba
meie isikliku pääsemise?
2. „Räägime ühtekokku liiga palju Saatana võimsusest. On tõsi, et Saatan on
võimas olevus; aga ma tänan Jumalat võimsa Päästja eest, kes ajas kurjuse
taevast välja. Me räägime oma vastasest, me palvetame temast, me mõtleme
temast; ja ta paisub meie kujutlustes järjest suuremaks. Miks aga nüüd mitte
rääkida Jeesusest? Miks mitte mõelda Tema väest ja Tema armastusest? Saa-
tanale on meeltnööda, kui me tema jõudu suurendame. Tõstke esile Jeesus,
mõtisklege Temast ja Talle vaadates muudetakse teid Tema näo järgi.“ – Ellen
G. White, *Advent Review and Sabbath Herald*, 19. märts 1889. Mismoodi suuren-
davad kristlased Saatana jõudu? Teisalt aga, millised ohud on selles, kui sal-
game maha Saatana jõu tegelikkuse, ja, veelgi enam – koguni tema olemasolu?

Kingitud aeg

Loo on kirja pannud Andrew McChesney Adventmisjonist.

Tracey Lee, nelja lapse ema Fort Worthi lähedalt Texases pidas aru selle üle, mida tema saaks Jumalale anda.

Tal ei olnud palju raha ning ta oli maadelnud aastaid tähelepanuvajaduse häirega. Kuid kodukoolitamise ja viie lemmiklooma kõrvalt taipas ta, et on üks asi, mida tema saab Issandale anda: aeg.

Nii tegutses Tracey vabatahtlikuna, pidades Seitsmenda Päeva Adventistide Grandview Koguduse vanglateenistuse programmi käigus kirjavahetust kinnipeetutega Grandview's, Texases.

„Mida rohkem ma seda tegin, seda rohkem ma oma tööd nautisin,“ ütles Tracey. „Mulle tundus, et ma muudan midagi, ja nii ma jätkasin.“

Nüüd, kuue aasta pärast, vastutab Tracey vanglateenistuse programmi eest laiemas mõttes, kui seda on tema koguduse 35liikmeline pere. Ta juhendab kümneid kinnipeetavaid Piibli kaugõppe kursuse kaudu igal nädalal ja hoiab kontakti umbes kolmesaja inimesega.

Pole selge, kui palju inimesi on tema töö kaudu ristitud, kuid paljud kinnipeetud on kirjeldanud suuri muutusi oma elus. Üks kinnipeetav kirjutas, kuidas perele teada vanglasse vaatama tulles hüüatas: „Mida sa teed? Ma näen, et sinus on midagi muutunud. Sinust nagu kumaks midagi.“

„Sain võimaluse sellele inimesele tunnistada, kuna ta nägi minus muutust,“ kirjutas kinnipeetav Traceyle. „Aitäh, et võtad aega mind õpetada.“

46aastane Tracey kasvas üles pühapäeva pidavas koguduses, abiellus ja käis palju aastaid erinevates kirikutes, püüdes leida kohta, kus oma lapsi kasvatada. Kord sirvis ta koos vanema poja Kyle'iga allahinnatud raamatute poes raamatuid, kui üks klient temaga juttu tegi. „Ta nimetas Grandview kirikut ja kutsus meid seda kohta proovima,“ ütles Tracey. Pere käis paaril kirikukontserdil ja hakkas käima hingamispäeviti jumalateenistustel. Umbes seitse kuud pärast kogudusega ühinemist läks Tracey vabatahtlikuna appi vanglateenistusse. Vanglatöö valmistab

talle rõõmu, kuid aitab ka kontrolli all hoida tema tähelepanuvajaduse häiret. Tracey ütles, et ta on nii elevil selle tõttu, kuidas vabatahtlikutöö on aidanud tal lõpetada viivitamise ja organiseerida oma nädalat niimoodi, et ta abistab kinnipeetavaid kokkulepitud ajal – ning samas hoolitseb oma perekonna eest.

Traceyl ei ole ikka kuigi palju raha, kuid ta annab jätkuvalt innukalt oma aega.

„Tunnen, et pean seda andma,“ ütleb ta.

Saatan ja tema liitlased

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Ilm 13. ptk; Ilm 17:8; Tn 7:24; 2Ts 2:2–12; Ilm 12:14–16; 1Kn 18:38.

Juhtsalm: „Ja lohe vihastas naise peale ja läks sõdima nendega, kes olid jäänud üle naise soost, kes hoiavad talle Jumala käske ja kellel on Jeesuse tunnistus“ (Ilm 12:17).

Ilmutusraamatu 12. peatükk kirjeldab Saatana rünnakuid Jumalale ustava rahva vastu, sealhulgas tagakiusamist paganliku ja hiljem paavstliku Rooma poolt 1260 päeva/aasta jooksul (aastad 538–1798; vaata Ilm 12:6, 13, 14 ja 7. õppetüki teispäevast osa). 13. peatükk kirjeldab üksikasjalikumalt Saatana rünnakuid kristlikus ajaloos oma kahe liitlase abil, keda kumbagi kujutatakse metsalisena. Saatana juhtimise all ühinevad aja lõpuosas lohe ja need kaks metsalist, et panna vastu Jumala lunastavale tegevusele, ning püüavad võita maailma poolehoidu.

On vaja ettevaatust. Kerge on tõlgendada prohvetikuulutusi, mis on juba minevikus toimunud. Kuid kui tuleme veel täitumata prohvetikuulutuste juurde, nagu teeme teispäevases osas, siis tuleb meil olla hoolikam. Jumal näitab meile, mis aja lõpus juhtuma hakkab, et see meid ei üllataks, kuid Ta ei räägi meile kõiki üksikasju, mida teada tahaksime.

Meil tuleb alati meeles pidada, et kuigi prohvetikuulutused ütlevad meile, mis lõpuks toimub, ei ütle need, *millal* ja *kuidas täpselt* lõpusündmused lahti rulluvad. Seega peame olema hoolikad ja mitte spekuloida selle üle, mida prohvetikuulutus meile ütleb. Ärgem unustagem, et Ilmutusraamatu prohvetikuulutustel on praktiline eesmärk: õpetada meile, kuidas täna elada ja tulevikuks valmistuda.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 2. märtsiks.

Loe Ilm 13:1–4, 8 ja Ilm 17:8. Millised tunnusjooned seda metsalist iseloomustavad ja millised on selle elufaasid?

Johannes näeb, kuidas koletislik elukas tuleb merest välja. Kuna metsloom esindab poliitilist jõudu, siis osutab mere-metsalise kirjeldus võimule, mille valdavaks tunnusjooneks oli religioon. Meri sümboliseerib tihedalt asustatud Euroopa ala, millest tõuseb mere-metsaline, et võimutseda pärast Rooma impeeriumi kokkuvarisemist (vaata Ilm 17:15).

Johannes kirjeldab seda metsalist siis, kui too veest nähtavale ilmub. Metsalisel on seitse pead ja kümme sarve, samamoodi nagu lohel Ilm 12:3, 4, mis näitab tema tihedat sidet paganliku Roomaga. Metsalise peade peal on jumalateotuse nimed ning sarvede peal kuninglikud kroonid. Metsalise pead on kuningriigid, keda Saatan on kasutanud Jumala rahva tagakiusamiseks ajaloo käigus (vaata Ilm 17:9–11). Jumalateotuse nimi viitab jumalikule tiitlile, mida metsaline nõudleb. Kümme sarve osutavad Tn 7:24le, sümboliseerides rahvaid, kes tõusid esile pärast Rooma impeeriumi lagunemist. Kõik need mere-metsalise tunnusjooned osutavad paavstlusele, mis kasvas välja Rooma impeeriumist.

Merest üles tulev metsaline on pantri sarnane, karusarnaste jalgadega ja lõvi-sarnase suuga. Niimoodi ühendab see metsaline Tn 7:2–7 kirjeldatud nelja maailmariiki sümboliseeriva eluka tunnusjooned: Baabülön, Meedia-Pärsia, Kreeka ja Rooma. Johannes loetleb neid vastupidises järjekorras, mis näitab tema esimese sajandi vaatevinklist, et mere-metsaline on seotud Tn 7. peatüki neljanda elukaga, Rooma impeeriumiga.

Lohe (paganlik Rooma, millele Saatan võimu annab) andis sellele metsalisele oma väe, oma trooni ja suure meelevalla. Just nii, nagu Isa oli andnud oma trooni ja meelevalla Kristusele (Ilm 2:27), panustab Saatan metsalisse kui oma kaasvalitsejasse ja esindajasse maa peal.

Ilm 13:5–7 märgib, et selle metsalise tagakiusu ajaline kestus kristlikus ajaloos on 42 „kuud“. Nagu näinud oleme, kestis voorusliku naise tagakiusamine „üks aeg, kaks aega ja pool aega“; see tähendab kolm ja pool „aega“ ehk prohvetlikku „aastat“ (Ilm 12:13, 14; võrdle Tn 7:25). Nelikümmend kaks prohvetlikku „kuud“ on 30 päevaga korrutatuna 42ga, ehk 1260 päeva/aastat (Ilm 12:6). Seega osutavad „üks aeg, kaks aega ja pool aega“, 42 „kuud“ ja 1260 „päeva“ kõik samale 1260aastasele perioodile. See etapp lõppeb siis, kui Johannes näeb, et „üks ta [metsalise] peadest oli nagu surmavalt haavatud“ (kaldkiri lisatud). Selle „surmahaava“ järgnev paranemine osutab ajale pärast 1798. aastat, mil metsaline kosub ja tema võim taastatakse. Surmahaava paranemine tekitab maailma silmis imetlust ning „kogu ilmamaa“ kummardab nii lohet kui ka seda metsalist.

Ilm 13:5 esitab veelkord tagakiusamisaja pikkuse, millest rääkisime eilses õppetunnis. 42 kuud metsalise tegevusest on sama ajalõik, mis 1260 päeva/aastat tagakiusamist naise/koguduse suhtes Ilm 12:6, 14. (Üks prohvetlik päev sümboliseerib üht aastat [4Ms 14:34; Hs 4:6], vaata 7. õppetüki teisispäevast osa.) Aasta 538 sobib tähistama selle prohvetliku perioodi algust, mil Rooma kirik koos enda peaks oleva paavstiga tõstis ennast ise esile vaimuliku ja ilmaliku võimuna, mis domineeris Läänemaailmas keskaja jooksul. Prantsuse revolutsiooni sündmused tekitasid metsalisele surmahaava 1798. aastal, lõpetades teatud ajaks selle kiriku despootliku valitsemise ja riigi mahitatud religiooni.

Võrdle Ilm 13:5–8 Tn 7:24 ja 25ga ja 2Ts 2:2–12ga. Mil viisil kajavad mere-metsalise tegudest vastu väikese sarve kirjeldused ja seadusevastane inimene?

Mere-metsalise tegevust prohvetliku 1260 päeva/aasta jooksul nimetatakse jumalateotuseks. Uues Testamendis nimetatakse jumalateotuseks väitmist, et ollakse Jumalaga võrdne (Jh 10:33; Mt 26:63–65), ning tegevust, millega haaratakse endale Tema autoriteet (Mk 2:7). Mere-metsalise jumalateotused on suunatud Jumala vastu, „tema nime ja tema telgi“ ja nende vastu, „kes viibivad taevas“ (Ilm 13:6). Jumala eluasemeks on taevane pühamu, kus Kristus tegutseb meie päästmise nimel. Mere-metsaline püüab eitada Kristuse vahendustegevust, püüdes seda asendada inimliku preesterkonnaga, kes väidab end ajavat meie pääste ja pattude andestamise asju. Jumalateotus ongi see, kui võetakse endale need volitused, mis kuuluvad üksnes Jumalale.

Ilm 13. ptk osutab kristluses toimunud suurele ärataganemise ajale, milleni jõuti siis, kui roomakatoliiklus hakkas väitma, et paavstil kui kirikupeal on Jumala positsioon ja autoriteet. Need, kes keeldusid Roomale allumast, kogesid tagakiusu ja märtrisurma. Kuigi tänapäeval peetakse selliseid avaldusi kalkideks, lausa fanaatilisteks, ei saa olevik kustutada ajalugu, olenemata sellest, kui palju mõni inimene seda teha soovib.

Kuidas olla tõetruud koguduse ajaloo kohta käivate prohvetikuulutuste osas ning jääda samas ometi heatahtlikuks ja hoolikaks, kui esitame kaasinimestele selliseid tõdesid?

Esimene pool Ilm 13. peatükist kirjeldab roomakatoliku võimu, mis oli tegev 1260päevase/aastase prohvetliku perioodi jooksul. Prantsuse revolutsiooni sündmustega sai see usulis-poliitiline süsteem surmahaava. Kuid surmahaav paraneb lõpuks ja süsteem taastub. Selle peatüki teine pool kirjeldab, kuidas mere-metsalise surmahaavast paranemine tegelikult toimub.

Loe Ilm 13:11. Millised tunnused on omased teisele metsalisele? Mis tähtsust on Ilm 12:14–16 valguses tõsiasi, et see metsaline ilmub välja maa seest?

Johannes jälgib veel ühe metsalise esiletulekut. Erinevalt esimesest metsalisest tõuseb teine metsaline maa seest. See teine metsaline on maailmavõim, kelle mõju on esimese metsalise omaga samas suurusjärgus. Kuid vastupidiselt mere-metsalisele, kes oli hirmuäratava välimusega, näib maa-metsaline ohutuna, vähemalt alguses. Sellel oli „kaks sarve otsekui tallel“ (Ilm 13:11). Niisugune talleke-metsaline loob pildi Kristusest. Seega paistab see lõpuaja võim välja Kristuse-sarnane.

See võim kerkib 1260 päeva/aasta lõppedes esile maa-alalt, mis kaitses naist (kes sümboliseerib Jumala tõelist kogudust) lohe tagakiusava veetulva eest (Ilm 12:14–16). Maa-metsaline on laval ilmselgelt uus tegija; see kerkis maailmavõimuna esile *pärast seda*, kui mere-metsaline sai Prantsuse revolutsiooni käigus surmahaava, mis tähendab, et maa-metsaline on eranditult lõpuaja tegelaskuju.

„Milline Uue Maailma rahvas tõusis võimule aastal 1798 ning töotas saada tugevaks ja suureks, tõmmates endale kohe maailma tähelepanu? Sümboli lahtimõtestamine ei tekita mingit probleemi. Üks ja ainult üks rahvas vastab selle prohvetikuulutuse iseloomustusele, nimelt – Ameerika Ühendriigid.“ – Ellen G. White, *Suur võitlus*, lk 440.

Ilm 13:11 näitab aga, et suurelt jaolt protestantlik Ameerika hakkab lõpuks rääkima nagu lohe, nagu kurat ise, sarnanedes oma üleilmse mõju poolest Rooma impeeriumiga. See lõpuaja võim on vahend, millega panna kogu maailm kummardama esimest metsalist, kes sai surmahaava. Teisisõnu, Ameerika Ühendriigid, mis pakkus kord kaitset ja peavarju kogudusele, hakkab mingist hetkest etendama lõpuaja sündmustes tagakiusaja osa.

Kui Ameerika Ühendriike samastati esmakordselt Ilm 13. ptk teise metsaliga, polnud Ühendriikidel ligilähedaltki sellist võimu ja mõju nagu nüüd. Kuidas aitab see tõsiasi kinnitada, et Ameerika Ühendriigid on võim, mida siinses prohvetikuulutuses kirjeldatakse?

Loe Ilm 13:12, 13. Kuidas aitavad 1Kn 18:38 ja Ap 2:3 meil aru saada tallesarnase metsalise petvast tegevusest – millest suurim on tule taevast alla toomine?

Imetegude tegemisega veenab tallesarnane metsaline paljusid, et tema sõnad on tõde, vaatamata sellele, et ta pole täiesti kooskõlas Pühakirjaga. „Spiritismi abil tehakse imetegusid, tervistatakse haigeid ja tehakse palju muid vaieldamatuid imesid.“ – Ellen G. White, *Suur võitlus*, lk 588. Need imed aitavad tallesarnasel metsalisel veenda maakera elanikke selles, et tuleb teha kuju merest esile tulnud metsalisele, kes sai surmahaava.

Merest esile tulnud metsalise surmahaava paranemine osutab Rooma paavstluse kui usulis-poliitilise võimu ennistamisele. Tallesarnane metsaline hakkab rääkima nagu lohe ja viljeleb mere-metsalise võimu, näidates, et muutub sama sallimatuks nagu nende sümbolitena kujutatud riigid.

„Selline tegevus on aga otseselt vastuolus selle valitsuse põhimõtetega, vabaduse seadustega, sõltumatuse deklaratsiooni otsekoheste ja pühalike tunnistustega ning konstitutsiooniga... Just sellisest vastuolulisest tegevusest kõneleb see sümbol: talle sarvedega metsaline – avalikus tunnistuses laitmatu, vaga ja ohutu –, kuid kes räägib nagu lohe...“

Ta käsib „ilmaama elanikke *teha* kuju metsalisele“. Siin on jutt selgelt valitsusvormist, milles seadusandlik võim on rahva käes. See tõsiasi aga kinnitab kõige veenvamalt, et Ühendriigid on rahvas, kellest räägitakse prohvetikuulutuses. Kuid mis on see „metsalise kuju“? Ja kuidas see moodustub? Selle kuju teeb kahe sarvega metsaline ja see on kuju esimesele metsalisele. Seda nimetatakse ka metsalise kujukse. Et teada saada, milline on metsalise kuju ja kuidas see moodustatakse, peame uurima metsalise enese – paavstluse – iseloomulikke jooni.

Kui varajane kogudus kaotas evangeeliumi puhtuse ja lihtsuse ning võttis vastu paganlikud tseremooniad ja tavad, kaotas ta Jumala Vaimu ja väe. Selleks, et valitseda inimeste südametunnistuse üle, tuli otsida ilmaliku võimu toetust. Niiviisi sündis paavstlus – kirik, kes hoidis ohjes riigivõimu ja kasutas seda oma eesmärkide saavutamiseks, eriti „ketserluse“ karistamiseks...

Kui Ühendriikide juhtivad kirikud moodustavad ühiste õpetuspunktide alusel liidu ning hakkavad seejärel mõju avaldama riigile, et nende määrustele voli anda ja nende korraldusi peale sundida, siis on protestantlik Ameerika teinud kuju paavstlusele ning selle vältimatuks tagajärjeks on teisitimõtlejate karistamine...

„Kuju metsalisele“ kujutab langenud protestantismi vormi, mis areneb siis, kui protestantlikud kirikud otsivad riigivõimu toetust oma dogmade kehtestamiseks.“ – Ellen G. White, *Suur võitlus*, lk 442–445.

Ilm 13. ptk näitab, et tallesarnasel metsalisel on lõpukriis juhtroll. See maailma-võim rajab üleilmse süsteemi, püüdes kontrollida inimeste uskumusi. See süsteem on paavstliku kontrolli all olnud keskaegse kristluse peegelpilt.

Loe Ilm 13:16, 17 koos 5Ms 6:4–8ga. Mis seos Jumala käskudega on märgi asetamisel parema käe peale või otsaesisele?

Inimestele kõigist ühiskonnaklassidest avaldatakse survet võtta metsalise märk oma parema käe peale või oma otsaesisele.

Just samamoodi, nagu pitser laubal tähistas neid, keda Jumal peab enda omaks (Ilm 7:3, 4; Ilm 14:1), nii tähistab metsalise märk metsalise kummardajaid.

Metsalise märk ei ole mingisugune nähtav märk. Selle asetamine parema käe peale või otsaesisele võltsib juhiseid, mida Mooses andis iisraellastele – siduda Jumala seadus märgiks oma käe peale ja/või oma „silmade vahele“ (5Ms 6:8). Paremal käel on tegemist käitumisega, otsaesisel aga on pistmist mõistuse ehk mentaalse nõustumisega. Osa valib metsalise märgi vastuvõtmise selleks, et ähvardavast surmast pääseda, teised aga allutavad täielikult oma mõistuse- ja vaimujõu selle ärataganenud süsteemi kummardamisele.

Lõpukriisi keskseks teemaks saab kummardamine ja kuulekus Jumalale Tema seaduste pidamise kujul (Ilm 14:12). Jumalale ustav olemise ja Talle kuuletumise proovikiviks saab just hingamispäeva käsk. Nii nagu hingamispäev tähistab Jumala ustava rahva sõnakuulmist (Hs 20:12, 20), nii tähistab metsalise märk lojaalsust metsalisele.

Metsalise märk sisaldab Jumala korralduse asendamist inimese korraldusega. Selle tõsiasja suurim tõend on inimeste poolt jumalakummardamiseks sisse seatud pühapäev (vaata Tn 7:25); pühapäev seati sisse seitsmenda päeva hingamispäeva asemel, selle päeva asemel, mida meie Looja Pühakirjas kehtivaks tegi. Püüa Jumala autoriteedi märk muuta ja asendada teise päevaga on püüa anastada Jumala enda koht ja võim. „Metsalise märgiks saab paavstlik hingamispäev... Kui väljastatakse käskkiri, mis sunnib peale võltsihingamispäeva, ning kui kolmanda inglise vali hüüd hoiatab inimesi kummardamast metsalist ja tema kuju...“, siis need, kes jätkavad üleastumist, võtavad omaks metsalise märgi.“ – Ellen G. White, *Evangelism*, lk 234, 235.

Ilm 13:18 ütleb: „Siin olgu tarkust! Kellel on mõistust, see arvutagu välja metsalise arv, sest see on inimese arv, ja tema arv on kuussada kuuskümmend kuus.“ Kes see inimene on? Paulus nimetab teda „seadusevastaseks inimeseks“ (2Ts 2:3). See määratlus osutab paavstlikule võimule, mida sümboliseeris mere-metsaline. Tema peade peal olevad jumalateotuse nimed osutavad tõsiasjale, et ta väidab jumaliku tiitli olevat enda oma ja iseenda meelest on ta maa peal Jumala Poja asemel.

Reede, 1. märts

Toetav mõte: Ilmutusraamat näitab, et hingamispäevast saab ajaloo lõpul kuu-
lekuse tähis. Meil tuleb aga meeles pidada, et see ei tähenda veel, nagu oleks
inimesel, kes *praegu* pühapäeva peab, metsalise märk. Pühapäeva pidamine
saab „metsalise märgiks“ alles siis, kui jumalakummardamise päevast on selgelt
aru saadud ning inimene langetab pettustele vaatamata oma valiku kas Jumala
poolt või Tema vastu. See aeg aga on veel ees.

„Mitte keegi ei ole veel omaks võtnud metsalise märki. Läbikatsumise aeg ei ole
veel saabunud. Igas koguduses on tõelisi kristlasi, roomakatoliku kogudus pole
siin erandiks. Mitte kedagi ei mõisteta süüdi enne, kui nad on saanud valgust
ning näinud neljanda käsu kohustuslikkust. Kuid siis, kui väljastatakse käskkiri,
mis sunnib peale võltshingamispäeva, ning kui kolmanda ingli vali hüüd hoiatab
inimesi kummardamast metsalist ja tema kuju, tõmmatakse selge eraldusjoon
vale ja tõe vahele. Siis võtavad need, kes jätkavad üleastumist, omaks metsalise
märgi.“ – Ellen G. White, *Evangelism*, lk 234, 235.

Meenutame, et pühapäeva pidamine praegu ei märgi inimest kadumäläinuks,
täpselt samamoodi nagu hingamispäeva pidamine ei märgi inimest päästetuks.
Tuleb aga aeg, mil „metsalise märk“ saab keskseks teemaks ja jumalakumma-
mise päeva valimisest saab ustavuse proovikivi. Ilmutusraamat anub, et Jumala
rahvas võtaks Piibli, uuriks prohvetlikke sõnu enda jaoks südant läbikatsuvast
meelsuses ning pingutaks igati jõudu, et viia evangeelium nendeni, keda Kris-
tus pole veel puudutanud.

Küsimused aruteluks:

1. Kui sa jälgid olukorda tänapäeva maailmas, siis milliseid suundumusi näed
usulises ja poliitilises sfääris, mis näivad viivat välja Ilm 13. ptk prohvetikuulu-
tuse täitumiseni?
2. Milline peab olema meie suhtumine teiste uskkondade kristlastesse ajal,
mil ootame lõppu? Mõtle järgnevale nõuandele: „Meie evangeeliumitöölised
peaksid püüdma pääseda ligi teiste uskkondade evangeeliumitöölisele. Palve-
tage nende inimeste pärast ja nendega koos, kelle eest Kristus vahendustööd
teeb. Neil on kanda pühalik vastutus. Kristuse sõnumikandjatena peaksime
ilmutama sügavat, innukat huvi karja selliste karjaste vastu.“ – Ellen G. White,
Tunnistused kogudusele, 6. kd, lk 78.
3. Kuidas vältida oma suhtumises teiste uskkondade kristlastesse üleoleku-
tunnet või mittekristlikku meelsust? Kuidas väljendada neile ja nende isikli-
kule usule lugupidamist ilma, et läheksime kompromissile oma uskumustega?

Solomon ja lehm

Loo on kirja pannud Andrew McChesney.

Mordecai Msimanga hakkas uskuma Jumalat ning temast sai misjonär kaas-zimbabwelastele pärast seda, kui ta oli juhtumisi kuulnud jutlust Saalomoni Ülemlaulust.

Mordecai ristiti seitsmenda päeva adventistide kogudusse noore mehena Rodee-sias 1963. aastal ning ta kolis riigi suuruselt teise linna Bulawayosse, et leida tööd. Ta lõpetas palvetamise ja Piibli lugemise.

„Minust sai kangekaelne inimene, kes jooksis 22 aastat koguduse eest ära,“ ütles ta. Nende aastate jooksul sai Mordecaist sõdur ja ta võitles Zimbabwe iseseisvussõjas. Pärast iseseisvuse saavutamist 1980. aastal elas ta endale ja keeldus Jumalale mõtlemast.

Ühel päeval otsustas mees lehma osta. Müüja aga käis adventistide laagrikoosolekutel, nii läks Mordecai teda sinna otsima. Laagrikoosoleku platsile jõudnud, sai ta teada, et müüja oli just äsja ära läinud. Nii istus Mordecai maha teda ootama. Kõneleja luges Saalomoni Ülemlaulust ja need sõnad lõikusid Mordecai südamesse. „Võtke meile kinni rebased, väikesed rebased, kes rikuvad viinamägesid, sest meie viinamäed õitsevad“ (Ül 2:15).

Kõneleja ütles, et rebased neelasid aplalt iisraellaste viljasaaki ja Jumal lubas seda, sest iisraellased keeldusid kangekaelselt meelt parandamast ja Jumalale kuuletumast.

Kui Mordecai kuulas, taipas ta, et seisab silmitsi hävinguga, kui keeldub kangekaelselt meelt parandamast ja Jumalale kuuletumast.

„Ma olin samasugune nagu iisraellased, kes jooksid Jumalast eemale,“ ütles ta. Talle tulid meelde need paljud korrad, mil Jumal oli teda minevikus kaitsnud. Ta oli käinud sõjas ja tulnud sellest välja ainsagi vigastuseta. Tema patud näisid tohutud. Mordecai hakkas nuuksuma. Ta ei suutnud oma südamevalu kontrollida ja pisarad voolasid üle ta põskede ning tema tihkumine muutus valjuks ahastavaks nutuks. „Sain aru, et ma olen patune oma Jumala ees,“ ütles ta hiljem.

Mordecai seisis püsti ja astus valju häälega nuttes kõnepuldi juurde. Kõneleja peatas jutluse ja esitas kohe altarikutse. Kümned inimesed, keda puudutasid paa-dunud sõjaveterani pisarad, tulid ette, et anda oma süda üle Jeesusele.

68aastane Mordecai on töötanud 2006. aastast peale Globaalmisjoni teerajajana, misjonärina, kes levitab evangeeliumi oma rahva hulgas piirkonnas, kus pole kogu-dust. Ta on ajanud välja kurje vaime ja usku on pöördunud üks terve 16liikmeline kogodus, sealhulgas nende pastor.

Mordecai tänab Jumalat, et tema lehmaostmisplaan luhta läks.

„Jumala Vaim juhtis mu sinna istuma ja kuulama ning ma tänan Jumalat selle eest,“ ütles ta.

Jumala igavene evangeelium

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Ilm 14:6–12; Mt 24:14; Hs 12:13, 14; 2Ms 20:2–11; Js 21:9; Js 34:8–10.

Juhtsalm: „Siin olgu kannatlikkust pühadel, kes hoiavad alal Jumala käske ja Jeesuse usku“ (Ilm 14:12).

Ilmutusraamatu järgi on Saatana lõpuaja pettus nii edukas, et maailm valib kummardada metsalist ja võtta vastu tema märgi. Ometi räägib Ilm 14:1–5 meile, et Jumalal on oma jääk; need, kes seisavad Issanda poolel, kui enamik maailmast seda ei tee.

Lõpuks tuleb inimestel valida – mitte seda, kas kummardada või mitte (igaüks kummardab ju alati midagi) – vaid seda, keda kummardada. Metsalise kummardajad saavad märgi oma parema käe peale või otsmikule, mis sümboliseerib nende valikut teenida oma tegude ja/või meeltega seda ärataganenud süsteemi.

Samal ajal on maailm tunnistajaks nii suurele evangeeliumi kuulutamisele, millist pole olnud nelipüha ajast alates. Enne, kui Jumala karistused valatakse trotslike inimeste peale, saadab Jumal oma hoiatussõnumi „kõigile paganahõimudele ja suguharudele ja keeltele ja rahvastele“ (Ilm 14:6). Jumal ei taha, et keegi hukkuks, vaid et kõik saaksid päästetud; seepärast surigi Kristus kogu inimkonna eest. Küsimus on selles, kes võtab neile pakutava vastu ja kes mitte.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 9. märtsiks.

Just enne lõppu saadab Jumal oma hoiatussõnumi, mida kujutatakse sümboolselt kolme kõneleva ingli sõnade kaudu, kes lendavad keset taevast. Kreeka keeles tähendab sõna angel (*angelos*) „sõnumitoojat“. Ilmutusraamatu tõendid annavad mõista, et kolm inglit esindavad Jumala rahvast, kellele on lõpuaja sõnum usaldatud maailmale jagamiseks.

Loe Ilm 14:6 koos Mt 24:14ga. Esimese ingli sõnumile osutatakse kui „igavesele evangeeliumile“ (Ilm 14:6). Mida räägib selle teadaande nimetamine „igaveseks evangeeliumiks“ meile esimese ingli sõnumi sisu ja eesmärgi kohta? Miks on see sõnum kesksel kohal kõiges, mida usume?

Lõpuaja esimene sõnum on evangeeliumi avalikkuse ette toomine Jumala kohutunni kontekstis, mis on maailma jaoks kätte jõudnud. Evangeelium on head sõnumid Jumalast, kes päästab inimesed Jeesusesse Kristusesse ja Tema tegevusse uskumise põhjal. See evangeelium on „igavene“ sellepärast, et Jumal ei muutu kunagi. Tema plaan pandi paika juba enne meie olemasolu (2Tm 1:9, Tt 1:2). Esimese ingli kuulutuses on koos mõlemad – pääste ja kohus. See on hea sõnum nende jaoks, kes annavad au Jumalale ja kummardavad Teda oma Loojana, kuid see on kohtumõistmise hoiatus neile, kes eiravad Loojat ja jumalakummardamise õiget märki, mille Tema on andnud – seitsmenda päeva hingamispäeva.

Kirjelduse järgi kuulutavad kolm inglit sõnumit „suure häälega“ (Ilm 14:7, 9). Need sõnumid on pakilised ja tähtsad; kõik peavad neist kuulda saama, sest need puudutavad inimeste igavest saatust. Sestap tuleb neid kuulutada igale rahvusele, hõimule, keelerühmale ja rahvale. Kuulutus on eriti tähtis sellepärast, et lõpuajal avaldab metsaline oma võimu „iga suguharu ja rahva ja keele ja paganahõimu üle“ (Ilm 13:7). Saatana üleilmse ulatusega petlik tegevus ja lõpuajal kogu maailmas kuulutatav evangeelium langevad ajaliselt ühte.

Kolme ingli kuulutus, millest Jumala rahvas räägib, paljastab Saatana ja tema lõpuaja liitlased – lohe, kes sümboliseerib paganlust/spiritismi; merest tõusnud metsalise, kes tähistab roomakatoliiklust; ja valeprohveti ehk tallesarnase metsalise, kes esindab ärataganenud protestantismi (Ilm 13. ptk). Need tegutsevad kuni kuuenda nuhtluseni (Ilm 16:13, 14). Niisiis esitletakse maailmas kahte võistlevat kuulutust, millest kumbki püüab võita maa peal elavate inimeste poolehoidu.

Seitsmenda päeva adventistidena oleme kutsutud viima maailmale lõpuaja tõdesid, mida kolme ingli sõnumid kätkevad. Mida teed sina selleks, et kaasa aidata? Mida sa veel teha saad?

Loe Ilm 14:7 koos Kg 12:13, 14ga. Mida tähendab „Jumalat karta“? Kuidas käivad kokku mõisted jumalakartus ja evangeelium ning mis on evangeeliumil tegemist Jumala käskude pidamisega? (Vaata ka Rm 7:7–13.) Milline seos on jumalakartuse ja Tema austamise vahel?

Üleskutset „kartke Jumalat ja ülistage teda“ (Ilm 14:7) kuulutatakse „igavese evangeeliumi“ kontekstis. Arusaamine sellest, mida Kristus on meie päästmiseks teinud, paneb meid Talle positiivselt vastama.

Piiblis on jumalakartus ja Temale au andmine omavahel tihedasti seotud (Ps 22:24; Ilm 15:4). Üheskoos tähistavad need õiget suhet Jumalaga (li 1:8) ja Temale kuuletumist.

Jumalat karta ei tähenda Tema pärast hirmul olla, vaid see tähendab Tema tõsiselt võtmist ja lubamist olla Tal meie elus. Jumala lõpuaja rahvas kardab Jumalat (vaata Ilm 11:18; Ilm 19:5). Jumal igatseb, et Tema rahvas Teda armastaks (5Ms 11:13; Mt 22:37). Tema sõna kuulaks (5Ms 5:29; Kg 12:13) ja Tema iseloomu peegeldaks (1Ms 22:12).

On oluline, et Jumala rahvas annaks Talle au, „sest tema kohtumõistmise tund on tulnud“ (Ilm 14:7). Kohtumõistmine, mida siin silmas peetakse, on Kristuse tuleku eelne eeluurimiskohus, mis toimub enne Kristuse teist tulekut. Kohtumõistmise eesmärgiks on esile tuua, kas me teenime Jumalat tõeliselt – see valik saab avalikuks meie tegudes (vaata 2Kr 5:10). Selle kohtumõistmise tulemusena otsustatakse iga inimese saatus (Ilm 22:11) ning Jeesus tuleb, et tuua igale inimesele tasu vastavalt tema tegudele (Ilm 22:12).

Kohtumõistmine, millest räägib Ilm 14. ptk, on osa evangeeliumist. Nende jaoks, kes on õiges suhtes Jumalaga, on kohtumõistmine hea sõnum; see tähendab süüst vabastamist, päästet, vabadust ja igavest elu. Kuid sõnakuulmatuile on see halb sõnum, kui nad ei kahetse pattu ega pöördu Jumala poole lõpuaja kohtutunni kuulutuse omaksvõtmise abil. Jumal ei taha, et keegi hukkuks, vaid et kõik meelt parandaksid (2Pt 3:9).

Kuidas saad üksi kohtus seisma jääda? Millist lahendust oma elus näed? Mida räägib sinu vastus vajadusest evangeeliumi järele ja miks on see tiheidalt seotud esimese inglil kuulutatava kohtumõistmisega?

Ilmutusraamat näitab, et maailma ajaloo lõpuaja kriis on keskseks teemaks jumalakummardamine ja kuulekus Jumalale nii, nagu seda näitab Tema käskude pidamine (Ilm 14:12). Maailmas olevad inimesed jagunevad kahte rühma: need, kes kardavad ja kummardavad Jumalat, ning need, kes kardavad ja kummardavad metsalist.

Vaata üle neli esimest käsku kümnest (2Ms 20:2–11). Siis loe läbi Ilm 13. ptk. Kuidas nõuab metsaline kummardamist (Ilm 13:7, 8); kuidas osutavad kummardamist nõudva metsalise kuju püstitamine (Ilm 13:14, 15), Jumala ja Tema nime teotamine (Ilm 13:5, 6) ning metsalise märgi omaksvõtmine (Ilm 13:16, 17) tõsiasjale, et Saatan ründab lõpukriis dekalooği nelja esimest käsku?

Dekaloogi nelja esimese käsu põhimõtteks on kummardamine. Ilmutusraamat näitab, et need käsud saavad lõpukriis dekalooği Jumalale ustavuse mõõdupuuks. Viimane konflikt Kristuse ja Saatan vahel pöörleb selgelt kummardamise ja nelja esimese käsu ümber.

Lõpukriis dekalooği põhiteemat rõhutab esimese inglī kuulutuse teine üleskutse. Kutse „kummardage teda, kes on teinud taeva ja maa ja mere ja vete allikad“ (Ilm 14:7) on peaaegu täpselt dekalooği neljanda käsu ühe osa tsiteerimine (2Ms 20:11). See tõsiasi näitab, et üleskutse kummardada Jumalat Loojana on üleskutse pidada hingamispäeva.

Puhkamine ja Jumala kummardamine seitsmendal päeval – laupäeval – on eriline märk meie suhtes Jumalaga (2Ms 31:13; Hs 20:12). Esimese inglī sõnum on üleskutse kummardada Loojat.

„Nii nagu vale-hingamispäeva pidamine, kuulekuse avaldusena riigiseadusele, kuid vastuolus Jumala neljanda käsuga, on truudusemärgiks Jumala-vastasele võimule, nii on õige hingamispäeva pühitsemine, kuulekuses Jumala käsule, ustavuse tõendiks Loojale. Sel ajal, kui ühed, näidates oma alistumist maisetele võimudele, võtavad vastu metsalise märgi, võtavad teised, kes valivad ustavuse jumalikule autoriteedile, vastu Jumala pitseri.“ – Ellen G. White, *Suur võitlus*, lk 605.

Kuidas on meie arusaamas loomine ja lunastus seotud? Miks on nii tähtis puhata hingamispäeval, nagu tegi Jumal?

Teise ingli kuulutus annab teada Baabüloni langemisest ehk ärataganemisest ning tuvastab, et see on vale ususüsteem. „Baabüloni nimetatakse „hoorade ja jälkuste emaks“ (Ilm 17:5). Tema tütardega sümboliseeritakse kogudusi, kes hoiavad kinni tema õpetustest ja traditsioonidest ning järgivad tema eeskju: ohverdavad tõe ja Jumala heakskiidu, et astuda keelatud liitu maailmaga.“ – Ellen G. White, *Suur võitlus*, lk 382, 383.

**Loe Ilm 14:8 koos Ilm 18:2ga ja Js 21:9ga. Sõna „langenud“ kaks korda kor-
damine osutab Baabüloni järjest suurenevale ärataganemisele ja märgib
tema täieliku moraalse kokkuvajumise tõsikindlust. Baabüloni kirjelda-
takse kui juba langenut, kuid ühtlasi kirjeldatakse tema langemist tulevi-
kus toimuvana. Millega on tegemist?**

Ilmutusraamatu lõpuaja Baabülön on vale ususüsteemide liit, kuhu kuuluvad roomakatoliiklus ja langenud protestantism. Need rakenduvad Saatana teenis-
tusse Jumala rahva vastu (vaata Ilm 13:11–18; Ilm 16:13; Ilm 17:5). See äratagane-
nud religioosne ühendus ilmutab vana-aja Baabüloni ülbust, kui tõstab enese
üle Jumala ja püüab haarata Tema kohta selles maailmas. Teise ingli kuulutus
hoiatab Jumala rahvast, et selline nurjatu süsteem kaugeneb üha enam tõest,
kuna keeldub lõpuaja evangeeliumi sõnumi valgusest. „Baabüloni langemine ei
saa olla lõplik enne, kui kristlaskonnas jõutakse sellise olukorrani, ning kiriku liit
maailmaga sõlmub täielikult.“ – Ellen G. White, *Suur võitlus*, lk 390.

Loe veelkord Ilm 14:8 koos Ilm 17:2ga ja Ilm 18:3ga. Kuidas joobnustab Baabülön
maailma hooruse veiniga? Mida selline vein sümboliseerib?

Ilm 17. ptk kujutab lõpuaja Baabüloni hoorana, kes joodab maailma oma eba-
moraalsuse veiniga (vaata Ilm 17:2).

Baabüloni vein osutab väärdõpetustele ja väärevangeeliumile, mida pakuvad
need ärataganenud ususüsteemid. Tänapäeval, mil paljud protestantlikud kiri-
kud kustutavad Piibli prohvetikuulutust täites kiiresti erinevused, mis neid kord
roomakatoliku kirikust lahku minema sundisid, ning mil nad piibellikust tõest ära
pöörduvad, näeme tõsiasju, et ennast Kristuse ihuks tunnistajate hulgas on Baa-
bülõni veini rikutud mõju: teistlik arenemisõpetus, mida vastandatakse kõhkle-
matult esimese ingli kuulutuses osundatud loomisele; teoloogilised traditsioonid
asendavad *sola Scriptura*; loobutakse ja muudetakse eetilisi piibellikke definit-
sioone soo, abielu ja kõige muu kohta. Joovastunud inimesed ei suuda selgelt
mõelda. Kui inimesed muutuvad Baabülõni viinast vaimulikult joobnuks, meeli-
tab Baabülön nad kummardama mere-metsalist ja võtma vastu metsalise märki.

Kuidas kirjeldab Ilm 14:12 Jumalale ustavat rahvast?

Ilm 14:9, 10 hoiatab – Jumalale ustava rahva vastandina – nende saatuse eest, kes vaatavad näkku Jumala vihale. Vanas Testamendis kujutatakse Jumala viha väljavalamist sümboolselt karikast veini joomisena (Jr 25:15, 16). Metsalise kumardajate üle kohtumõistmise tõsidust väljendatakse Jumala vihaveini joomisena, mis valatakse „lahjendamata“ (Ilm 14:10) välja Tema vihakarikasse. Vanal ajal lahjendasid inimesed sageli veini veega, et vähendada selle joovastavat kangust. Kuid Jumala vihaveini kohta öeldakse „lahjendamata“ (*akratou*). Lahjendamata, segamata vein kujutab Jumala viha väljavalamist selle täies kanguses, ilma armuta.

Loe Ilm 14:10, 11 koos Ilm 20:10–15ga. Kuidas heidavad Js 34:8–10 ja Jd 7 valgust ütlusele: „Ja nende piinasuits tõuseb üles igavesest ajast igavesti“?

Tule ja väävliga piinamise väide osutab täielikule hävitamisele. Tuli ja väävel on karistusvahendid (1Ms 19:24; Js 34:8–10). Hävingusuitsu ülespoole kerkimine on Piibli hästituntud kujund. Jesaja kuulutas prohvetlikult Eedomi tulevasest hävitamisest tule ja väävliga: see muutub põlevaks tõrvaks; „see ei kustu ööl ega päeval, igavesti tõuseb selle suits“ (Js 34:10). Juuda kirjeldab Soodoma ja Gomorra saatust „igavese tule“ karistuse kandmisena (Jd 7). Need piiblisalmid ei räägi lõputust põlemisest, sest mitte ükski mainitud linnadest ei põle tänapäeval. *Tagajärjed* on igavesed, mitte põlemine kui selline. „Igavene tuli“ Ilmutusraamatus osutab ära hävitamisele; põlemine on piisavalt pikk, et lõpuni põletada see, mis vaja, kuni mitte millelegi ei ole enam põleda.

Kuigi võime olla tänulikud suure tõe eest, et pörguleegid ei piina kaduma minejat igavesti, on karistus ikkagi piisavalt õudne. Mida peaks karistuse jäävus ja tõsidus rääkima meile püha eesmärgi kohta, mis on meile antud – hoiatada kaasinimesi selle suhtes, mis tuleb?

Reede, 8. märts

Toetav mõte: Loe Ellen G. White'i raamatust *Suur võitlus* peatükki „Viimane hoia-tus“, lk 603–612.

Ilmutusraamat näitab, et lõpuajal tehakse Jumala rahva ülesandeks kuu-lutada maailmale lõpuaja evangeeliumi. Meie ees olev töö näib hei-dutav, kogunisti võimatu. Kuid meile on töötatud Jumala väge. „Evangeeliumi kuulutamise suur töö lõpeb mitte väiksema Jumala väe avaldu-misega kui see, mis saatis selle algust...

Kuulutust ei anta edasi mitte niivõrd tõestuste, kuivõrd Jumala Vaimu sügava veenmisjõu kaudu. Tõendid on juba esitatud, seeme on külvatud ja nüüd tärkab see ning kannab vilja.“ – Ellen G. White, *Suur võitlus*, lk 611, 612.

Jumala viimase sõnumi kuulutamise tulemuseks on suur jagunemine, mispu-hul maailmas olevad inimesed jagunevad kahte leeri: need, kes armastavad Jumalat ja kuuletuvad Talle, ning need, kes järgnevad ja kuuletuvad metsalisele. Seda jagunemist kujutatakse kahe löikuse kogumisena: nisu kogutakse varaaita (Ilm 14:14–16) ja viinapuu kobarad pressimiseks surutõrde (Ilm 14:17–20). See lõplik eraldamine on Ilm 17. ja 18. peatüki teema.

Küsimused aruteluks:

1. Mõtiskle sellise mõtte üle: Kes jutlustab kolme ingli kuulutust peale seits-menda päeva adventistide? Mida peaks see meile rääkima tõsiasja kohta, kui tähtis on meie töö ja kui tõsiselt tuleb meil seda võtta?
2. Miks on kohtumõistmine sinu meelet ebapopulaarne mõttekäik paljude kristlaste hulgas? Miks on Kristuse tuleku eelse kohtumõistmise mõte olu-line tänapäeva kristlaskonna jaoks? Kuidas aidata oma kaasuslikel paremini mõistma hakata Kristuse tuleku eelse kohtumõistmise tõelist tähendust?
3. Mõtles hingamispäeva küsimusele lõpusündmuste kontekstis. Teema on: Keda me kummardame – kas „taeva ja maa“ Loojat (Ilm 14:7) või metsalise võimu? Piibel õpetab, et seitsmenda päeva hingamispäev on vanim (1Ms 2:2, 3) ja põh-japanevaim märk sellest, et Jumal lõi taeva ja maa. Mida õpetab see meile selle kohta, miks etendab hingamispäev kui Jumala käsk üks (Ilm 14:12) niivõrd sil-mapaistvat osa lõpukriisis?

Elektrilised tööriistad ja laev

Loo on kirja pannud Andrew McChesney.

Seitsmenda päevad adventistid võtsid ette laevareisi, et jagada tervisenõu-
andeid Venemaa keskosas – ja laevukese kapten jättis suitsetamise maha.
Lapsed kirjutasid käsitsi paberile kümme käsku, mida Venemaa tänavail jagada.

Evangeelsetel koosolekutel anti elektrilisi tööriistu inimestele, kelle kodu oli räsitud
Ida-Ukraina konflikt.

Need on osa uuenduslike võimalusi, kuidas koguduseliikmed jagavad evangeeliumi
adventistide kogudustes Euro-Aasia Divisjonis, mille territooriumist suurem osa kuulus
endisse Nõukogude Liitu. Koguduse liikmeskonna kasv on enamasti madal ning selle
suurendamiseks tehakse jõupingutusi.

„Tegemist on proovilepaneva piirkonnaga, kuid Jumal töötab kõikide liikmete kaasatuse
programmi kaudu,“ ütles esimees Mihhail Kaminski (pildil).

Üksteist adventistist meedikut läks kahenädalasele laevareisile Vana-Vene linnadesse
Volga jõe ääres. Selle reisi, mis toimus populaarse turismarsruudi radadel, organisee-
ris Venemaa valitsusväline tervishoiuorganisatsioon ning adventistidel paluti rääkida
oma tervisepõhimõtetest vee, päikesevalguse, kehalise liikumise ja puhkuse teemadel,
samuti korraldada suitsetamisest vabanemise kursust.

Laevukese kapten, kes oli kõva suitsetaja, võttis sellest kursusest osa.

„Ta suitsetas nii palju, et alati oli tema ümber suitsupilv,“ ütles Ivan Velgoša, Lääne-Vene-
maa Uniooni esimees.

Reisi lõpuks oli kapten suitsetamisest loobunud ja muutnud laeva suitsuvabaks alaks.
Adventistid kinkisid talle raamatu tervislikult elamisest ja ütlesid, et Jeesus suudab aidata,
et ta enam mitte kunagi ei suitsetaks.

Kui laevareisist oli möödunud rohkem kui kuu, oli kapten ikka veel suitsuprii, ütles
Velgoša.

Nišni Novgorodi linnas levitasid koolilapsed enda armastust Jumala vastu nii, et kirju-
tasid oma käega mõtteid Jumala käskude kohta. Üks laps kirjutas: „Me peame meeles
pidama kolmandat käsku, et me ei ütleks halbu sõnu Jumala kohta.“ Teine laps kirjutas:
„Kui inimesed lõpetaksid varastamise, siis oleks meie riik kõige rikkam maailmas.“ Lapsed
olid viiel päeval linnatänavail, et oma käsitsi kirjutatud kirjutised inimestele kätte anda.

Ida-Ukrainas on koguduseliikmed leidnud, et tasuta elektridrellide jagamine toob mehi
evangeelsetele koosolekutele. Naised tulevad koosolekutele kergemini, kuid meessoost
osalejate arv tõusis kõvasti siis, kui kogudus hakkas pakkuma elektridrelle, ütles Stanis-
lav Nosov, Ukraina Uniooni esimees.

„Mehed vajavad neid drelle selleks, et remontida konfliktis kannatada saanud kodu,“
selgitas ta.

Iga päe kahe nädala jooksul peeti evangeelseid koosolekuid Ida-Ukraina erinevates
linnakestes. Võitjad valisid drelli ja pottide komplekti vahel, igaüks aga, kes võttis osa
seitsmest koosolekust, sai toidupaki, milles olid makaronid, suhkur, piim ja muud põhi-
tarvikud. Kümneid inimesi on ristitud.

„Jumal saadab korda imelisi tegusid kõigi liikmete kaasatuse kaudu,“ ütles Kaminski.

Seitse viimast nuhtlust

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Ilm 15:1; Ilm 7:1–3; Ilm 14:9, 10; Ilm 16:1–12; Ilm 17:1; Tn 5. ptk; Ilm 16:16; 2Ts 2:9–12.

Juhtsalm: „Kes ei peaks kartma sind, Issand, ning ülistama sinu nime? Sina üksi oled püha, kõik paganad tulevad ning kummardavad sinu ette, sest su õiged seadmised on saanud avalikuks“ (Ilm 15:4).

Ilm 11:18 võtab kokku sündmused maakeral otse enne Harmagedooni lahingut: „Paganad [rahvad] on vihastunud.“ Selline olukord Maal läheb kokku Jeesuse kirjeldusega lõpupäevadest (Lk 21:25) ja sellele järgneb Jumala viha, mis meelt parandamata inimestele on Tema jumalikeks karistusteks seitsme viimase nuhtluse vormis (Ilm 15:1).

Ilm 15. peatükk algab pildiga seitsmest inglisi, igaühel käes kauss – seitse kausitäit jumaliku viha. Kuid enne, kui väljavalamine toimub, tuuakse meie pilgu ette Jumalale ustav rahvas (Ilm 15:1–4). Nende kohta öeldakse, et nad on võitjad „metsalise ning ta kuju ja ta nime arvu“ üle (Ilm 15:2); nad seisavad millelgi, mis meenutab klaasmerd, ning laulavad Moosese ja Talle laulu – kõik kujundid äratavad ellu mälestused heebrealastest Punase mere kaldal, tähistamas võitu egiptlaste üle (2Ms 15. ptk).

Need võidukad pühad on samad, kellele Ilm 14:1–5 osutati kui 144 000-le. Kuna nad on keeldunud metsalise märgist, kaitstakse neid seitsme viimase nuhtluse eest. Siis, Kristuse teisel tulekul, muudetakse nende surelikud ihud ja rüütatakse surematusega (1Kr 15:51–54) ning nad ühinevad ülesäratatud pühadega, kui Jeesus tuleb vae ja auga (1Ts 4:17).

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 16. märtsiks.

Seitsme viimase nuhtluse tähendus

Inimesed on juba langetanud oma valiku kas Jumala või Baabüloni poolt. Enne aga, kui Kristus tuleb, lastakse lahti Saatana pöörase viha hävitavad tuuled, mida on tagasi hoitud (Ilm 7:1–3), ja neile järgnevad seitse viimast nuhtlust.

Loe Ilm 15:1 koos 2Ms 7.–11. peatükiga. Kuidas saab Egiptuse nuhtlustest, mida peetakse seitsme viimase nuhtluse taustaks, aimu nende nuhtluste eesmärgi ja tähenduse suhtes?

Seitsmele viimasele nuhtlusele osutatakse kui „viimastele“ sellepärast, et need tulevad päris maailma ajaloo lõpus. Erinevalt neist annavad seitsme pasuna nuhtlused ülevaate ajalõigust, mis hõlmab kogu kristliku ajastu, ning need on ulatuselt piiritletud. Need viiakse täide ajal, mil evangeeliumi veel kuulutatakse (Ilm 10:8–11:14) ja eestkoste toimub (Ilm 8:2–5). Need on segatud armuga ja nende eesmärgiks on panna Jumala vaenlased meelt parandama.

Teisest küljest aga, seitse viimast nuhtlust valatakse välja just enne Kristuse teist tulekut. Need valatakse välja inimestele, kes tegid vaarao sarnaselt oma südame kõvaks Jumala lunastava armastuse suhtes ega kahetsenud (vaata Ilm 16:11). Jumalik viha on Jumala õiglane kohtuotsus inimeste langetatud valikute üle (vaata Rm 1:26–28) ning sel korral lõikavad hukkaminejad oma valiku tagajärgi.

Loe Ilm 15:5–8 koos 2Ms 40:34, 35ga ja 1Kn 8:10, 11ga. Millele viitab seitsme viimase nuhtluse ajastuse puhul ütlus, et „ükski ei võinud minna templisse“ (Ilm 15:8)?

Väljend „ükski ei võinud minna templisse“ (Ilm 15:8) osutab prooviaja lõppemisele (Ilm 22:11). Kui Kristuse vahemeheteenistus taevases pühamus lõpeb, sulgub patukahetsemise võimaluse uks igaveseks. Seega ei too viimased nuhtlused ühtki inimest patukahetsele, küll aga toovad päevavalgele nende südamekõvaduse, kes valisid Baabüloni poole, ning kihutavad neid tagant Jumalat veel rohkem vihkama (Ilm 16:9, 11).

Vaata ringi tänapäeva maailmas, mis muutub järjest halvemaks. Mida õpetab meile Jumala armu ja kannatlikkuse kohta tõsiasi, et seitsme viimase nuhtlusega on nii kaua viivitatud?

Koos Kristuse eestkoste lõppemisega taevases pühamus on iga inimese saatuse igaveseks määratud. Nende jaoks, kes on evangeeliumi põlglikult eemale lükanud, on saabunud aeg kogeda Jumala viha täiust.

Seitsmest viimasest nuhtlusest peegelduvad vastu Egiptusele kallatud nuhtlused (2Ms 7.–11. ptk). Nii nagu egiptuse nuhtlused mõjusid egiptlastele, iisraellasi aga säästeti, nii kaitstakse Jumala rahvast selle viletsuseajal (Ps 91:3–10; vaata *Suur võitlus*, lk 629, 630). Egiptuse nuhtlused paadutasid vaarao südame ja näitasid egiptlastele, et nende jumalad ei suuda neid kaitsta. Samamoodi paadutavad viimased nuhtlused jätkuvalt merest tõusnud metsalise kummardajate südame ning avalikustavad Baabüloni jõuetuse kaitsta neid jumaliku karistuse eest.

Loe Ilm 16:1–11. Mis siin toimub ja kuidas seda kujutatakse?

Esimesed neli nuhtlust „ei ole ülemaailmsed, sest vastasel korral tehtaks lõpp kogu maailma elanikele“. – Ellen G. White, *Suur võitlus*, lk 628. Esimene neist tekitab piinavaid ja jäledaid haavandeid üksnes metsalise kummardajatele. Teine ja kolmas nuhtlus kahjustavad merd, jõgesid ja veeallikaid, mis muutuvad vereks. Ilma joogiveeta ei suuda mässuline inimkond elada. Neljas nuhtlus kahjustab päikest nii, et see kõrvetab inimesi, põhjustades talumatut valu.

Nuhtlustest põhjustatud talumatu valu ei pehmenda ülekohtuse inimsoo südant, et nad muudaksid oma mässulist suhtumist. Nad hoopis neavad ja teotavad Jumalat, kes need nuhtlused ellu viib. Mitte ükski neist ei kahetse pattu.

Ilm 16:10, 11 (vaata ka 2Ms 10:21–23) näeme, et viies nuhtlus tabab metsalise trooni. Saatan andis volitusega oma trooni metsalisele (Ilm 13:2). Nüüd ei suuda isegi Saatan trooni vastu seista nuhtluste jõulisusele. Kui inimesed valu kannatavad, taipavad nad, et Baabülön ei suuda neid kaitsta. Kuid nad on häälestanud oma meeled Jumala vastu ning isegi nuhtluste õudus ei muuda nende meelt.

Kuidas säilitada nii tihe läbikäimine Issandaga, et juhul, kui tragöödia meid tabab, tunneme Jumala armastust piisavalt palju, usaldamaks Teda ka kannatuste keskel?

Loe Ilm 16:12 koos Ilm 17:1ga ja 15ga. Mida Eufrazi sümbooliseerib? Mida tähendab Eufrazi jõe kuivamine seitsme viimase nuhtluse kontekstis?

Vanas Testamendis oli Eufrazi jõe määrava tähtsusega abivahend Iisraeli vaenlaste Assüüria ja Babüloonia jaoks. See jõgi voolas läbi Baabüloni ning oli linna jaoks tähtis, kuna selle vee abil kasvasid viljasaagid ja inimestele oli tagatud vesi. Baabülon poleks suutnud elus püsida ilma Eufrazi jõeta.

Ilm 17:1 kirjeldab lõpuaja Baabüloni istumas „suurte vete ääres“, mis on vististi viide Eufrazile (vaata Jr 51:13). Ilm 17:15 selgitab, et veed, mille ääres lõpuaja Baabülon istub, kujutavad inimesi, kes teda toetavad: selle süsteemi selja taga olevaid ülemaailmseid tsiviil-, sekulaar- ja poliitilisi võime. Kuid need võimud tõmbavad lõpuks oma toetuse tagasi.

Kuuenda nuhtluse sündmustikule heidab valgust muistse Baabüloni vallutamine pärslase Kyrose poolt (vaata Tn 5. ptk). Antiikajaloolase Herodotose sõnade kohaselt juhtisid pärslased sel ööl, mil Kuningas Belsassar ja tema suurnikud pidutsesid, Eufrazi jõe teisele ja sisenesid Baabüloni jõesängi pidi, vallutades linna ootamatult.

Eufrazi jõe sümboolne kuivamine Ilm 16:12 viib Baabüloni kokkuvarisemiseni aja lõppjärgus. Kuna Eufrazi jõe Ilmutusraamatus esindab maailma tsiviil-, sekulaar- ja poliitilisi jõude, kes toetavad Baabüloni, siis Eufrazi kuivamine sümbooliseerib nende toetuse kadumist ja nende järgnevat rünnakut Baabüloni vastu, põhjustades sellega kokkuvarisemise.

Kui inimesed maailmas näevad pealt murranguid looduses (vaata Ilm 16:3–9), pöörduvad nad kaitset otsides Baabüloni poole. Kuid kuna viies nuhtlus tabab Baabüloni autoriteedi trooni (Ilm 16:10, 11), näevad nad, kui asjatu on sealt abi otsida.

Tundes end petetuna, pöörduvad nad Baabüloni vastu, põhjustades selle kokkuvarisemise (vaata Ilm 17:16). Ometi, nagu näinud oleme, jääb nende süda Jumala ja Tema rahva suhtes kõvaks. Ja sellisena saab neist viljakas pinnas viimase pettuse jaoks, mispuhul Saatan koondab maailma kokku Jumala rahva vastu, et pühkida nad maapinnalt minema.

Mil viisil oled sina tundma õppinud, kui ohtlik on toetuda inimestele ja inimlikele institutsioonidele?

Ilm 16:12 räägib meile, et Eufrati jõe kuivamise eesmärgiks on valmistada tee „kuningatele päevatõusu poolt“. Vana Testamendi ajal olid „päevatõusu poolt tulevateks kuningateks“ Kyros ja tema põhja poolt saabuvad sõjajõud, mis liginesid Baabülioni linnale idast (Js 41:25). Baabülioni vallutamine nende poolt tegi võimalikuks Jumala rahva tagasipöördumise oma kodumaale (Js 44:27, 28). Samamoodi valmistab sümboolne Eufrati jõe kuivamine tee idast tulevatele kuningatele, et saaks võimalikuks Jumala lõpuaja rahva vabastamine.

Ilm 16:12 on päevatõusu poolt tulevateks kuningateks Kristus ja Tema taevaste inglite armee. Jeesus ilmub oma teisel tulekul koos inglite väehulkadega, „üll valge puhas peenlinane“ (Ilm 19:14), mis on patuta inglite rõivas (Ilm 15:6). Taevastest väehulkadest saadetud Kristus võidab – nagu näitab Ilm 17:14 – saatalikud jõud, kes Tema rahvast survestavad (võrdle Mt 24:30, 31). Seda viimast konflikti Kristuse ja Tema rahva vastu, mis viib Kristuse teise tulekuni, tuntakse Harmagedooni lahinguna.

Loe Ilm 16:13, 14. Mis osa on täita kolmel rüvedal vaimul Harmagedooni lahinguks valmistumisel? Kuidas võltsivad need saatanlikult Ilm 14. ptk kolme ingli kuulutust? (Vaata 1Tm 4:1.)

Lõpusündmuste käigus, mis viivad prooviaja lõppemiseni, jõuavad kõik inimesed valikuni, kummal poolel kahest nad Harmagedooni lahingus seisavad. Eelmänguna sellisele vaimulikule sõjapidamisele näeb Johannes kolme deemonlikku vaimu, mis sarnanevad konnadega. Saatana viimane pettus kaasab deemonlikud, valetavad vaimud.

Lohe (paganlus ja spiritism), merest tõusnud metsaline (roomakatoliiklus) ja valeprohvet (taganenud protestantism) ühinevad Saatana käsu alla (vaata Ilm 13:11, 12). Saatan teeb võimalikuks, et tallesarnane metsaline sooritab imelisi tunnustähti (vaata Ilm 13:13–17), mis sisaldavad spiritistlikke ilminguid. Need tunnustähed on osa Saatana lõpuaja petlikust strateegiast, et veenda maailma järgnema talle, mitte aga õigele Jumalale.

Pimestatuna vihast Jumala ja Tema tõe vastu usuvad maailma juhid hõlpsalt Saatana valesid, mis on kaetud meeldiva religioosse looriga (2Ts 2:9–12). Lõpuks ühinevad nad viimaseks võitluseks, mis viib selle maailma lõppemiseni.

Loe Ilm 16:16. Kui edukaks osutub Saatana lõpuaja pettus maailmas elavate inimeste kogumisel Harmagedooni lahinguks?

Petlikud deemonlikud imeteod osutuvad ülemaailmselt edukaiks. Olles põlglikult tagasi lükanud Piibli õpetused, usuvad inimesed valet, mis käib petvate imedega kaasas (vaata 2Ts 2:9–12). Nad tulevad kokku eesmärgiga – seda sümboliseerib nende kogumine ühte „paika“, mida „heebrea keeles hüütakse Harmagedoon“ ja tähendab „Megiddo mäge“. Megiddo-nimelist mäge ei olnud, küll aga oli kindluslinn, mis paiknes Jisreeli orus (Esdraeloni tasandikul) Karmeli mäeseljaku jalamil. See oli tähtis strateegiline koht.

Esdraeloni tasandikku tunti Iisraeli ajaloos nii mõnegi otsustava lahingu poolest (vaata Km 5:19; Km 6:33; 2Kn 9:27, 2Kn 23:29, 30). Ilmutusraamat kasutab seda ajaloolist tausta selleks, et kirjeldada viimast suurt konflikti (mida nimetatakse Harmagedooniks) Kristuse ja kurjuse jõudude vahel. Maailma rahvast kujutatakse saatanliku liitlaskonna juhtimise alla koondatud armeena.

„Megiddo mägi“ on ilmne vihje Karmeli mäele, mis tõuseb otsekui torn oru kohale, kus asus iidsetel aegadel Meggido linn. Karmeli mägi oli ühe Iisraeli ajaloo suurima kokkupõrke toimumispaik – õige Jumala prohveti (Eelija) ja Baali valeprohvete (1Kn 18. ptk) vahel. See kaartide avamine vastas küsimusele: „Kes on tõeline Jumal?“ Tuli, mis langes taevast, näitas, et Issand oli ainus tõeline Jumal ja ainus, keda tuleb kummardada. Kuna Harmagedooni lahingu vaimulik teema – kas me kuulame Jumala või inimese sõna? – lahendatakse *enne*, kui nuhtlused langevad, kontrollib neid, kes astuvad lohe, metsalise ja valeprohveti poolele (Ilm 16:13), täielikult kurat (nagu oli lugu Juudasega, kes viis Kristuse ristilöömiseni [Lk 22:31]).

Olles valinud kaotaja poole, on nad nende hulgas, kes hüüavad mägedele, et nood neid kataksid (Ilm 6:16; loe ka 2Ts 1:7, 8). Enne aga, kui nuhtlused langevad, kirjeldab Ilm 13:13, 14 seda, kuidas maast tõusnud metsaline laseb taevast tuld alla sadada, et petta maailma mõtlema, nagu oleks Saatana võltsing (mis sisaldab teisest vaimust juhitud vääraid usulisi ärkamisi) Jumala töö.

Harmagedoon ei ole militaarne võitlus rahvaste vahel, mida kuskil Lähis-Idas võideldakse, vaid see on üleilmne vaimulik võitlus, mille puhul Kristus astub otsustavalt vastu pimeduse jõududele (vaata 2Kr 10:4). Tulemus on sama, mis Karmeli mäel, ainult ülemaailmses mõõtnes – Jumal võidutseb pimeduse jõudude üle.

Palju aastaid on inimesed jälginud poliitilisi ja sõjalisi rahunusi Lähis-Idas kui märke lõpust ja Harmagedoonist. Vaatamata paljudele ettekuulutustele ning Harmagedooni aja määramistele ei ole tulnud seda, mida on ette arvatud. Kuidas kaitsta ennast selliste vigade tegemise eest, mille puhul tõlgendatakse kohaliku tähtsusega sündmusi piibellike prohvetikuulutuste täitumisena?

Reede, 15. märts

Toetav mõte: „Ainult need, kes on kindlustanud oma meeled Piibli tõdedega, jäävad püsima viimases suures võitluses. Iga inimene peab end põhjalikult läbi katsuma: olen ma kuulekas Jumalale või inimestele?... Viimaseid päevi silmas pidades ütles apostel Paulus: „Tuleb aeg, mil nad ei salli tervet õpetust“ (2Tm 4:3). See aeg on tulnud. Rahvas ei taha kuulda Piibli tõde, kuna see käib vastu nende patuse, maailma armastava südame soovidele. Saatan pakub neile pettusi, mida nad armastavad.

Ent Jumalal on maa peal rahvas, kes peab Piiblit ja ainult Piiblit kõikide õpetuste mõõdupuuks ja reformide aluseks. Õpetatud meeste hinnanguid, teaduslikke järeldusi, kiriklike nõukogude tõekspidamisi ja otsuseid, mis on niisama arvukad ja vastuolulised kui uskkonnadki, mida nad esindavad, enamuse arvamust – mitte midagi neist ega neid tervikuna ei tuleks pidada tõendiks seisukoha võtmisel ühegi usupunkti poolt ega vastu. Enne mingi õpetuse või eeskirja vastuvõtmist peaksime nõudma selle toetuseks kindlat tõendit: „Nõnda ütleb Issand.“

Pettuse suure draama krooniks esineb Saatan ise Kristusena. Kogudus on juba kaua tunnistanud, et Päästja tulek on lootuste täitumine. Nüüd lasebki suur petja paista, et Kristus on tulnud. Maailma erinevates osades ilmutab ta ennast inimestele majesteetliku olendina pimestavas hiilguses, mis sarnaneb Johannese poolt Ilmutusraamatus antud Jumala Poja kirjeldusega (Ilm 1:13–15). Teda ümbritsev hiilgus ületab sära, mida surelike silmad on kunagi näinud. Kõlab võiduhüüd: „Kristus on tulnud!“ Inimesed viskuvad sügavas austuses põlvili... Leebe ja kaastundliku tooniga esitab ta mõned sellised aulised taevased tõed, mida rääkis Päästja. Ta parandab inimeste haigusi ning väidab siis, et ta on muutnud hingamispäeva pühapäevaks. Ta käsib kõiki austada päeva, mida tema on õnnistanud. Ta teatab, et need, kes jäävad kindlaks seitsmenda päeva hingamispäevale, teotavad tema nime, kuna nad keelduvad kuulmast ingleid, kes on saadetud nende juurde valguse ja tõega. See on võimas, peaaegu võitmatu pettus.“ – Ellen G. White, *Suur võitlus*, lk 593–595, 624.

Küsimused aruteluks:

1. Loe Jeesuse manitsust Ilm 16:15, mis on paigutatud Harmagedooni lahinguks valmistumise kirjelduse vahele. Pane tähele sõnastuse sarnasust Kristuse varasema üleskutsega Laodikeia kogudusele (Ilm 3:18). Kuidas näitavad Kristuse sõnad Laodikeia sõnumi tähtsust Jumala rahvale, kes elavad ajal, mil valmistutakse viimaseks konfliktiks? Mismoodi käib see sõnum sinu kohta isiklikult?

2. Valge ja puhas rüü Ilmutusraamatus sümboliseerib Kristuse õigust (Ilm 3:4, 5; Ilm 19:7–9). Ainult need, kes võtavad ülle Kristuse õiguse rüü, suudavad lõpuks kindlaks jääda. Kuidas saab inimene oma riided Talle veres valgeks ja puhtaks teha? (Ilm 7:14)

Mooses ja Zimbabwe politsei

Loo on kirja pannud Andrew McChesney.

26 aastane misjonär vaatas üksisilmi 50 zimbabwe politseiohvitseri. Vormi-
rietuses mehed ja naised olid just osalenud kireval paraadil Bulawayo
kesklinnas ning nüüd ootasid nad teda rääkima.

Emmanuel Msimanga – Globaalmisjoni teerajaja Zimbabwe suuruselt teise linna
kesklinna ärikvartalites – hakkas rääkima Moosesest.

„Kuigi Mooses oli Egiptuses, pidas ta meeles, et ta oli heebrealane,“ ütles ta.
„Mooses mõistis, et kuigi „ma olen Egiptuses, ei ole ma egiptlane. Ma ei pea
tegema selle maa kommete järgi.““

Emmanuel vaatas otsa innukatele nägudele.

„Osa inimesi kogub ebaõiglast kasu. Ärge tehke teie nii,“ sõnas ta. „Elage õiglast
elu, kuigi elame patuses maailmas.“

Emmanuel lõpetas 2017. aastal Bulawayo lähistel asuva Solusi Ülikooli ja sai nüüd
ainulaadse võimaluse Kristusest rääkida. Globaalmisjoni teerajajana oli ta otsi-
nud võimalusi, kuidas jõuda politseiohvitserideni, riigiteenistujateni ja ülikooli
üliõpilasteni, kes selles piirkonnas elavad ja töötavad. Ta lihtsalt küsis ja sai loa
esitada 30minutilise vaimuliku sõnumi kohalike ja selle regiooni ohvitseride
koolituskursustel.

Emmanuel ütles koolituskursuse käigus Moosese kohta veel palju muudki.

„Mooses valis iisraellastega koos pigem kannatada kui ajutisi paturõõme nau-
tida,“ ütles ta. Mees avas oma Piibli Hb 11:24–25 juurest ja luges: „Usus keeldus
Mooses, kui ta oli saanud suureks, laskmast end nimetada vaarao tütre pojaks. Ta
eelistas pigem näha vaeva koos Jumala rahvaga kui üürikest aega nautida pattu.“

Pärast tänasid politseiohvitserid Emmanueli.

„Sellist vaimulikku sõnumit me vajame,“ ütles üks. „See räägib meile asju, mida
me kuulda ei tahaks, aga mida me kuulma peame.“

„See oli noomimise ja parandamise sõna,“ ütles teine. „Jumal õnnistas mind täna.“

Emmanuel kutsus ohvitseri üles astuma Prohvetikuulutuse Hääle tasuta piibli-
uurimistele ja andis igapähele raamatu.

Ükski politseinik ei ole ristimist palunud, kuid Emmanuel on kindel, et Püha Vaim
töötab. Pärast seda, kui ta oli olnud alles kaks kuud Globaalmisjoni teerajaja, val-
mistusid viis üliõpilast tema piirkonnast ristimiseks.

Emmanuel rühub edasi, olles valmis jutlustama õigusest. „Nii nagu Mooses, nii
tuleb ka meil alati seista õiguse eest, isegi kui ajastu hoovus ütleb, et peaksime
olema korrumpeerunud,“ ütles ta.

Osa 2015. aasta kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetusest läks Solusi
Ülikooli heaks, et ehitada ülerahvastatud söögisaal poole suuremaks – 500 iste-
kohalt 1000-le.

Kohtumõistmine Baabüloni üle

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Ilm 17. ptk: Jr 51:13; 2Ms 28:36–38; Ilm 13:1–8; Ilm 13:18; Ilm 16:2–12.

Juhtsalm: „Ja ma kuulsin teist häält taevast hüüdvat: „Tulge temast välja, mu rahvas, et te ei saaks tema pattude osaliseks ning et te ei kannaks midagi tema nuhtlustest! Sest tema patud on ulatunud taevani ning Jumalale on tulnud meelde tema ülekohtused teod“ (Ilm 18:4,5).

Kuues nuhtlus põhjustab sümbolse Eufraati jõe kuivamise, kui pettekujutlusest vabanenud inimesed tõmbavad tagasi oma populaarse toetuse lõpuaja Baabülonilt. Nagu möödunud nädala õppetükist nägime, eelneb Baabüloni võimu purunemisele laialatuslik deemonlik tegevus selle nimel, et Jumala tööd võltside (Ilm 16:13, 14). Deemonlik tegevus ühendab edukalt öelad, et valmistuda Harmagedooni lahinguks.

Viimase lahingu alguses toimub osana seitsmendast nuhtlusest suur maavärisemine. Maavärin purustab Baabüloni ühtsuse ja lõhestab selle kolme ossa (Ilm 16:18, 19). Lõpuaja Baabüloni kujutatakse linnana, mis esindab lühiaegset maailma poliitiliste ja religioossete jõudude liitumist selleks, et seista vastu Jumala rahvale. See ühtsus puruneb, põhjustades lõpuaja Baabüloni kokkuvarisemise.

Peame meeles pidama, et Ilm 16:19 annab meile teada üksnes lõpuaja Baabüloni kokkuvarisemisest. Peatükid 17 ja 18 räägivad, kuidas see häving tegelikult toimub. Enne, kui jutustatakse lõpuaja Baabüloni langemisest ja selle langemise põhjustest (Ilm 17:12 – 18:24), kirjeldab Ilm 17. peatükk seda lõpuaja ärataganenud ususüsteemi, sedapuhku erepunase metsalise turjal istuva hoorana. Oma tütarde abiga ahvatleb hoor Baabülon, kes sõidab erepunase lohe seljas, maailma mässama Jumala vastu (Ilm 17:1–11).

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 23. märtsiks.

Loe Ilm 17:1. Jr 51:13 näitab, et „suured veed“, mille ääres Baabülon istub, on Eufrati jõgi. Mida suur vesi Ilm 17:15 põhjal sümboliseerib?

Naine sümboliseerib Piiblis Jumala rahvast. Ilmutusraamatus kujutatakse Jumala tõelist kogudust voorusliku naisena (Ilm 12:1; Ilm 22:17). Hoor aga esindab väära, ärataganenud kogudust. Ilm 17:5 öeldakse selle hoora kohta „Suur Paabel“. Just nii nagu vana-aja Baabülon sõltus oma olemasolus Eufrati jõest, nii toetub lõpuaja Baabülon masside toetusele, et viia ellu oma plaane.

Loe Ilm 17:2 koos Ilm 14:8 ja Ilm 18:2, 3ga. Millised kaks inimrühma tuuakse eraldi välja nendena, kellel on ebaseaduslik suhe lõpuaja Baabüloniga ja keda Baabülon on võrgutanud?

Esimese rühmana nimetatakse ilmamaa kuningaid, valitsevaid poliitilisi võime. Neid on kujutatud hoor Baabüloniga abielu rikkumas. Vanas Testamendis kasutatakse hooraeltu sageli selleks, et väljendada usust taganenud Iisraeli seljapööramist Jumalale ja suundumist väär-religioonide poole (Js 1:21; Jr 3:1–10). Abielurikkumine maailma kuningate ja hoora vahel sümboliseerib lubamatut liitu lõpuaja Baabüloni ja võimul olevate poliitiliste jõudude vahel – kiriku ja riigi liitu.

Teise rühmana, kellega hoor Baabülonil on keelatud suhted, nimetatakse neid, kes elavad ilmamaal; masse, keda valitsetakse. Nad on vaimulikult joobnud Baabüloni hooraeltu veinist. Vastupidi valitsevatele poliitilistele jõududele on Baabülon valdava osa rahvast purju jootnud valeõpetuste ja -tavade ning petumõttega, et tema suudab neid kaitsta. Kui inimesed on purjus, ei mõtle nad selgelt ja on kergesti kontrollitavad (vaata Js 28:7). Baabülon juhib eksiteele kogu maailma, välja arvatud ustava jäägi.

Lõppude lõpuks, nagu on tänapäeval ja nagu on alati olnud, pole inimmassidel õigus. Mida peaks see meile rääkima ohu kohta järgneda üldtunnustatud arvamustele, olgu need nii populaarsed kui tahes?

Loe Ilm 17:3. Üks seitsmest inglist, kelle käes olid seitsme viimase nuhtlusega täidetud seitse kaussi, pakkus Johannesele võimalust vaadata suurte vete ääres istuva hoora üle toimuvat kohtumõistmist. Kui Johannes hoora näeb, istub too erepunase metsalise seljas. Mil viisil kirjeldavad vee ja metsalise sümbolid tabavalt Baabüloni toetajaid?

Kui Johannes viiakse nägemuses kõrbesse, näeb ta naist istuvat erepunase metsalise seljas. Hoor esindab religioosset üksust, metsaline aga sümboliseerib poliitilist võimu. Vaatepilt religioonist, kes ratsutab ilmalike ja poliitiliste võimude turjal, osutab kahele lahusolevale üksusele; millelegi, mis minevikus niimoodi ei olnud, kui religioon ja poliitika lõimused. Prohvetikuulutus näitab aga, et need kaks ühinevad lõpuajal. Metsalise turjal olemine on märk ülemvõimust; nii nagu ratsanik erepunase metsalise turjal, nii domineerib see lõpuaja usuline süsteem ilmalike ja poliitiliste võimude üle.

Millised hoora tunnusjooned viitavad Ilm 12. ja 13. peatüki lohele, merest tõusnud metsalisele ja maast tõusnud metsalisele?

Hoor kujutatakse silmatorkavalt ehituna: rietatud purpurpunasesse ja erepunasesse, kaunistatud kullast, kalliskividest ja pärlitest valmistatud ehetega. Sellist kaunistamist harrastasid muistsed hoorad oma ahvatlusjõu suurendamiseks (Jr 4:30). Erepunane kui vere värv on vastavuses selle ususüsteemi rõhuva iseloomuga.

Hoor riided on võltsing Vana Testamendi ülempreestri rõivastusest, mille värvide hulka kuulusid purpurpunane, helepunane ja kuldne (2Ms 28:5, 6). Jumalat teotav kiri hoora otsaesisel on samuti ülempreestri peakattel oleva kirjutise „Issandale pühitsetud!“ (2Ms 28:36–38) aseaine. Karikas ta käes meenutab meile pühamust toodud nõusid, millest Baabüloni kuningas Belsassar ja tema külalised viina jõid (Tn 5:2–4). Karikas hoora käes kasutab veini – Saatana lõpuaja ususüsteemi valede – varjamiseks tõe välimust, et meelitada maailm Jumalast eemale.

Edasi kirjutatakse, et hoor Baabülon on joobnud pühade ja Jeesuse märtrite verest, kes surid sellepärast, et nad tunnistasid Kristusest. Nende surmas süüdi olemine seostab lõpuaja Baabüloni keskaja ärataganenud kristlusega, mida juhtis paavstlus ja mis oli vastutav miljonite kristlaste surma eest, kes jäid evangeliumile ustavaks.

Hoor Baabüloni kirjeldusest peegeldub Tüütiira koguduse puhul kasutatud lisebeli kujund (vaata Ilm 2:20–23). Kuidas selgitavad kahe kõnealuse naise vahelised paralleelid lõpuaja Baabüloni olemust?

Ilm 17:3 kirjeldab erepunast metsalist samasuguste sõnadega, millega Ilm 13. ptk kirjeldab merest tõusnud metsalist, kes sõdis Jumala rahvaga ja võidutses (Ilm 13:5–7). Tagakiusamise algusjärgus pidi vooruslik naine põgenema kõrbesse 1260-päevaseks/aastaseks prohvetlikuks perioodiks, aastaks 538–1798 (Ilm 12:13, 14). Elame küll oikumeenia ajastul, kuid oleks hea, kui protestandid tuletaksid meelde mineviku kohutavaid tagakiusamisi, sest prohvetikuulutuse kohaselt toimub veelkord midagi sarnast, ainult palju hullemalt.

Loe Ilm 17:8. Võrdle selle salmi sõnastust Ilm 13:8ga. Kuidas selgitab Ilm 13:3 metsalise elu ja tegevuse kolme faasi?

Erepunase metsalise kohta öeldakse, et ta oli ja teda ei ole enam ja ta tuleb üles sügavikust ja läheb hukatusse. See kolmest osast koosnev fraas on ennekõike Jumala nime Jahve vastandiks – „kes on ja kes oli ja kes tuleb“ (Ilm 1:4; vaata ka Ilm 4:8). Lisaks osutavad need sõnad kolmele faasile metsalise elus:

- (1) Metsaline „oli“. Ta oli minevikus olemas. Tema põhitegevused kestsid prohvetliku perioodi – 42 kuud, mida teatakse ka 1260 päevana/aastana (vaata Ilm 13:5 ja 9. õppetüki pühapäevast osa).
- (2) „Ei ole enam“. Surmahaava saamisega (vaata Ilm 13:3) läks metsaline 1798. aastal oma mitte-eksisteerimise faasi, vähemasti ei olnud teda tagakiusajana. Ta kadus mõneks ajaks maailma näitelavalt, aga püsis ometi elus.
- (3) Lõpuks surmahaav paraneb ja metsaline virgub, täis saatanlikku raevu.

Ilm 17. ptk kirjeldab Ilm 13:1–8 mainitud metsalist tema surmahaava paranemise ajal. Selle taaselustunud metsalise seljas istub hoor Baabülon. Veel üks kord sõlmub religiooni ja poliitika lühiaegne liit, nagu see eksisteeris keskajal, ning taas leiab aset tagakiusamine.

„Tõusku vaid vastupanu, võimutsegu jällegi kitsarinnalisus ja sallimatus, süttigu tagakiusamine, ja ükskõiksed ning silmakirjalikud löövad kõikuma ning loobuvad usust. Tõeline kristlane seisab kindlalt kui kalju, tema usk muutub isegi tugevamaks ja lootus helgemaks kui heaolu päevil.“ – Ellen G. White, *Suur võitlus*, lk 602. Millise hoiatuse peaksime neist sõnust saama selle kohta, millist kristlikku kogemust vajame praegu, enne lõpusündmuste lahtirullumist?

Loe Ilm 17:9–11 koos Ilm 13:18ga. Nõue aru saada seitsmest peast on „mõistus, millel on tarkus“. Millist tarkust siin silmas peetakse? Kuidas sellist Jumalalt saadavat tarkust omandada (vaata Jk 1:5)?

Ingel selgitab, et seitse pead on seitse mäge. Osa tõlkijaid mõtleb, et need mäed vihjavad seitsmele künkale, millel asus Rooma linn, ning sel põhjusel tõlgivad nad kreekakeelse sõna *oroi* („mäed“) „künkaiks/kõrgendikeks“. On ka seitse kuningat, keda need seitse mäge sümboliseerivad. Pealegi on mäed olemas järjestikku, mitte samaaegselt.

Need mäed ei sümboliseeri kuningaidsid individuaalselt, sest Ilmutusraamat ei tegele üksikisikutega, vaid süsteemidega. Piiblis sümboliseerivad mäed sageli maailmavõime ehk impeeriume (Jr 51:25; Hs 35:2, 3). Piibli prohvetikuulutuses esindavad „kuningad“ kuningriiki (vaata Tn 2:37–39; Tn 7:17). Niisiis sümboliseerivad seitse mäge seitset suurt järjestikust impeeriumi, mis valitsesid maailma ajaloo jooksul ja mille kaudu Saatan pani vastu Jumalale ning tegi halba Jumala rahvale.

Johannese-aegse inimese jaoks olid viis sellist impeeriumi langenud, üks oli hetkel olemas ja üht polnud veel tulnud. Kuigi kõik adventistidest tõlgendajad pole siinkohal samas seletuses kokku leppinud, saavad paljud aru, et need viis, mis on langenud, on võimsad kuningriigid, kes valitsesid Vana Testamendi ajal ning (aeg-ajalt) tegid Jumala rahvale halba: Egiptus, Assüüria, Babüloonia, Meedia-Pärsia ja Kreeka. Üks, „kes on“, oli Johannese ajal Rooma impeerium.

Seitsmes kuningriik, kes „ei ole veel tulnud“, on Ilm 13. peatüki merest tõusev metsaline – paavstlus, mis võimutses ja tegi halba Jumala rahvale – see pidi tulema esile pärast Johannese eluaega ja paganliku Rooma impeeriumi langedmist. Ajalugu on võimsalt kinnitanud selle prohvetikuulutuse tõepära, mis on kirja pandud palju sajandeid enne vastavate sündmuste toimumist.

Johannesele öeldakse veel, et erepunane metsaline on *kaheksas* maailmavõim, kuigi samas üks neist seitsmest peast (maailmavõimust). Milline seitsmest? Kuna pead on ajaliselt järjestikused, peab kaheksas olema seitsmes pea, kes sai surmahaava. Selle kaheksanda maailmavõimu ajal ilmub nähtavale erepunane metsaline, kandes ja arendades edasi hoor Baabülioni eesmärgi. Elame täna surmahaava paranemise ajal. Kaheksas maailmavõim ilmub näitelavale otse enne lõppu ja läheb hukatusse.

Loe Ilm 17:12–15 koos Ilm 16:14–16ga. Mida sa neist piiblisalmidest „kümne kuninga“ kohta teada saad?

Kümne kuninga tuvastamiseks on pakutud erinevaid tõlgendusi. Kuid Ilmutusraamat ei ütle meile, kes nad on. Saame sellest piiblisalmist tuletada ainult seda, et nad on lühiaegne poliitiline võimuliit, mis ilmub esile vahetult enne lõppu ja toetab hoora. Nende arv väljendab, et vastavad maailmajõud osutavad täielikku, kõikumatut ustavust metsalisele.

Ilm 17:13, 14 kordab lühidalt Harmagedooni lahingut, mida tutvustati Ilm 16:12–16. Imet tegevatest demonlikest jõududest ajendatuna asub see üleilmne poliitiline võimuliit koos lohe, merest tõusnud metsalise ja valeprohvetiga pidama sõda Tallega. Teisisõnu, Harmagedooni lahing ei ole sõjaline kokkupõrge Lähis-Idas, vaid Kristuse teisest tulekust põhjustatud viimane võitlus, mispuhul Saatan ja tema salaliit võitlevad Kristuse ja Tema inglihulkade vastu.

Loe Ilm 17:16–18. Mida annab Ilm 16:2–12 teada põhjustest, miks muudavad kümme kuningat oma suhtumist Baabüloni? Kes on Baabüloniga toimuva taga?

Vihkamisega täidetud kümme sarve, kes on vihkamisega täidetud Euroopa jagunenud riikide õigusjärglased, tormavad järsku üheskoos Baabüloni (paavstluse lõpuaja versiooni) kallale, teevad ta puupaljaks ja kisuvad alasti; sümboliseerivad nad ta liha ja põletavad ta ära tulega. Kui Johannes paneb kirja seda, mis hoor Baabüloniga juhtub, kasutab ta samasugust väljendusviisi nagu siis, kui Jumal rääkis abielurikkunud Jeruusalemmaga toimuvast (Jr 4:30). Tulega ära põletamine oli seksuaalselt ebamoraalselt tabatud preestri tütre karistus (3Ms 21:9). Petta saanud poliitilised jõud on kainenunud, sest Baabülon ei ole suuteline neid nuhtluste eest kaitsma. Nad tunnevad, et neid on petetud, ja ründavad vihaselt. Lõpuaja ärataganenud ususüsteem koos kõigi nendega, kes valisid sellega samastuda, tunnevad oma nahal jumaliku karistuse täiust.

Vastamata jääb veel hulk küsimusi lõpuaja sündmuste kohta ja seega võivad need praegu näida ebamäärased. Millise erilise töötuse annab Ilm 17:14 ja mida peaks see töötus meie jaoks tähendama?

Reede, 22. märts

Toetav mõte: Enne Baabülioni täielikku moraalset langemist kutsub hää! taevast ikka veel Baabülonis olevat Jumala rahvast: „Tulge temast välja, mu rahvas“ (Ilm 18:4). Erinevatel põhjustel on Baabülonis ikka veel Jumalat kummardavaid inimesi. Jumal kasutab oma lõpuaja kogudust selleks, et kutsuda need inimesed välja ärataganenud ususüsteemist, et nad ei võtaks osa tema pattudest. Neil tuleb Baabülonist välja tulla selleks, et Baabülioni saatusest pääseda. Jumal ei taha, et keegi hukkuks (2Pt 3:9). Ilm 19:1–10 näitab, et palju jumalakartlikke Baabülonis olevaid inimesi vastab sellele kutsele. Mõttele sellele tohutule vastutusele, mis on meil kui Jumala ülejäänud kogudusel. Mida peaks selline vastutus meile rääkima vajadusest, et meie südames oleks Jumala tõde ja meie ellu saaks valatud Püha Vaim?

Küsimused aruteluks:

1. Nagu Ilm 18:4 näitab, on Baabülonis palju jumalakartlikke inimesi, keda Jumal nimetab „minu rahvaks“. Mõtiskle järgneva tsitaadi üle: „See sõnum tuleb edastada, aga kuna seda tuleb edastada, peame olema hoolsad, et me ei torka ega tungi peale ega mõista hukka neid, kellel pole sellist valgust nagu meil. Me ei peaks minema välja selleks, et teha teravaid torkeid katoliiklaste kohta. Katoliiklaste hulgas on palju neid, kes on väga kohusetundlikud kristlased ning kes kõnnivad kogu selle valguse kohaselt, mis neile paistab, ja Jumal tegutseb nende heaks. Need, kel on olnud suured eesõigused ja võimalused, aga kes on jätnud parandamata oma füüsilist, vaimset ja moraalset jõudu..., on Jumala silmis suuremas ohus ja suurema hukkamõistu all kui need, kel on vigased õpetuspunktid, kuid kes ometi püüavad teha head kaasinimestele.“ – Ellen G. White, *Evangelism*, lk 575. Mida peaks see mõte meile rääkima kaasinimeste kohtlemisest?
2. Ilm 17. ptk kirjeldab erepunase metsalise seljas istuvat hoora. Kuna Ilm 12. ptk naine sümboliseerib Jumalale ustavat kogudust, siis 17. ptk naine viitab ärataganenud kogudusele, kes ahvatleb maailma Jumalast eemale. Mis on sinu meelest nende juures sarnast ja mis erinevat? Tähtsaim aga, mida me sellest võrdlusest õpime?
3. Selle nädala piiblisalmid kujutavad päris masendavat olukorda ajaloo lõppjärgus olevas religioosses ja poliitilises maailmas enne Kristuse võidukat tulekut. Mida peaks see meile rääkima tähtsuse kohta jääda just nüüd ustavaks, usaldavaks ja puhtaks sõnumile, mille Jumal on meile andnud? Loe Ilm 16:15 – üleskutset ustavusele keset ülemaailmset ärataganemist. Kuidas rakendada seda hoiatust praegu end kohta?

Arenemisõpetuse übermõtestamine

Selle loo on kirjutanud Andrew McChesney.

19 aastase Stan Hudsoni maailm pöördus pea peale, kui tema geoloogia-professor California Ülikoolist teatas, et ta uskus Jumalat.

See teadaanne šokeeris üliõpilasi ja nad pommitasid teda küsimustega. Tuli välja, et professor oli teistlik evolutsionist, inimene, kes usub, et Jumal on olemas, kuid Maa loodi miljonite aastate pikkuse arengu käigus.

See seisukoht rabas Stani, paljutöötavat teadlast, oma ebaloogilisusega. Kuidas saab professor panna Jumala, juhul, kui Jumal olemas on, teisele kohale ja mitte esimeseks? Stani viis segadusse ka arusaam, et kõikvõimsast Jumalast lähtus surm. Teistlik evolutsiooniteooria õpetab, et surm oli osa Jumala algsest plaanist. Loomade põlvkondadel tuli miljonite aastate jooksul surra selleks, et toota olevused, kes tänapäeval Maad asustavad.

Kuid kõige enam erutas Stani arusaamine, et teadlased ei olnudki nii lahtise peaga, kui tema oli mõelnud, ning iga teadlane, kes seadis kahtluse alla evolutsiooniteooria, seisis silmitsi suure võitlemisega. Ta ei tahtnud võidelda ja seepärast jättis ta ülikooliõpingud pooleli.

Möödus kuus kuud. Ühel päeval küsis Stani toakaaslane, sõber David L., temalt Piibli kohta. Stan leidis oma toast Piibli, puhus selle kaanelt tolmu ära ja andis Davidile lugeda. Nähes Davidit Piiblit lugemas, avaldas see Stanile muljet ja varsti hakkas ta ka ise lugema.

Mõne aja pärast otsustas Stan palvetada. Ta põlvitas oma voodi kõrvale ja ütles: „Armas Jumal, paistab nii, et David ja mina otsime sind. Kas Sa aitaksid meid?“

See palve, ütles Stan hiljem, oli ilmselt kõige võimsam palve, mida taevas tema suust üldse kuulnud on.

Mõne napi nädalaga kasvas Jumal üha suuremaks, kui Ta vastas väikestele palvetele, rääkis Stan. Näiteks ütles Stan kord Davidile: „Müüme diivani maha.“ Ja kohe kuulsid nad koputust uksele. Sisse astunud naaber küsis: „Vabandage, kas teil on diivan müüa?“

„Palju seesugust rõõmustas meid,“ ütles Stan. „Me tajusime, et Jumal näeb meid ja võtab meie elust osa.“

Stanist sai adventkoguduse pastor ja ta teenis 38 aastat California, Idaho ja Washingtoni osariikides. Ta ei kaotanud kunagi armastust teaduse vastu ja on olnud tegus piibelliku kuuepäevase loomisnädala kasuks kõneleja telekanalites Hope Channel ja 3ABN. Nüüd juhib ta Vaikse ookeani Põhjaosa Uniooni Loomise Uuringute Keskust Ridgefieldis, Washingtoni osariigis.

„Adventistid on enam-vähem viimane loomist toetav uskkond ja ma olen tänulik, et olen sellega seotud,“ ütles Stan. „Meie ülesanne on eriliselt kuulutada Jumalast, kes tegi taeva ja maa, mere ja veeallikad. Mulle meeldib esimese ingliskeelse kuulutuse valjuhäälna esitamine.“

„Ma teen kõik uueks“

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Ilm 19:6–9; Jh 14:1–3; Ilm 19:11–16; Ilm 20:1–3; Jr 4:23–26; Ilm 20:4–6, Ilm 21:2–8.

Juhtsalm: „Ja troonil istuja ütles: „Vaata, ma teen kõik uueks!“ **Tema ütles:** „Kirjuta, sest need sõnad on ustavad ja tõelised!““ (Ilm 21:5).

Lõpuaja Baabülioni häving on halb uudis nende jaoks, kes olid selle ärataganenud ususüsteemi kaastöölised. Jumala rahva jaoks aga on see hea uudis (Ilm 19:1–7). Baabülioni vastutas selle eest, et mõjutas ilmalikku poliitilist võimu neid taga kiusama ja neile kurja tegema (Ilm 18:24). Selle suure vastase hävitamine tähendab Jumala ustava rahva jaoks vabanemist ja lunastust.

Baabülioni hävitamisega saab lõpliku vastuse Jumala rahva palve, millest oli juttu viienda pitseri sündmustiku juures. Nende hüüd: „Kui kaua, oh Issand?“ (Ilm 6:19) kujutab Jumala rõhutud ja kannatava rahva hüüdu Aabelist kuni ajani, mil Jumal nad lõpuks süüst vabastab (Ps 79:5; Ha 1:2; Tn 12:6, 7). Ilmutusraamat kinnitab Jumala rahvale, et kurjus, rõhumine ja kannatused jõuavad lõpule.

Nüüd on Kristusel aeg sisse juhatada oma igavene riik. Ilmutusraamatu järele jäänud peatükid ei kirjelda mitte niivõrd lõpuaja Baabülioni hävingut, kuivõrd Saatana ja kogu kurjuse hävitamist. Saame heita ka pilku Jumala igavese riigi rajamisele.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 30. märtsiks.

Loe Ilm 19:6–9 koos Jh 14:1–3ga. Kuidas illustreerib pulmasöömaaeg Kristuse ja Tema rahva kauaoodatud ühinemist?

Kaks tuhat aastat tagasi jättis Kristus oma taevase kodu selleks, et kutsuda enda järelkäijad pulmasöömaajale (Mt 22:1–14), mis leiab aset pärast Tema abiellumist oma pruudiga. „Pulm esitab kuningriigi vastuvõtmist Kristuse poolt. Püha linna, uut Jeruusalemma, mis oli kuningriigi pealinn ja esindaja, nimetatakse „mõrsjaks, Talle naiseks“... Ilmutusraamatus öeldakse, et Jumala rahvas on külaliseks Talle pulma õhtusöömaajal (Ilm 19:9)... Matteuse 22. peatüki tähendamissõnas kasutatakse sedasama pulma sümbolit. Uurimiskohut esitatakse siin selgesti sündmusena, mis toimub enne pulma. Enne pulmapeo algust tuleb kuningas sisse külalisi vaatama, et näha, kas kõik on riidetud pulmarüüga – selle puhta rüüga, mis tähistab Talle veres pestud ja valgeks tehtud iseloomu (Mt 22:11; Ilm 7:14).“ – Ellen G. White, *Suur võitlus*, lk 426–428. Pärast oma surma ja ülestõusmist läks Peigmees tagasi oma isa koju, et „valmistada ase“ oma rahvale, Tema pulmakülalistele (vaata Jh 14:1–3). Nead jäävad maa peale, valmistudes Tema saabumiseks. Maailma lõpul tuleb Ta tagasi ja viib nad oma Isa koju.

Ilm 19:8 märgib, et Kristus andis pruudile särava puhta peenlinase. Selline kehakate näitab, et pulmakülalised, kes linna sisenevad, ei toetu ainsalegi oma teenele. Seega esindab „särav puhas peenlinane“ „pühade õigeid seadmisi ehk tegusid“, tegusid, mis tulenesid ühendusest neis elava Kristusega. Seega sümboliseerivad niisugused riided Kristuse õigust ja seda, et Tema omad „hoiavad alal Jumala käske ja Jeesuse usku“ (Ilm 14:12). Maa peal elades jutustas Jeesus tähendamissõna pulmapeost. Kuid üks külaline eelistas kanda oma kehakatet, selle asemel et riietuda kuninga pakutud pulmarüüsesse, ning tema aeti pulmast minema (Mt 22:1–14).

Ilm 3:18 näitab, et Jumala lõpuajal elava rahva suurimaks vajaduseks on Kristuse õiguse rüü, usu ja armastuse kuld ning Püha Vaimu silmasalv. Jeesuse pakku mine laodikealastele, et nad „ostaksid“ Temalt neid ande, näitab meile, et Ta küsib midagi vastu selle eest, mida Ta pakub. Me loobume ennasttäis olemisest ja usaldame end Kristusele; elame ustavas sõnakuulelikkuses ning Teda kui meie ainsat päästelootust usaldades.

Loe Ilm 19:11–16. Mis on valgel hobusel istuva ratsaniku nimi ja mida tähendab, et Tema suust välkus vahe mõök? Mida ütlevad salmid meile selle kohta, kuidas olla lõpus võitja poolel?

Näeme siin Kristuse teise tuleku kirjeldust, selle töötuse täitumist, mida kõikide aegade usklikud on kaua igatsenud. Nagu Jeesus, nii on Tema rahvas rajanud oma usu Jumala Sõnale. Ilm 19:11–16 on Jeesuse paljude võitude haripunkt: Jeesus lõi taevas võidukalt Saatanat; Ta lõi Saatanat kõrbes; Ta lõi teda ristil; ja Ta lööb teda oma tagasitulekuga.

„Varsti ilmub idas väike must pilv, umbes inimese poole kämbla suurune. See pilv ümbritseb Päästjat ning näib eemalt olevat mähkunud pimedusse. Jumala rahvas teab, et see on Inimese Poja märk. Pühalikus vaikuses vaatlevad nad pilve, kui see läheneb maale, muutudes üha heledamaks ja aulisemaks, kuni sellest saab suur valge pilv, mille alus hiilgab nagu hävitav tuli ja mille kohal kõrgub lepingu vikerkaar. Jeesus ilmub vägeva võitjana. Ta ei tule enam „valude mehena“, et juua häbi ja valu karikast. Ta tuleb Võitjana taevas ja maa peal, et kohut mõista elavate ja surnute üle. „Ustav ja Tõeline... mõistab kohut ja sõdib õiguses“ ja „taevased väehulgad järgnesid talle“ (Ilm 19:11, 14). Võidulaule laulev pühade inglite loendamatu hulk saadab Issandat Tema teel. Taeva laotus on täis hiilgavaid olendeid – „kümme tuhat korda kümme tuhat ja tuhat korda tuhat“. Ükski inimlik sulg ei suuda kirjeldada seda sündmust; ühegi sureliku mõistus ei ole võimeline kujutlema selle hiilgust.“ – Ellen G. White, *Suur võitlus*, lk 640, 641.

2Ts 1:8–10 esitab Paulus veel ühe kirjelduse Kristuse lõplikust võidust Tema teisel tulekul, mil kõik ilmalikud ja usulised võimud, kes on Tema vastu vandenõu pidanud, hävitatakse ning Tema rahvas vabastatakse igavikuks.

Ilm 19. ptk kirjeldab kahte söömaaga, üht 9. salmis ja teist 17. ja 18. salmis. Ühel söömaajal sa sööd, teisel süüakse sind. Raske on ette kujutada rägemat kontrasti selle vahel, mis on iga inimese puhul kaalul kogu suures võitluses. Mida peaks niisugune kujundlikkus õpetama meile selle kohta, kui tõsimeelselt on meil vaja võtta oma usku ja seda ülesannet, milleks usk meid üles kutsub?

Loe Ilm 20:1–3 koos Jr 4:23–26ga. Milline on maakera olukord tuhande aasta jooksul? Mismoodi on Saatan aheldatud?

Tuhat aastat (ehk milleenium) algab Kristuse teise tulemisega. Sel ajal on Saatan ja tema langenud inglid aheldatud. Saatanaheldamine on sümboolne, sest vaimseid olevusi ei saa füüsiliselt siduda. Saatanat seovad olukorrad. Nuhtlused on maakera laastanud ja tapnud selle kurjad elanikud; maa on kaoses, mis meenutab aega enne loomist (1Ms 1:2). Sellises olukorras maakera toimib Saatanavanglana milleeniumi jooksul. Kuna ei ole ühtki inimest, keda kiusata ja kellele halba teha, saavad Saatan ja tema deemonlikud kaaslased vaid vaadelda oma mässu tagajärgi Jumala vastu.

Loe Ilm 20:4–6. Kus on lunastatud tuhande aasta jooksul?

Ilmutusraamat näitab, et Jumala rahvas veedab tuhat aastat taevastes eluasemetes, mida Kristus neile valmistas (vaata Jh 14:1–3). Johannes näeb neid istumas troonidel kui kuningaid ja preestreid ning mõistmas maailma üle kohut. Jeesus töötas oma jüngritele, et nad istuvad „kaheteistkümnemale troonile Iisraeli kaheteistkümneme suguharu üle kohut mõistma“ (Mt 19:28). Paulus märkis, et pühad mõistavad kohut maailma üle (1Kr 6:2, 3).

See kohtumõistmine käib Jumala tegude õigluse kohta. Kogu ajaloo jooksul on Saatan ärritanud kahtlusi Jumala iseloomu osas ja Tema käitumise suhtes oma loodutega. Milleeniumi jooksul lubab Jumal lunastatutel pääseda ajaloo aruannete juurde selleks, et leida vastused kõikidele küsimustele, mis puudutavad Tema otsuste õigsust nende suhtes, kes hukka lähevad, ning samuti küsimustele, mis puudutavad Tema juhtimist lunastatute enda elus. Tuhande aasta lõpul on kõik küsimused Jumala õigluse osas igaveseks lahendatud. Jumala rahvas suudab näha kahtluse varju taha, et Saatanaheldused on alusetud. Nüüd on nad valmis pealt nägema Jumala õiget tegutsemist hukkujate lõplikul karistamisel.

Kellel meist poleks küsimusi, raskeid küsimusi, millele praegu ei näi vastust olevat? Mida räägib meile Jumala iseloomu kohta see, et Tema annab ühel päeval vastuse?

Pärast patu väljajuurimist muudetakse maa lunastatute koduks. Milline hakkab see välja nägema?

Ilm 21:1 nägi Johannes „uut taevast ja uut maad“. Piibel osutab kolmele taevale; taevaletus, tähine universum ja koht, kus Jumal elab (vaata 2Kr 12:2). Ilm 21:1 peetakse silmas maa atmosfääri. Saastatud maa ja taevas ei talu Jumala lähedust (Ilm 20:11). Sõna „uus“ kreeka keeles (*kainos*) osutab millelegi kvaliteedi poolest uuele, mitte päritolu ja aja poolest uuele. See planeet puhastatakse tulega ja ennistatakse oma algseesse seisu (2Pt 3:10–13).

Eriti huvitav on tõsiasi, et uuel maal märkab Johannes esimesena, et seal pole enam merd. Johannese viide „merele“ (määrava artikliga) näitab, et tõenäoliselt mõlkus tal meeles meri, mis teda Patmosel ümbritses, millest oli saanud eraldatuse ja kannatuse sümbol. Tema jaoks tähendas mere puudumine uuel maal selle valu puudumist, mida põhjustas talle eraldatus armsatest inimestest.

Loe Ilm 21:2–8 ja 7:15–17. Millised paralleelid on uue maa kirjelduse ja 1Ms 2. peatükis kirjeldatud Eedeni vahel?

Jumala rahvale on Jumala kohaloluga tagatud kannatustest ja surmast vaba elu uuel maal. See kohalolu on silmanähtav Uues Jeruusalemmas ja „Jumala telgis“ (Ilm 21:3), kus Jumal elab oma rahva keskel. Jumala kohalolu teeb elu uueksloodud maal päris paradiisiks.

Jumala kohalolu tagab vabaduse kannatustest: pole surma, kurvastust, nuttu ega valu, mis kõik on patu tagajärjed. Patu kõrvaldamisega „endine on möödunud“ (Ilm 21:4).

Selle mõtte panid hästi sõnadesse Maarja ja Marta oma venna Laatsaruse surma puhul: „Issand, kui sina oleksid olnud siin, siis mu vend ei oleks surnud“ (Jh 11:21). Õed teadsid, et surma poleks Kristuse kohalolekul saanud olla. Samamoodi tagab Jumala püsiv olemine uuel maal vabaduse kannatustest ja valust, mida me praegu siinses elus kogeme. See vabadus on suur lootus, mida meile Kristuses töötatakse; selle lootuse on pitseerinud Tema veri.

Miks on töötus uuest olemisest uues maailmas nii kesksel kohal kõiges, mida me usume? Mida head oleks meie usus ilma selleta?

Nüüd kirjeldab Johannes uue maa pealinna, Uut Jeruusalemma. Kuigi see on reaalne koht, mida asustavad reaalsed inimesed, ületab Uus Jeruusalemm ja elu selles igasuguse maise kirjelduse (vaata 1Kr 2:9).

Loe Ilm 21:9–21. Mida tõstetakse esile Uue Jeruusalemma väljanägemises?

Uuele Jeruusalemmale osutatakse kui pruudile, Talle naisele. Uus Jeruusalemm on eluase, mida Kristus oma rahvale valmistab (Jh 14:1–3). Seda linna ümbritseb kõrge müür, milles on kaksteist väravat – kolm väravat igas neljas küljes, mis võimaldavad sissepääsu kõigist külgedest. See iseärasus osutab linna põhieesmärgile. Uues Jeruusalemmas pääsevad kõik piiramatult Jumala lähedusse.

Edasi kirjeldatakse linna täiesti kuubikujulisena; see on 12 000 vagu ehk staadioni pikk, lai ja kõrge. Kuup koosneb 12 tahust. Nii on kogu linn 144 000 staadioni, mis viib mõtted 144 000-le, keda muudetakse Jeesuse teisel tulekul surma nägemata. Vana Testamendi templis oli kõige püham paik täiesti kuubikujuline (1Kn 6:20). Seega toimib Uus Jeruusalemm Jumala teenimise keskusena.

Loe Ilm 21:21 – 22:5. Mis linnas olevast meenutab sulle Eedeni aeda? Mis tähtsust on töotusel, et selles linnas ei ole „midagi äraneetut“ (Ilm 22:3)?

Tuntuim iseärasus uues Jeruusalemmas on elujõgi, mis voolab välja Jumala troonist (vaata 1Ms 2:10). Vastupidiselt Baabülioni jõe, mille ääres Jumala rahvas vangidena istus ja Jeruusalemma järele igatses (Ps 137), on Jumala ringi rändav rahvas kõigist aegadest leidnud Uue Jeruusalemma elujõe kallastel endale kodu.

Selle jõe kummalgi kaldal on elupuu, mille lehed „annavad tervist rahvastele“ (Ilm 22:2). See tervis ei viita haigusele, sest uuel maal ei ole haigusi. See osutab kõikide haavade paranemisele, mida on põhjustanud ajaloo jooksul inimesi lahkku rebinud vaheseinad. Lunastatud kõigist ajastutest ja kõikide rahvaste hulgast kuuluvad nüüd ühte Jumala perekonda.

Reede, 29. märts

Toetav mõte: Loe Ellen G. White'i raamatust *Kristuse tähendamissõnad* peatükki „Ilma pulmarõivata“, lk 307–319; raamatust *Suur võitlus* peatükki „Võitlus on lõppenud“, lk 662–678.

Ilmutusraamat lõppeb sellega, mida näidati ka raamatu alguses: Kristuse teise tulekuga väes ja aus ning Jumala igavese riigi rajamisega. Selle raamatu õhkkonna olemus on Kristuse tagasitulek, mil Ta lõpuks ühineb oma pruudiga.

Kuid Ilmutusraamat ei aseta neid sündmusi ebarealistlikku konteksti. Esimene reaalsus on see, et Jeesus tuleb tagasi. Teine reaalsus on, et oleme ikka veel siin ja ootame Tema tagasitulekut. Ajal, mil ootame, peab meil olema selge arusaamine Ilmutusraamatu sõnumist, ning selle arusaamise saame siis, kui loeme seda raamatut ikka ja jälle, kuni tuleb kõikide asjade lõpp. Ilmutusraamatu sõnum tuletab meile pidevalt meelde, et me ei vaataks ootamise ajal sellele, mis on maailmas, vaid kinnitaksime oma silmad taevale ja Temale, kes on meie ainus lootus. Ilmutusraamatu Kristus on vastus inimese kõikidele lootustele ja igatsustele elu mõistatuste ja ebakindluse keskel. Tema hoiab oma kätes selle maailma tulevikku ja meie tulevikku.

Ilmutusraamat meenutab meile sedagi, et enne, kui tuleb lõpp, on meile usaldatud ülesanne kuulutada kogu maailmale sõnumit Tema peatsest tulekust. Tema ootamine ei ole meie jaoks passiivne, vaid aktiivne. „Vaim ja mõrsja ütlevad: „Tule!““ (Ilm 22:17). Peame selle üleskutsega ühinema. See on hea uudis ja niisugusena tuleb seda kuulutada inimestele kogu maailmas.

Küsimused aruteluks:

1. Mõtlen milleeniumile ja kohtumõistmisele ülekohtuste surnute üle, mis leiab aset alles pärast milleeniumi. Päästetutel on tuhat aastat kõikidele oma küsimustele vastuse saamiseks. Alles siis karistab Jumal hukkaminejaid lõplikult. Millise nurga alt see tõde meile Jumalat näitab?
2. Ilm 1:3 töötab õnnistusi neile, kes kuulevad, loevad, kuulda võtavad ja peavad Ilmutusraamatu prohvetikuulutuse sõnu. Nüüd, mil me selle raamatu uurimise lõpetame, too esile seda, mida leidsid, mida sul on vaja kuulda võtta ja millest kinni hoida.

HIV suhtes kaitsmata – kaks korda

Kirja pannud Andrew McChesney.

Maria Lemos Abel, seitsmenda päeva adventistist medöde, palus ühel emal hoida 2aastast tütart kindlalt kinni, kui ta süstib lapsele penitsilliin-G-prokaiini, et ravida bakteriaalset nakkust.

Kuid ema ei võtnud juhiseid nii tõsiselt ja Maria süstal tabas siis, kui lapsuke Nampula riigihaiglas Mosambiigis valu kartes kõrvale pöikles, juhuslikult tema enda vasaku käe nimetissõrme. Nampula on suuruselt kolmas linn riigis ja seal elab ligi pool miljonit inimest.

Haigla tegevusjuhise järgi toimides ruttas Maria emale ja lapsele kohe vereproovi tegema. 30 minuti pärast oli vastus käes: mõlemad olid HIV-positiivsed.

Maria hakkas nutma. Ta oli töötanud paljude HIV-positiivsete patsientidega ja ta teadis, et veri kannab viiruse kergesti üle.

„Issand, aita, et HIV ei tungiks minusse,“ palvetas ta.

Üks haigla arst andis Mariale nõu võtta järgmise kuu jooksul kaks korda päevas ARV ravimit, mis surub HIV viiruse maha. Pärast seda tuli tal oodata veel viis kuud, et teada saada, kas ta oli nakatatud HIVga.

„Mu süda valutab ajal, mil ootasin,“ ütles nelja lapse ema Maria intervjuus. „Ma ei teadnud, mis saab.“

Samuti palvetas ta palavikuliselt, et Jumal sekkuks.

Pool aastat pärast juhtumit olid Maria proovivastused negatiivsed. Ta ei olnud HIV nakkust saanud.

„Usun, et see oli Jumala vastus,“ ütles Maria. „Tänasin ja kiitsin Jumalat.“

Kolm aastat hiljem, 2017. aasta märtsis pöikles 30aastane patsient kõrvale, kui Maria tegi väikese lõike tema paistetunud käsivarde. Skalpelli lõikus Maria vasakusse põidlaasse ja tekitas verejooksu. Maria laskis patsiendile teha vereproovi ja selle vastus osutus HIV-positiivseks.

Maria ei suutnud seda uskuda. Ta nuttis, kui ta ARV ravimit võttis. Ta palvetas, kui ta ootas kuus kuud, et HIV testi anda. Testi vastus oli negatiivne.

51aastane Maria räägib oma kogemusest naistele, keda pärast vägistamist hospitaliseeritakse, ning soovitab ARV ravimeid ja palvet.

„Ma ütlen: „Jumal päästis mind millestki, mis polnud minu süü, ja Tema saab säästa ka teid millestki, mis pole teie süü,“ ütles ta.

Vähemalt kolmel naisel on testitud negatiivne vastus pärast seda, kui nad Maria nõuande järgi tegid. Kaks neist olid seksuaalrännaku ohvrid ja kolmas oli medöde, kes juhuslikult haiglas HIVga kokku puutus.

„On ime, et ma pole saanud HIV nakkust, ning ma räägin teistele palve ja Issanda väest,“ ütles Maria.

Osa selle veerandi kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetest aitab avada orbedokodu lastele, kes on kaotanud oma vanemad HIV ja AIDSi tõttu Nampulas, kus Maria töötab. Täname teid misjoniannetuste eest.